

Mga Lumu Katô Mga Apostoles

Una Basan

Si Lucas tô igsulat kani libro, asta ni gó ni ikaduwa na igsulat din ki Teofilo. Ágkangadanan manubù si Teofilo.

Igsulat si Lucas tingód ka mga lumu katô mga apostoles na igpasadun i Jesus tun ta kaluwagan ka banuwa ébô mulit-ulit katô Madigár Gulitán. Tagnà igulitan dan tô mga unawa dan na Judio, yan pa igulitan dan tô mga manubù na ánnà Judio sippang na igdunggù dan tun ta madiyù mga lunsud.

Igsulat pagsik si Lucas tingód katô Ugis Espiritu na igpapid ka Manama. Ukit ka tabang katô Ugis Espiritu, ikatuman dan katô igsugù i Jesus kandan.

Si Lucas tô sábbad kadumaan i Pablo tô igsadun sikandin tun ta mga banuwa ébô mulit-ulit tingód ki Jesu-Cristo. Agad dalám ka igpriso si Pablo tun ta lunsud ka Roma, ándà tanani i Lucas sikandin.

¹Teofilo na ágginawaan ku. Igsulat ku áknikó dángngan tingód katô langun ka iglumu i Jesus asta igtinurù din tikud tun ta katigkanayan katô iglumu din ²⁻³sippang ka ibatun sikandin tun ta langit. Tô ándà pa kabatun, duwán mga sugù na igkagi i Jesus ukit katô Ugis Espiritu tun ta mga apostoles na taganà igsalin din. Pángnga inaté asta inanté puman sikandin, igpakita sikandin tun ta mga apostoles dutun ta ássa-ássa kapókit dalám ka kappatan (40) álló. Purisu isóddóran dan na bánnal inanté sikandin su igkita dan, asta igtinurù sikandin tingód katô pagpangulu ka Manama.

⁴ Na, róggun ka igduma* si Jesus kandan, igtalan sikandin na di dan pa miwà tikud tun ta Jerusalem, su igkagi sikandin, na mà din, “Kailangan mangat kó katô Ugis Espiritu na igtandô† katô Ámmà Manama, su tô gó tô taganà igulit ku ákniyu. ⁵ Dángngan, ukit ka wayig tô kabunyag i Juan, asal di madugé bunyagan kó ukit ka Ugis Espiritu.”

Ibatun si Jesus tun ta langit

⁶ Na, tô ilimud tô mga apostoles, iginsà dan ki Jesus, na mà dan, “Áglangngagán, ni dán gó tô timpo na lónódán nu tô pagpangulu katô mga rubbad i Israel?”

⁷ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándà kailangan na kasóddóran yu tingód katô álló na igsalin katô Ámmà ka kadángngan matuman, su tô Ámmà ku tô igsalin katô álló na matuman tikud tun ta kandin kakalyag. ⁸ Asal makatanggap kó katô katulusan ka dumunggu tô Ugis Espiritu tun ákniyu, asta makólit-ólit kó tingód kanak tun ta lunsud ka Jerusalem, tun ta kaluwagan ka mga probinsya ka Judea asta Samaria, asta sippang tun ta kaluwagan kani banuwa.”

⁹ Na, pángnga igkagi sikandin kani, ibatun si Jesus tun ta langit. Róggun ágsállág dan ki Jesus na ágkabatun, isidalungan sikandin ka sagulapun. ¹⁰ Róggun ágsállág dan katô kabatun din tun ta langit, tigkô dád igpakita tô duwa gamama‡ na mapputi é kapa na ágtindág madani tun kandan. ¹¹ Igkagi tô gamama, na mà dan, “Sikiyu na taga Galilea, yakód áglangngag. Ibatun dán si Jesus tun ta langit, asal lumónód puman sikandin dini na magunawa katô kéwà din na igkita yu nigó.”

* 1:4 1:4a Igduma, ó igkan. † 1:4 1:4b Ahaán tô Juan 14:15-17; 15:26; 16:7-8,13-15. ‡ 1:10 1:10 Tô duwa gamama, tô gó tô mga panaligan ka Manama.

Igsalin katô mga apostoles tô bullas ki Judas

¹² Purisu igulì tô mga apostoles tun ta Jerusalem tikud tun ta Pabungan ka Olibo. Na, mga sábbad dád kilometro tô kadiyù katô pabungan tikud tun ta lunsud ka Jerusalem.

¹³ Na, tô igdunggù dan tun ta Jerusalem, ilimud dan tun ta kuwarto katô balé na igóddóan dan. Na, tô mga manubù na ilimud, sikandan si Pedro, si Juan, si Santiago, si Andres, si Felipe, si Tomas, si Bartolome, si Mateo, si Santiago na batà i Alfeo, si Simon na magani, asta si Judas na batà katô sangé i Santiago. ¹⁴ Inalayun ágpalmudé asta ágpasábbadé tô langun dan na ágdasal tun ta Manama. Igapil pagsik tô mga gabayi asta si Maria na innà i Jesus, asta tô mga kataladi i Jesus.

¹⁵ Na, duwán sábbad álló, ilimud tô mga ágpampamaké, asta mga sábbad gatus duwa pulù (120) sikandan. Igtindág si Pedro, ¹⁶ asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi na Judio, igpasulat katô Ugis Espiritu ki David sayyan tingód ki Judas na igpid katô mga manubù na igámmát ki Jesus. Ituman dán ni su kailangan matuman tô kagi ka Manama. ¹⁷ Bánnal si Judas tô kadumaan ta, su sikandin tô ágtabang kani áglumun ta.”

¹⁸ (Na, tô salapì na igbággé ki Judas tingód katô kapamát din ki Jesus, tô gó tô igbayad katô tanà. § Na, igtuppas si Judas na iguna é ulu, igbáttu tô gátták din, igluwà tô bituka din, asta inaté sikandin. ¹⁹ Na, isóddóran ni katô langun manubù tun ta Jerusalem. Purisu ánggadanan tô tanà na Akeldama tun ta kinagiyan dan. Tô kóbadan kani, “Tanà ka Dipanug.”)

²⁰ Igpanayun si Pedro igkagi, na mà din, “Mà katô kagi ka Manama tun ta libro ka Salmo,

§ 1:18 1:18 Tô salapì na igulì i Judas tun ta mga ágpangulun ka templo, tô gó tô igbayad katô tanà. Ahaán tô Mateo 27:3-8.

“Pabayaán din tô góddóan din. Ándà manubù na móddô kani.”*

Duwán pagsik igsulat,

‘Duwán mullas kandin.’†

²¹⁻²² Purisu kailangan salinán dé tô bullas ki Judas ébô mulit-ulit na si Jesus tô inanté puman. Kailangan salinán tô manubù na inalayun ágtákkás áknami dángngan dalám ka igduma tô Áglangngagán na si Jesus áknami tikud tun ta kabunyag i Juan ki Jesus sippang ka ibatun sikandin tun ta langit.”

²³ Purisu igpasulat dan tô ngadan katô duwa manubù, na si Matias asta si Jose Justo na ángngadanan ki Barsabas.

²⁴ Na, igdasal dan tun ta Manama, na mà dan, “Áglangngagán, isóddóran nu tô pusung katô langun manubù. Purisu pasóddór nu áknami ka sadan kani duwa tô igsalin nu ²⁵ na bullas ki Judas tun ta áglumun dé na mga apostoles, su igtananan i Judas tô lumu din, asta igsadun sikandin tun ta lugar na nángngà kandin.”

²⁶ Pángnga igdasal dan, igripa dan, asta si Matias tô isalin. Inému sikandin na kadumaan katô sapulù sábbad (11) apostoles.

2

Igdungù tô Ugis Espiritu

¹ Na, tô igdungù tô álló ka kalimudan na ángngadanan Pentecostes, ilimud dan tun ta sábbad lugar. ² Tigkô dád duwán dagunután tikud tun ta langit iring na tuu mabákkár karamag. Tô dalám katô balé na ilimudan dan ipánnù katô dagunután. ³ Na, igkita dan tô iring na rágrág ka apuy na igpabówwó tun ta tagsábbad-sábbad kandan. ⁴ Na, ipánnù dan langun katô Ugis Espiritu, asta

* 1:20 1:20a Salmo 69:25. † 1:20 1:20b Salmo 109:8.

igpangkagi dan katô ássa-ássa kinagiyan na ánnà kandan kinagiyan, su igpakagi dan katô Ugis Espiritu.

⁵ Na, tun ta Jerusalem, marapung tô mga Judio na ágbánnal ka Manama asta tikud dan tun ta ássa-ássa mga lugar nit banuwa. ⁶ Tô igdinág dan katô gótép tun dalám katô balé, tuu marapung tô mga manubù na igpadángngané na igpadani. Tuu dan isalábbuan, su tô tagsábbad-sábbad kandan igdinág katô kandin kinagiyan na ágkagin katô mga ágpamaké ki Jesus. ⁷ Purisu tuu isalábbuan tô mga manubù. Igpátóngkóé sikandan, na mà dan, “Tikud gó tun ta Galilea tô langun dan. ⁸ Manan ka pakakagi dan katô áknita mga kinagiyan? ⁹ Marapung tô mga banuwa na igtikudan ta, su duwán mga taga Partia, taga Media, asta taga Elam. Duwán mga manubù tikud tun ta Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, asta Asia. ¹⁰ Duwán mga manubù tikud tun ta Frigia, Pamfilia, Ehipto, asta mga lunsud tun ta Libya na isakup ka Cirene. Duwán mga unawa ta na Judio tikud tun ta lunsud ka Roma asta mga ánnà Judio na ágtuman katô mga ágkémun ta na Judio. ¹¹ Duwán mga taga Creta asta taga Arabia. Asal tuu ta inagpáttan tô gulitán katô mga taga Galilea tingód ka mga kasalábbuan na iglumu ka Manama, su ikakagi dan katô ássa-ássa kinagiyan ta.”

¹² Tuu dan isalábbuan, asta ágkataláng dan. Purisu igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin ni iluminu?”

¹³ Asal duwán ássa mga manubù na igyamà-yamà kandan, na mà dan, “Ágkalasing ni mga manubù ni!”

Igtinurù si Pedro tingód katô katumanan katô igtandô ka Manama

¹⁴ Na, igtindág si Pedro na duma katô sapulù sábbad (11) apostoles. Igkagi si Pedro ka mabákkár tun ta langun manubù na ilimud, na mà din, “Sikiyu na mga Judio asta

tô langun yu kannun ta Jerusalem, paminág kó kanak, su duwán kagin ku ákniyu. ¹⁵ Ánnà nángngà tô panámdám yu na ágkalasing ni mga manubù ni. Ánnà, su atin ka minám tô manubù, dì pa malasing, su alas nuybe pa ka sállám. ¹⁶ Asal ássa ni ilmu ni, su ituman dán tô kagi na igsulat katô propeta ka Manama sayyan na si Joel, na mà din,

¹⁷ “Ni gó tô kagi ka Manama. Atin ka masig dán tô ág-tamanán kani banuwa, bággén ku tô Ugis Espiritu tun ta langun manubù. Purisu tô mga gabatà yu pakagin ku katô kagi ku. Duwán pakitanán ku tun ta mga mallaki yu. Patagénáppán ku tô mga tugál. ¹⁸ Tô álló tô, bággén ku tô Ugis Espiritu tun ta langun na ágbánnal kanak, agad gamama asta gabayi. Pakagin ku sikandan katô kagi ku. ¹⁹ Pakitanán ku tô mga kasalábbuan tun ta langit asta nit banuwa ukit ka dipanug, apuy asta ábbál. ²⁰ Kumangittáng tô álló. Kumallutù tô bulan iring na dipanug. Matuman ni ka dì pa rumuud tô Áglangngagán ta katô langun manubù. Tô gó tô álló na tuu pa makamáddang asta mabantug. ²¹ Asal makaluwà tikud tun ta supak na ándà ágtamanán tô langun manubù na ágtawar tun ta Áglangngagán ta.’”*

²² Igpanayun si Pedro igkagi, na mà din, “Na, mga unawa ku na mga rubbad i Israel, paminág kó kani ágkagin ku. Si Jesus na taga Nazaret tô igpapid ka Manama. Igpasóddór ni ákniyu ukit katô ilmu ka katulusan din, mga kasalábbuan, asta mga pató na ágkatuman na ilmu ka Manama ukit ki Jesus dini ákniyu. Isóddóran yud ni. ²³ Na, si Jesus tô igbággé tun ta bállad yu ukit katô taganà

* 2:21 2:17-21 Joel 2:28-32.

plano asta sinóddóran ka Manama. Igpamatayan yu si Jesus, su igpansalan yu sikandin tun ta krus ukit katô madat mga manubù, ²⁴ asal iganté puman ka Manama si Jesus ukit katô kapaluwà din kandin tikud tun ta hirap ka kamatayan, su di makawid tô kamatayan kandin. ²⁵ Su igsulat si David na kamónaan ta tingód ki Jesus, na mà din, “‘Inalayun ku ágsállággán tô Áglangngagán tun ta saruwan ku, su inalayun sikandin ágduma kanak ébô diya masasó. ²⁶ Purisu tuuwa idayawan, asta ágdurungán ku sikandin. Su agad maté ni lawa ku, asal duwán pa gimanan ku, ²⁷ su diya ikuna pabayaán tun ta Hades.† Dì mému áknikó ka maróddóg ni lawa ku, su sakán dád tô sábbad Ugis na ágginawaan nu. ²⁸ Igpakita nu kanak tô gukitan na madun tun ta kantayan. Tuuwa idayawan su ágdumaanna ikuna.’”‡

²⁹ Na, igpanayun igkagi si Pedro, na mà din, “Mga kataladi na Judio, isóddóran yu ni kagin ku ákniyu tingód katô kamónaan ta sayyan na si David. Sikandin gó tô inaté, asta iglábbáng tô lawa din tun ta takub, asta iróddóg sikandin. Taddô pô tô iglábbángngan kandin sippang áknganni. ³⁰ Su propeta si David, isóddóran din tô igtandô katô Manama kandin na imun harì tô sábbad rubbad din, asta mangulu tun ta tapuri álló iring ki David.§ ³¹ Igpasóddór ki David tô katumanan katô tandô. Purisu igkagi sikandin tingód katô kanté puman katô Mesiyas, su mà din, “‘Dì sikandin pabayaán tun ta Hades. Dì mému tun ta Manama ka maróddóg tô lawa din.’* ”

† 2:27 2:27 Hades tô ngadan katô góddóan ka mga inaté sippang ka ruudan dan. Magunawa tun ta 2:31. ‡ 2:28 2:25-28 Salmo 16:8-11. § 2:30 2:30 Ahaán tô Salmo 132:11. * 2:31 2:31 Salmo 16:10.

³² Na, si Jesus tô iganté puman ka Manama, asta igkita ké langun na inanté puman sikandin. ³³ Inému dán si Jesus na mallayat tun ta langit, asta igunsad sikandin dadan tun ta kawanan katô Ámmà din. Pángnga igtanggap si Jesus katô Ugis Espiritu na igtandô ka Manama, igbággayan ki ikandin katô Ugis Espiritu. Tô gó tô igkita yu asta igdinág yu. ³⁴ Tô igkagi i David ánnà tingód katô kandin lawa, su tô lawa i David ándà kabatun tun ta langit, asal igkagi si David sayyan,

‘Igakagi tô Manama tun ta Áglangngagán ku: Unsad ka kannun ta kawanan ku ³⁵ sippang ka manaluwa katô mga usig nu asta pabánnalán ku sikandan áknikó.’†

³⁶ Purisu sikiyu na mga rubbad i Israel, kailangan kasód-dóran yu langun na agad igpansalan yu si Jesus tun ta krus, asal igimu ka Manama sikandin na Mesiyas asta Áglangngagán.”

³⁷ Na, tô igdinág katô mga manubù tô igkagi i Pedro, tuu ikálláng tô pusung dan. Iginsà dan ki Pedro asta katô duma mga apostoles, na mà dan, “Mga kataladi, ándin tô nángngà lumun dé?”

³⁸ Igtaba si Pedro, na mà din, “Rákkád kó katô mga salà yu. Pabunyang kó tingód katô kapasakup yu ki Jesu-Cristo. Pasinsiyaan ka Manama tô salà yu, asta bággén din tô Ugis Espiritu tun ákniyu. ³⁹ Igtandô katô Áglangngagán na Manama ta na bággén din tô Ugis Espiritu tun ákniyu, tun ta mga gabatà yu, asta tun ta mga manubù na madiyù ébô bággayan din tô langun manubù na ágsalinán din.”‡

⁴⁰ Marapung pa tô igkagi i Pedro kandan. Igpédu-édu sikandin, na mà din, “Luwà kó tikud tun ta supak na dumunggù kani mga manubù na masalà-salà.”

† 2:35 2:34-35 Salmo 110:1. ‡ 2:39 2:39 Isaias 57:19; Joel 2:32.

⁴¹ Na, igpabunyag tô mga manubù na igbánnal katô igkagi i Pedro. Tô álló tô, mga tállu mararan (3,000) tô mga manubù na igpamaké ki Jesu-Cristo asta isakup tun ta mga manubù na taganà igpamaké. ⁴² Igpamayun dan igpaminág ka ágtinuruán katô mga apostoles. Igpadumaé tô mga ágpampamaké, asta igpalimudé dan ébô kuman asta dumasal tun ta Manama.

Tô kantayan katô mga ágpampamaké

⁴³ Marapung tô mga kasalábbuan na ilmu katô mga apostoles ukít katô katulusan ka Manama. Purisu imá-dangan tô langun manubù. ⁴⁴ Inalayun igpalimudé tô mga ágpampamaké. Igpagsábbad dan tô kaduwánnan dan, ⁴⁵ asta igbarigyà dan tô kaduwánnan dan ébô duwán salapí na bággén dan tun ta duma mga manubù tingód katô ágkailanganán dan. ⁴⁶ Kada álló ágpalmudé tô langun dan tun ta templo, asta tuu dan gó ágkadayawan na ágpabággayé katô mga ágkakan tun ta mga balé dan. ⁴⁷ Inalayun dan ágdurung katô Manama. Ágrespetowan dan katô karapungan ka mga manubù. Kada álló igdugang katô Áglangngagán tun ta grupo dan tô mga manubù na igtábbus tikud tun ta salà dan.

3

Inólian tô manubù na kapig

¹ Na, duwán sábbad álló tô alas tres ka mapun, igsadun si Pedro asta si Juan tun ta templo, su tô gó tô oras ka kadasal. ² Na, duwán sábbad manubù na kapig tikud tun ta kapamasusu kandin. Gunsad sikandin tun ta sállat* katô templo na ángngadanan Madigár Sállat. Kada álló ágpinggaan sikandin ka mga kadumaan din tun ta sállat

* 3:2 3:2 Duwán mga sállat tun ta mallayat koral na igimu ka batu asta áglíbut katô plasa ka templo.

katô templo ébô mamuyù ka salapì tun ta mga manubù na gahu. ³ Tô igkita tô kapig ki Pedro asta ki Juan na mahu, igpamuyù sikandin ka salapì kandan. ⁴ Igsállág si Pedro asta si Juan kandin, asta igkagi si Pedro, na mà din, “Sállág ka áknami!”

⁵ Purisu igsállág tô kapig kandan, su kéman din ka duwán salapì na bággén dan kandin. ⁶ Asal igkagi si Pedro, na mà din, “Ándà palang salapì ku, asal duwán bággén ku áknikó. Na, ukit katô katulusan ka ngadan i Jesu-Cristo na taga Nazaret, panó ka!”

⁷ Na, igawidan i Pedro tô bállad din na kawanan, asta igpatindág din sikandin. Tigkô dád igmabákkár tô paa din. ⁸ Purisu igtindág asta igpanó-panó sikandin. Na, igahu sikandin tun ta templo, asta igdumaan din si Pedro asta si Juan. Ágpanó-panó, ágláttu-láttu, asta ágdurung sikandin ka Manama. ⁹ Igkita katô langun manubù na paka-panó dán sikandin asta ágdurung sikandin katô Manama. ¹⁰ Iggilala dan na sikandin tô manubù na taganà gunsad asta ágpamuyù tun ta sállat katô templo na ánggadanan Madigár Sállat. Purisu tuu dan isalábbuan tingód katô ilumu kandin.

Igtinurù si Pedro tun ta templo

¹¹ Na, tingód katô dayó katô manubù na ikapanó dán, marag sikandin gawid ki Pedro asta ki Juan. Na, isalábbuan tô langun manubù asta pasipalaguy dan tun kandan tun ta kallungan katô templo na ánggadanan Balkon i Solomon. ¹² Tô igkita si Pedro katô mga manubù na ilimud, igkagi sikandin, na mà din, “Mga unawa ku na mga rubbad i Israel, yakó ágkasalábbuan kani. Yakó ágsállág áknami. Ánnà áknami katulusan ó katallángngan tô ikólì kani kapig. ¹³ Tô Manama na ágpangadapán katô

mga kamónaan ta na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob,[†] sikandin tō ikóli katō kapig ébô durungán katō Manama tō igpapid din na si Jesus. Asal sikiyu tō igpammát kandin. Agad kakalyag i Pilato na paluwaán din si Jesus, igéllé kó ki Pilato ébô matayan yu si Jesus. ¹⁴ Sikandin tō ugis na ándà palang salà, asal igélléyan yu sikandin. Igpédu-édu kó baling ki Pilato ébô paluwaán din tō manubù na ikamaté. ¹⁵ Igmatayan yu sikandin na ágtikudan ka mantu kantayan tikud tun ta Manama, asal iganté puman sikandin ka Manama. Igkita dé sikandin na inanté puman. ¹⁶ Ukit katō katulusan katō ngadan i Jesus, igmabákkár dán ni manubù na igkita asta igkilala yu. Ukit katō kapamaké din ki Jesus, ikapanó dán sikandin nit tubang yu.

¹⁷ “Mga kataladi, isóddóran ku na sikiyu asta tō mga pangulu yu tō igpamaté ki Jesus su ándà kó ikasóddór na sikandin tō Mesiyas. ¹⁸ Purisu ituman tō kagi ka Manama na igulit katō langun propeta din sayyan na pahirapan asta matayan tō Mesiyas na igsalin din. ¹⁹ Purisu rákkád kó, asta padani kó tun ta Manama ébô pasinsiyaan din tō mga salà yu, ²⁰ asta duwán kani timpo dumunggù na bággayan kó katō mantu kabákkárran tikud tun ta Áglangngagán. Palónódán din puman si Jesus na Mesiyas na taganà igsalin din para ákniyu ébô mangulu sikandin. ²¹ Asal kailangan móddô pa si Jesus tun ta langit sippang ka timpo na pamantun ka Manama tō langun na igtandó din ukit katō mga propeta na igbánnal kandin sayyan. ²² Na, igkagi si Moises sayyan, na mà din,
 “‘Papiddán katō Áglangngagán na Manama tō propeta din tun ákniyu iring katō kapapid din kanak. Tō gó tō sábbad rubbad yu. Kailangan mánnal kó katō langun na ágkagin din ákniyu. ²³ Tō manubù na di

[†] 3:13 3:13 Ahaán tō Exodo 3:6,15.

mánnal ka kagi katô propeta tô, tô gó tô péwaán tikud tun ta mga manubù na igsalin ka Manama asta supakan sikandin.’‡

²⁴ “Tô langun propeta ka Manama sayyan, si Samuel asta tô дума mga propeta na ikatalundug kandin, igulit tô langun dan tingód katô ituman dán áknganni. ²⁵ Sikita tô igtanggap katô kasabotan ka Manama ukit katô mga propeta din sayyan. Ituman dán áknganni tô kasabotan ka Manama tun ta mga kamónaan ta, su igkagi tô Manama ki Abraham,

“Madigár tô bággén ku tun ta langun manubù nit banuwa ukit katô mga rubbad nu.’§

Ni gó tô igtandô ka Manama ki Abraham. ²⁶ Purisu igsalin ka Manama si Jesus asta taganá igpapid din diyan ákniyu ébô tabangan kó langun ukit ka karákkád yu katô mga madat ágkémun yu.”

4

Igpriso si Pedro asta si Juan

¹ Na, róggun ágkagi si Pedro asta si Juan tun ta mga manubù na ilimud, igpadani tô mga pangulu ka templo, tô kapitan ka mga tarabanté ka templo, asta tô mga Saduseo.* ² Ágkaringasa dan su ágtinurù si Pedro asta si Juan na duwán álló na antén puman ka Manama tô mga inaté, iring katô kanté puman ki Jesus. ³ Purisu igámmát dan si Pedro asta si Juan. Insa-insaán dan pád sikandan, asal su ágsalláp dán tô álló, igpahu dan dád tun ta prisowan sippang ka sállám.

‡ 3:23 3:22-23 Deuteronomio 18:19; Levitico 23:29. § 3:25 3:25 Genesis 22:18; 26:4. * 4:1 4:1 Tô mga Saduseo di ágbánnal na manté puman tô mga manubù na inaté dán.

⁴ Asal igbánnal tô marapung manubù na igpaminág ki Pedro asta ki Juan. Tô kaditaan katô mga gamama dád igdunggù ka mga lima mararan (5,000).

Igpatubang si Pedro asta si Juan tun ta konseho

⁵ Na, tô sállám dán, ilimud tun ta Jerusalem tô langun pangulu ka templo, tô mga ágtugállán ka Judio, asta tô mga taratinurù ka mga sugù i Moises.† ⁶ Dutun tô tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Anas, asta si Caifas, si Juan, si Alejandro, asta tô duma mga gakád i Anas. ⁷ Igpatindág dan si Pedro asta si Juan tun ta tángngaan, asta iginsà dan ki Pedro asta ki Juan, na mà dan, “Sadan tô igbággé ákniyu kani katulusan? Sadan tô igpapid ákniyu ébô makému kó kani?”

⁸ Na, ipánnù si Pedro katô Ugis Espiritu, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga pangulu ta asta mga ágtugállán ka Judio, ⁹ atin insaán ké ikiyu tingód katô madigár na ilmu dé katô kapig, ulitán ku ákniyu tingód katô ikóli kandin. ¹⁰ Pénagpáttán ku ákniyu asta langun unawa ku na mga rubbad i Israel na ikapanó ni manubù ni ukit katô katulusan ka ngadan i Jesu-Cristo na taga Nazaret. Si Jesu-Cristo tô igpansalan yu tun ta krus, asal iganté puman sikandin ka Manama. ¹¹ Si Jesus tô katumanan katô kagi ka Manama na igsulat sayyan, na,

“ ‘Duwán sábbad batu na igantug katô mga gimu ka balé, su kéman dan ka ánda ágpulusán. Asal ándà dan kasóddóri na tô gó tô batu na tuu ágkailanganán katô balé.’‡

¹² Si Jesus dád tô makatábbus áknita tikud tun ta salà. Agad nit kaluwagan kani banuwa, ándà dán ássa ngadan

† 4:5 4:5 Manama tô igbággé katô mga sugù ki Moises, asta si Moises tô igbággé katô mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katô mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. ‡ 4:11 4:11 Salmo 118:22.

na igbággé tun ta mga manubù na mému tawarán ta ébô makatábbus áknita tikud tun ta salà.”

¹³ Na, tô igkita tô mga sakup ka konseho ka Judio na di ágkatalu si Pedro asta si Juan ágtaba, tuu dan isalábbuan, su isóddóran dan na ándà dan ikóskuwila. Isóddóran dan pagsik na igtákkás-tákkás si Pedro asta si Juan ki Jesus dángngan. ¹⁴ Asal su tun ta tubang dan tô manubù na ikapanó dán, ándà ágkakagi katô mga konseyal ki Pedro asta ki Juan. ¹⁵ Purisu igpaluwà dan si Pedro asta si Juan tikud tun ta konseho, asta igpatóngkóé dan, na mà dan, ¹⁶ “Ándin tô lumun ta kani mga manubù ni? Su di ki makabulun kani kasalábbuan na iglumu dan, asta isóddóran katô langun manubù nit Jerusalem. ¹⁷ Asal madigár ka sapadan ta sikandan ébô di dan manayun mulit-ulit tingód kani. Sumapad ki kandan ébô ándà manubù na ulitan dan tingód kani ngadan ni.”

¹⁸ Purisu igpakangé dan si Pedro asta si Juan, asta igsapad dan na di dan mému mulit-ulit asta tuminurù tingód katô ngadan i Jesus. ¹⁹ Asal igtaba si Pedro asta si Juan, na mà dan, “Panámdám kó ka ándin tô nángngà lumun dé tun ta saruwan ka Manama, sikiyu tô bánnalán dé, ó tô Manama tô bánnalán dé. ²⁰ Di ké gó sumungkù mulit-ulit katô kabánnalan na igkita asta igdinág dé.”

²¹ Asal tuu pa iglimáddang katô mga konseyal si Pedro asta si Juan, asta igpaluwà dan, su ándà sóddór dan ka ándin tô lumun dan kandan agó kasókówan dan katô langun manubù, su ágdurung dan langun katô Manama tingód katô ilmu. ²² Na, tô manubù na ikapanó dán ukit ka katulusan ka Manama, sobra ka kappatan (40) tô idad din.

Igdasal tô mga ágpampamaké

²³ Na, tô igpaluwà dan si Pedro asta si Juan, igsadun dan tun ta mga ágpampamaké, asta igulit dan tô langun ka

igkagi katô mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio. ²⁴ Tô igdinág dan katô igkagi i Pedro asta i Juan, igpasábbadé dan igdasal tun ta Manama, na mà dan, “Áglangngagán na Manama, sikuna gó tô igimu ka langit, tanà, dagat, asta katô langun-langun. ²⁵ Sikuna tô igkagi ukit ka kamónaan dé na si David na igbánnal áknikó sayyan, su ukit katô Ugis Espiritu, igpakagi sikandin, “Manan ka masókó tô mga ánnà Judio? Manan ka ágplano tô mga manubù ka madat na ándà ágpu-lusán? ²⁶ Igpasábbadé tô mga harì asta tô mga pangulu nit banuwa ébô matu dan katô Áglangngagán na Manama asta tô Mesiyas.’§

²⁷ Ituman dán ni kannun ta Jerusalem, su igpasábbadé si Herodes, si Poncio Pilato, tô mga rubbad i Israel, asta tô mga ánnà Judio ébô matu dan ki Jesus na Ugis Batà nu na igsalin nu. ²⁸ Ukit katô katulusan nu igtuman dan tô langun ka kakalyag nu sayyan. ²⁹ Áglangngagán, isóddóran nu na iglimáddang dan áknami. Purisu tabangi ké na mga ágsuguánnán nu ébô dì ké máddang mulit-ulit katô kagi nu. ³⁰ Pakita nu tô katulusan nu ébô kólian tô mga ágkabógókan. Pakita nu tô mga makasalábbù lumu nu ukit katô ngadan katô Ugis Batà nu na si Jesus.”

³¹ Pángnga igdasal dan, ilubà tô lugar na ilimudan dan, asta ipánnù dan katô Ugis Espiritu. Tikud taddô, ándà máddang dan gulit-ulit katô kagi ka Manama.

Igpatabangé tô mga ágpaampamaké

³² Na, igpasábbadé tô panámdám asta tô ginawa katô langun ágpaampamaké. Dì dan ágpalággáddé tingód katô kaduwánnan dan, asal inalayun dan ágpaatabangé. ³³ Ukit katô katulusan na igbággé ka Manama katô mga apos-toles, ikému dan ka mga kasalábbuan, asta igulit-ulit

§ 4:26 4:25-26 Salmo 2:1-2.

dan tingód katô kantayan puman katô Áglangngagán na si Jesus. Tuu igtabangan ka Manama tô langun ágpampamaké. ³⁴ Purisu ándà manubù tun kandan na ikulangan ka ágkakan asta kaduwánnan, su igbarigyà katô mga manubù tô tanà dan asta balé dan, ³⁵ asta igbággé dan tô salapì tun ta mga apostoles, asta igbággayan katô mga apostoles tô tagsábbad-sábbad mga manubù na ágkahirapan. ³⁶ Duwán sábbad taga Cipre na rubbad i Levi na ánggadanan ki Jose. Ánggadanan sikandin katô mga apostoles ki Bernabe. (Tô kóbadan “Tarapabákkár ka Kapamaké”). ³⁷ Duwán tanà na igbarigyà din, asta igbággé din tô salapì tun ta mga apostoles.

5

Si Ananias asta si Safira

¹ Na, duwán sábbad mama na si Ananias asta tô sawa din na si Safira. Duwán tanà na igbarigyà dan. ² Asal igpasábbadé dan na állássán tô katángngà katô lagà ka tanà na igbarigyà dan. Igpìd i Ananias tô samà tun ta mga apostoles. ³ Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Manan ka igipánnù i Maibuyan tô pusung nu ébô mulaló ka tun ta Ugis Espiritu? Manan ka igállás nu tô katángngà katô lagà ka tanà na igbarigyà nu? ⁴ Tô ándà nu pa barigyai tô tanà, áknikó yan. Pángnga igbarigyà nu, ándà manubù na igpirit áknikó ébô bággén nu ni. Kéman nu ka manubù dád tô igbulalówan nu, asal Manama tô igbulalówan nu.”

⁵⁻⁶ Tô igdinág si Ananias katô igkagi i Pedro, ibantang sikandin, asta inaté. Na, igtángngás katô mga mallaki tô lawa din, igpìd dan tun ta luwà, asta iglábbáng dan. Tuu imáddangan tô langun manubù na ikadinág kani.

⁷ Tô iglabé dán tô mga tállu oras, igdunggù si Safira, asal ándà sóddór din na inaté dán tô duma din. ⁸ Igekagi si Pedro kandin, na mà din, “Ulít ka kanak. Ni dád gó

tô kadakállan katô salapì na igbayad ka tanà na igbarigya yu?”

Igtaba si Safira, na mà din, “Óó. Yan dád gó.”

⁹ Purisu igkagi si Pedro, na mà din, “Manan ka igpasábadé kó ébô kuminnam katô Ugis Espiritu? Taddô dán ta luwà tô mga manubù na iglábbáng géna katô дума nu. Piddán ka ikandan ébô lábbángngán ka.”

¹⁰ Tigkô dád ibantang si Safira asta inaté. Tô igahu tô mga mallaki, igkita dan sikandin na inaté dán. Purisu igpid dan tô lawa din tun ta luwà, asta iglábbáng dan madani tun ta дума din. ¹¹ Imáddangan tô langun ágpampamaké asta tô langun manubù na ikadinág tingód kani.

Marapung tô mga kasalábbuan na iglumu katô mga apostoles

¹² Na, marapung tô mga kasalábbuan na iglumu katô mga apostoles na igkita katô дума mga manubù. In-alayun ágkalimud tô mga ágpampamaké tun ta kallungan ka templo na ánggadanan Balkon i Solomon. ¹³ Duwán дума mga manubù na ándà pasakup tun ta mga ágpampamaké tingód ka máddang dan, asal ágrespetowan dan tô mga ágpampamaké. ¹⁴ Na, tuu pa igmarapung tô mga ágpampamaké, su duwán igdugang katô Áglangngagán, agad mga gamama asta mga gabayi.

¹⁵ Na, tingód katô mga kasalábbuan na iglumu katô mga apostoles, duwán mga manubù na igpid katô mga ágkabógókan tun ta ligad ka mga dalan. Igpadággà dan tun ta ágdággaanán ébô ka lumabé si Pedro, kallungan dan katô alung din asta kólian dan. ¹⁶ Igsadun pagsik tô marapung manubù tikud tun ta дума mga lunsud na madani tun ta Jerusalem. Igpid dan tô mga ágkabógókan asta tô дума na igahuwan ka madat espiritu. Inólian

tô langun ágkabógókan, asta igpaluwà tô madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù.

Igirrayatan tô mga apostoles

¹⁷ Na, isókó tô tuu mallayat ka pangulu ka templo asta tô mga kadumaan din na mga Saduseo, su tuu dan gingà katô mga apostoles. ¹⁸ Purisu igámmát dan tô mga apostoles, asta igpriso dan. ¹⁹ Asal tô dukilám dán, igpókéan katô panaligan ka Manama tô sállat katô prisowanan, asta igpid din sikandan tun ta luwà. Iggagi tô panaligan ka Manama kandan, na mà din, ²⁰ “Sadun kó tun ta templo, asta uliti yu tô mga manubù tingód kani mantu kantayan na bággén ka Manama.”

²¹ Na, igtuman dan tô igkagi katô panaligan. Tô sállám dán, igahu tô mga apostoles tun ta templo, asta igtigkané dan igtinurù. Na, tô tuu mallayat ka pangulu ka templo asta tô mga kadumaan din, iglimud dan tô langun konseyal ka Judio. Duwán mga igpapid dan tun ta prisowan ébô kangén tô mga apostoles. ²² Asal tô igdunggù dan tun ta prisowanan, ándà dán taddô tô mga apostoles. Iglónód dan tun ta mga konseyal, asta igkagi sikandan, na mà dan, ²³ “Tô igdunggù ké tun ta prisowanan, igsagpángngan gó, asta igbantéyù tô mga tarabanté tun ta mga sállat. Asal tô igpókê ké katô sállat, ándà dán manubù na igkita dé tun dalám.”

²⁴ Na, tô ikasóddór tô mallayat mga pangulu ka templo asta katô kapitan ka mga tarabanté ka templo, tuu dan isalábbuan. Igpanámdám dan ka ándin tô dungguán. ²⁵ Na, duwán igdunggù asta igulit kandan, na mà din, “Tô mga manubù na igpriso yu bani, ágtindág dan dán tun ta templo, asta ágtinurù dan katô mga manubù.”

²⁶ Na, tô kapitan asta tô mga tarabanté ka templo igsadun asta igkangé dan tô mga apostoles. Ándà dan

piriti tō mga apostoles su imáddangan dan agó timbagán dan ka mga batu katō mga manubù. ²⁷ Tō igpid dan katō mga apostoles, igpatubang dan tun ta mga konseyal na ilimud, asta igkagi tō tuu mallayat ka pangulu ka templo kandan, na mà din, ²⁸ “Dángngan, maggát ké igsapad ákniyu na dì kó tuminurù tingód katō ngadan i Jesus. Asal ándà kó bánnal, su áknganni, tō ágtinuruán yu isóddóran katō langun manubù kannun ta Jerusalem, asta sikami tō igpagtámman yu na igmaté kandin.”

²⁹ Na, igtaba si Pedro asta tō duma mga apostoles, na mà dan, “Kailangan bánnalán dé tō Manama, ánnà tō mga manubù. ³⁰ Igmatayan yu si Jesus na igpansalan tun ta krus, asal tō Manama na ágbánnalán katō mga kamónaan ta, tō gó tō iganté puman kandin. ³¹ Manama tō igimu kandin na mallayat dadan tun ta kawatan din tun ta langit, su sikandin tō Pangulu asta Taratábbus. Tō gó tō iglumu din ébô rumákkád tō mga rubbad i Israel asta pasinsiyaan din tō mga salà ta. ³² Sikami tō testigos na bánnal ni ilmu, asta ágtestigos pagsik tō Ugis Espiritu na ágbággén ka Manama tun ta langun manubù na mánnal kandin.”

³³ Na, tō igdinág dan katō igkagi i Pedro, tuu dan isókó, asta kakalyag dan na matayan tō mga apostoles. ³⁴ Asal duwán sábbad konseyal ka Judio na Pariseo na ánggadan ki Gamaliel na ágtinurù ka mga sugù i Moises. Ágrespetowan sikandin katō langun manubù. Igtindág sikandin ébô kumagi, asal igpaluwà din pa tō mga apostoles yan pa igkagi sikandin. ³⁵ Na, igkagi si Gamaliel tun ta mga konseyal, na mà din, “Mga unawa ku na mga rubbad i Israel, banté kó ka ándin tō lumun yu kani mga manubù. ³⁶ Su dángngan, duwán sábbad manubù na ánggadan ki Teudas na ágpabantug, asta mga áppat gatus (400) tō manubù na igpasakup tun

kandin. Asal igmatayan sikandin, ikatalap tô mga sakup din, asta inandà dán tô grupo din. ³⁷ Na, pángnga kani, ágpabantug si Judas na sábbad taga Galilea dalám katô kapalista ka gobyerno katô langun ngadan ka manubù. Agad marapung tô mga manubù na igpasakup tun kandin, igmatayan pagsik sikandin, asta ikatalap tô langun sakup din. ³⁸ Purisu kagin ku ákniyu, pabayà yu ni mga manubù ni, asta yakó gilabut kandan, su atin ka ánnà Manama tô igpapid kandan, mandà gó tô plano dan asta tô mga áglumun dan. ³⁹ Asal atin ka Manama tô igpapid kandan, di kó makasapad kandan. Piyà-piyà kó agó imun kó na mga usig ka Manama!”

⁴⁰ Purisu igtuman dan tô igkagi i Gamaliel. Na, igkangé dan tô mga apostoles, igpalagpás dan, asta igsapadan dan na di dan mému mulit-ulit tingód katô ngadan i Jesus, asta igpaluwà dan tô mga apostoles.

⁴¹ Na, tô igpanó tô mga apostoles tikud tun ta konseho, ágkadayawan dan, su tun ta panámdám dan, isóddóran ka Manama na madigár ka irrayatan dan tingód katô kapamaké dan ki Jesus. ⁴² Kada álló, agad dutun ta templo asta tun ta mga balé, inalayun dan igtinurù asta igulit-ulit na si Jesus tô Mesiyas.

6

Igsalin tô pittu gamama

¹ Na, tô timpo tô, tuu igmarapung tô mga ágpampamaké. Asal tô mga Judio na Griego é kinagiyan igburáng-buráng katô mga Judio na Hebreo é kinagiyan, su igkagi dan na tô kandan dád mga gabayi balu tô ágbággayan dan kada álló, asta igpabayà dan tô mga gabayi balu na Griego é kinagiyan.

² Purisu iglimud katô sapulù duwa (12) apostoles tô langun ágpampamaké. Igkagi sikandan, na mà dan, “Di

mému ka sumungkù ké mulit-ulit katô kagi ka Manama ébô mággé katô ágkailanganán tun ta mga manubù na ágkahirapan. ³ Purisu mga kataladi, madigár ka salinán yu tō pittu mga gamama na nángngà tō áglumun dan tun ta saruwan ka Manama, ágrespetowan, ipánnuan katô Ugis Espiritu, asta duwán kapandayan dan ébô palumun dé sikandan kani lumu ni. ⁴ Su gamitán dé tō oras ka kadasal asta mulit-ulit ké katô kagi ka Manama.”

⁵ Na, tō igdinág tō langun ágpampamaké katô igkagi dan, idigárran dan. Purisu igsalin dan si Esteban, su ágsarig sikandin ka Manama tun ta tibuk pusung din, asta ipánnuan sikandin katô Ugis Espiritu. Tō duma mga manubù na igsalin dan, sikandan si Felipe, si Procoro, si Nicanor, si Timon, si Parmenas, asta si Nicolas na taga Antioquia na ágtuman katô mga ágkémun ka Judio agad ánnà Judio sikandin. ⁶ Igpatabang dan tō pittu gamama tun ta mga apostoles, igdasalan dan katô mga apostoles, asta igdappánnan ka bállad dan.*

⁷ Purisu italap tō kagi ka Manama. Igmarpung tō mga ágpampamaké tun ta Jerusalem, asta marapung tō mga pangulu ka templo na igpamaké ki Jesus.

Igámmát si Esteban

⁸ Na, si Esteban tō tuu ágtabangan ka Manama. Purisu marapung tō mga kasalábbuan na iglumu din na igkita katô mga manubù. ⁹ Na, duwán mga manubù na tikud tun ta mga lunsud ka Cirene asta Alejandria na ágpangadap tun ta simbaan ka Judio na ánggadanan “Simbaan ka Mga Manubù na Ikaluwà,”† asta duwán pagsik tikud tun ta probinsya ka Cilicia asta Asia igapul ki Esteban.

* 6:6 6:6 Igdappánnan dan ka bállad katô mga apostoles ébô kasóddóran na sikandan tō igsalin ébô tumabang. † 6:9 6:9 Tō gó tō mga manubù na ikaluwà tun ta kallang kandan dángngan.

¹⁰ Asal ándà dan ikapanalu ki Esteban, su igtabangan sikandin katô Ugis Espiritu ébô katig sikandin ágkagi-kagi. ¹¹ Purisu igsutsutan dan tô mga manubù ébô kumagi dan na igdinág dan si Esteban igbuyas ki Moises asta katô Manama. ¹² Ukit katô ilumu dan, isamuk tô mga manubù, tô mga ágtugállán ka Judio, asta tô mga taratinurù ka mga sugù i Moises. Na, igámmát dan si Esteban, asta igpid dan sikandin tun ta konseho. ¹³ Duwán mga manubù na igpatestigos dan na igbulaló, na mà dan, “Sikandin tô marag ágbuyas kani ugis lugar asta katô mga sugù i Moises. ¹⁴ Igdinág dé tô igkagi din na dumadat tô taga Nazaret na si Jesus kani templo ni, asta bullasan din tô mga ágkémun ta na igsugù i Moises sayyan.”

¹⁵ Igsállág tô langun koneyal ki Esteban, asta igkita dan tô bónnóng din na inéring katô bónnóng ka panaligan ka Manama.

7

Tô igkagi i Esteban

¹ Na, iginsà tô tuu mallayat ka pangulu ka templo ki Esteban, na mà din, “Bánnal tô igkagi kani mga manubù?”

² Na, igtaba si Esteban, na mà din, “Mga kataladi asta mga ágtugállán, paminág kó kanak. Tô sayyan, dalám katô kóddô katô kamónaan ta na si Abraham tun ta banuwa ka Mesopotamia, tô ándà pa sikandin alin tun ta lunsud ka Haran, igpakita tun kandin tô Manama na makasalábbù. ³ Igkagi tô Manama, ‘Tanani nu tô banuwa na igóddóan nu, tô mga gakád nu, asta tô pamilya katô ámmà nu. Sadun ka tun ta banuwa na tádduán ku áknikó.’* ⁴ Purisu igpanó si Abraham tikud tun ta banuwa ka Caldea, asta igalin tun ta Haran. Tô inaté tô ámmà i Abraham, igpalin ka Manama sikandin nit banuwa na

* 7:3 7:3 Genesis 12:1.

góddóan ta. ⁵ Na, ándà palang tanà na igbággé ka Manama kandin agad délák, asal igtandô tô Manama ki Abraham na duwán tanà na bággén kandin asta tô mga rubbad din, agad ándà palang batà din.† ⁶ Igkagi tô Manama na móddô tô mga rubbad i Abraham tun ta ássa banuwa. Állangán dan asta irrayatan dan dalám ka áppat gatus (400) ámmé. ⁷ Igkagi tô Manama, ‘Supakan ku tô mga manubù na mállang kandan. Paluwaán ku tô mga rubbad nu, asta mangadap dan kanak kannun.’‡ Ni gó tô igtandô katô Manama ki Abraham. ⁸ Na, igsugù tô Manama na kailangan tupuwan si Abraham asta tô langun rubbad din gamama tingód katô kasabotan ka Manama kandan. Purisu tun ta ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu katô batà din na si Isaac, igtupuwan i Abraham sikandin. Inému si Isaac na ámmà i Jacob, asta inému si Jacob na ámmà katô sapulù duwa (12) gabatà din gamama na mga kamónaan ta.§

⁹ “Na, si Jose na sábbad batà i Jacob, isabuan kandin tô mga kataladi din, asta igbarigyà dan sikandin. Purisu inallang sikandin tun ta banuwa ka Ehipto. Asal igtabangan ka Manama sikandin, ¹⁰ asta igpaluwà din si Jose tun ta langun kahirapan din. Duwán kapandayan na igbággé ka Manama kandin. Purisu idayawan tô harì ka Ehipto. Igimu din si Jose na gobernador tun ta Ehipto asta amo katô langun tun ta balé din. ¹¹ Na, duwán ballus tun ta kaluwagan ka mga banuwa ka Ehipto asta Canaan. Tuu ihirapan tô langun manubù. Ándà ágkakan katô mga kamónaan ta. ¹² Na, tô ikasóddór si Jacob na duwán ágkakan tun ta Ehipto, igpasadun din tô mga gabatà din tun ta Ehipto. Tô gó tô tagnà kasadun dan ébô málli dan

† 7:5 7:5 Ahaán tô Genesis 17:8; 48:4. ‡ 7:7 7:6-7 Ahaán tô Genesis 15:13-15; Exodo 3:12. § 7:8 7:8 Ahaán tô Genesis 17:10-14.

ka ágkakan. ¹³ Tô ikaduwa kasadun dan tun ta Ehipto, igpakilala si Jose katô mga kataladi din, asta igpasóddór din tô harì tingód katô mga gakád din. ¹⁴ Purisu igpakangé i Jose tô ámmà din na si Jacob asta tô langun gakád din. Kapittuwan lima (75) tô langun dan. ¹⁵ Purisu igalin si Jacob asta tô mga gabatà din tun ta Ehipto. Na, inaté tô tagsábbad-sábbad kandan tun ta Ehipto agad si Jacob asta tô duma mga kamónaan ta. ¹⁶ Na, tô igpanó tô mga rubbad dan tikud tun ta Ehipto, igpid dan tô mga taganà inaté lawa tun ta Siquem, asta iglábbáng dan tun ta takub na igbálli i Abraham tikud tun ta mga gabatà i Hamor.

¹⁷ “Na, tô masig dán matuman tô tandô ka Manama ki Abraham, igmarapung pô gó tô mga kamónaan ta tun ta Ehipto ¹⁸ sippang ka igpangulu tô ássa harì na ándà sóddór din tingód ki Jose.* ¹⁹ Iglimbungan katô harì tô mga kamónaan ta, asta igpirit din tô mga ámmà na antugán tô mga gabatà na mantu ipamasusu tun ta luwà ébô maté. ²⁰ Tô timpo tô, ipamasusu si Moises na sábbad batà na ikadayó ka Manama. Igdóppónan si Moises katô ámmà asta innà din tun ta balé dan dalám ka tállu bulan. ²¹ Tô igpid dan kandin tun ta luwà, ikitaan sikandin katô batà bayi ka harì. Purisu inému si Moises na batà din asta iganté din sikandin. ²² Igtinuruan si Moises ka langun ka kapandayan katô mga taga Ehipto, asta ibantug sikandin tingód katô kakagi-kagi din asta linumuwan din.

²³ “Na, tô kappatan (40) dán tô idad i Moises, igpanámdám sikandin na mahà katô mga kataladi din na rubbad i Israel. ²⁴ Igkita din tô sábbad taga Ehipto na igirrayat katô sábbad unawa din na rubbad i Israel. Na, igdapitan i Moises tô unawa din, asta igmatayan din tô taga Ehipto. ²⁵ Kéman i Moises ka makagpát tô mga rubbad i Israel na sikandin tô gamitán ka Manama ébô mid kandan

* 7:18 7:18 Ahaán tô Exodo 1:8.

na makaluwà tikud tun ta kallang kandan. Asal ándà dan ikagpát. ²⁶ Pagkasimag, igkita din tô duwa rubbad i Israel na ágpamatayé. Kakalyag i Moises na usayán din sikan-dan. Igkagi sikandin, na, ‘Mga kataladi ku, magunawa kó na mga rubbad i Israel. Yakó ágpamatayé.’ ²⁷ Asal tô manubù na igirrayat katô unawa din igsullóy ki Moises, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Sadan tô igimu áknikó na mangulu asta rumuud áknami?’ ²⁸ Matayanna pagsik ikuna iring katô kamaté nu katô taga Ehipto bani?’[†] ²⁹ Tô igdinág si Moises katô igkagi din, igpalaguy sikandin tun ta Midian na madiyù banuwa. Igóddô sikandin dutun, igkalyag sikandin, asta dutun imanubù tô duwa gabatà din gamama.

³⁰ “Na, pángnga katô kappatan (40) ámmé, igpakita tô panaligan ka Manama ki Moises tun ta mabbabà kayu na igrágrág tun ta disyerto na madani tun ta pabun-gan na ánggadanan Sinai.‡ ³¹ Tô igkita si Moises katô mabbabà kayu na igrágrág, isalábbuan sikandin. Tô igpadani sikandin ébô mahà, igdinág din tô kagi katô Áglangngagán tikud tun ta apuy, na mà din, ³² ‘Sakán tô Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan nu na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob.’ Na, ándà gó sállág si Moises, su imáddangan sikandin asta igkárkár.§ ³³ Igkagi tô Áglangngagán, ‘Lusut nu yan sandalyas nu, su ugis ni lugar na ágtindággan nu. ³⁴ Igkita ku na igpahirapan tun ta Ehipto tô mga manubù na igsalín ku. Igdinág ku tô karangin dan. Purisu igsunnadda ébô paluwaán ku sikandan, asta sikuna tô papiddán ku tun ta Ehipto.’*[†]

³⁵ “Na, si Moises tô taganà igélléyan katô mga unawa din na rubbad i Israel, su sikandin tô taganà igkagiyan,

† 7:28 7:27-28 Ahaán tô Exodo 2:14. ‡ 7:30 7:30 Ahaán tô Exodo 3:2.

§ 7:32 7:32 Ahaán tô Exodo 3:6. * 7:34 7:33-34 Ahaán tô Exodo 3:5-10

‘Sadán é igimu áknikó na mangulu asta rumuud áknami?’ Asal sikandin tô igpapid ka Manama ébô mangulu asta mid katô mga rubbad i Israel ukit katô tabang katô panaligan ka Manama na igpakita kandin tun ta mabbabà kayu na igrágrág.† ³⁶ Na, ukit katô mga kasalábbuan na iglumu i Moises, igpid din tô mga rubbad i Israel tô igiwà dan tikud tun ta Ehipto, asta tô igukit dan tun ta dagat na ánggadanán Mallutù Dagat, asta tun ta disyerto dalám ka kappatan (40) ámmé. ³⁷ Si Moises tô igulit katô mga rubbad i Israel na duwán pa sábbad kataladi dan na imun ka Manama na propeta iring katô kasalin din ki Moises.‡ ³⁸ Si Moises tô igulitan katô panaligan ka kagi ka Manama tun ta pabungan na ánggadanán Sinai. Sikandin tô igulit katô kagi ka Manama na ágbággé ka kantayan tun ta mga kamónaan ta na ilimud tun ta disyerto, asta igulit áknita. ³⁹ Asal ándà bánnal tô kamónaan ta ki Moises, asta igéllé dan kandin, su kakalyag dan na lumónód dan tun ta Ehipto. ⁴⁰ Purisu tô igtikáddág si Moises tun ta pabungan, igpédu-édu sikandan ki Aaron, ‘Imuwi ké ka mga ágmanaman dé ébô duwán mid áknami, su ándà sóddór dé ka imánnu si Moises na igpid áknita tikud tun ta Ehipto.’§ ⁴¹ Purisu igimu dan tô ágmanaman na iring na bónnóng ka nati ka baka. Duwán ágbággén dan tun ta saruwan katô ágmanaman dan, asta ágpistaan dan tô igimu dan su ágkadayawan dan. ⁴² Purisu igtayyugan ka Manama sikandan. Igpabayà ka Manama tô kapangadap dan katô mga karani tun ta langit, iring katô kagi ka Manama na igsulat katô sábbad propeta din, na mà din, “ ‘Mga rubbad i Israel, ánnà sakán tô igbággayan yu ka mannanap na iggóbbó yu tun ta disyerto dalám ka

† 7:35 7:35 Ahaán tô Exodo 2:14. ‡ 7:37 7:37 Ahaán tô Deuteronomio 18:15. § 7:40 7:40 Exodo 32:1,23.

kappatan (40) ámmé. ⁴³ Asal duwán mga igimu yu na ágmanaman yu ébô pangadapán yu. Igpíd yu tô ágpangadapanan katô ágmanaman yu na si Moloc. Igpíd yu tô ágmanaman yu na iring na karani na ánggadanán Repan. Purisu supakan ku sikiyu, su papiddán ku sikiyu tun ta madiyù banuwa ka Babilonia.’”*

⁴⁴ Na, igpanayun igkagi si Esteban, na mà din, “Tô mga kamónaan ta, duwán tulda na ágpangadapanan dan tun ta disyerto su igóddô tô Manama tun kandan. Igpému i Moises tô tulda magunawa katô plano na igpakita ka Manama kandin. ⁴⁵ Na, tô inaté dán si Moises, si Josue tô igpíd katô mga kamónaan ta dalám ka igsadun dan tun ta banuwa na igtandô ka Manama kandan. Inalayun dan ágpiddán tô tulda. Igtabang tô Manama kandan, asta igpéwà din tô duma mga manubù tikud kannun ébô duwán góddóan dan. Inalayun dan ágpangadap ka Manama tun ta tulda na ágpiddán dan sippang katô igharì si David.

⁴⁶ “Tô inému na harì si David, idayawan tô Manama kandin, asta kakalyag i David na sikandin tô patindág katô templo para ka Manama. ⁴⁷ Asal tô batà i David na si Solomon tô igpatindág katô templo. ⁴⁸ Asal dì góddô tô Manama na Tuu Mallayat tun dalám katô mga balé na igimu ka manubù, su duwán igsulat katô propeta ka Manama sayyan, na mà din,

⁴⁹ “ ‘Langit tô gunsadanan ku, asta banuwa tô ággittanan ku. Dì kó makapatindág ka balé na nángngà ód-dóan ku. Ándà ágpaginawaanan na mému imun yu para kanak,’ mà katô Áglangngagán, ⁵⁰ ‘su igimu ku ni langun.’†

* 7:43 7:42-43 Amos 5:25-27. † 7:50 7:49-50 Isaias 66:1-2.

⁵¹ “Na, matággas tô mga ulu yu, su dì kó ágbánnal ka Manama. Dì kó ágpaminág katô kabánnalan. Iring kó katô mga kamónaan yu, su inalayun kó géllé katô Ugis Espiritu. ⁵² Igirrayatan katô mga kamónaan yu tô langun propeta ka Manama, su igmatayan dan tô mga manubù na igulit kandan na dumunggù tô nángngà tun ta saruwan ka Manama na igpammát yu asta igmatayan yu. ⁵³ Agad sikiyu tô igbággayan katô mga sugù i Moises na igulitan katô mga panaligan ka Manama, asal ándà yu bánnali.”

Igmatayan si Esteban

⁵⁴ Na, tô igdinág tô mga konseyal ka Judio katô igkagi i Esteban, tuu dan isókó, asta gésà dan[‡] tingód katô sókó dan. ⁵⁵ Asal ipánnuan si Esteban katô Ugis Espiritu, asta marag iglangngag sikandin tun ta langit, asta igkita din tô Matulus Manama asta si Jesus na igtindág dadan tun ta kawanan din. ⁵⁶ Igkagi si Esteban, na mà din, “Sállág yu! Igkita ku tô langit ipókéan, asta dutun tô Igpamanubù na ágpangulu dán na igtindág dadan tun ta kawanan ka Manama.”

⁵⁷ Asal tô mga konseyal igullaó tingód katô sókó dan, asta igsagpáng dan katô talinga dan ébô dì dan makadinág katô ágkagin din. Na, igpalaguy dan igarurung ki Esteban, ⁵⁸ asta igguyud dan sikandin tun ta luwà ka lunsud ka Jerusalem. Igtimbag dan sikandin ka mga batu ébô maté. Na, duwán sábbad mallaki na si Saulo na igbanté katô mga umpak na iglábbas katô mga manubù na igtimbag ki Esteban. ⁵⁹ Tô igtimbag dan ki Esteban, igdasal sikandin, na mà din, “Áglangngagán Jesus, tanggap nu ni espiritu ku.”

[‡] 7:54 7:54 Gésà dan, ó ángngítál é ngipán dan.

⁶⁰ Na, iglingkóod si Esteban, asta igullaó sikandin, na mà din, “Áglangngagán, yaka ágsupak kandan tingód kani salà na iglumu dan kanak.”

Na, pángnga din igkagi ni, inaté sikandin.

8

¹⁻² Na, ignunug si Saulo katô kamaté dan ki Esteban. Iglábbáng tô lawa din katô mga manubù na mabákkár é kapamaké. Tuu dan igsággó tingód katô ranu dan kandin.

Igirrayat si Saulo katô mga ágpampamaké

Na, tikud katô álló ka kamatayan i Esteban, igpahirapan tô langun ágpampamaké tun ta Jerusalem. Purisu ikatalap dan tun ta mga lunsud ka probinsya ka Judea asta Samaria. Asal igóddô pa tô mga apostoles tun ta Jerusalem. ³ Na, igpahirapan i Saulo tô mga ágpampamaké, asta igpamasak din sikandan tun ta mga balé dan ébô ámmáttán din tô mga gamama asta tô mga gabayi, asta prison din.

Igtinurù si Felipe tun ta Samaria

⁴ Na, agad ánda tô igsadunan katô mga ágpampamaké na italap, igulit-ulit dan tingód ki Jesus tun ta duma mga manubù. ⁵ Na, igsadun si Felipe tun ta lunsud ka Samaria. Igulit-ulit sikandin ka mga manubù na si Jesus tô Mesiyas. ⁶ Igpasábbadé tô mga manubù igpaminág katô katinurù i Felipe tingód katô kadinág dan asta kakita dan katô mga kasalábbuan na iglumu din. ⁷ Duwán madat mga espiritu na igpaluwà din tikud tun ta mga manubù, asta igullaó dan ka mabákkár tô igluwà dan. Marapung tô mga manubù na dì ágriyu é lawa asta tô mga kapig na inólian. ⁸ Purisu tuu idayawan tô langun manubù tun ta lunsud ka Samaria.

⁹ Na, tun ta Samaria, duwán sábbad manubù na ágn-gadanan ki Simon. Ágkasalábbuan tô mga taga Samaria tingód katô áglumun din tikud dángngan, su ágsalamangka sikandin. Ágpadadurung sikandin na duwán katulusan din. ¹⁰ Ágpaminág tô langun manubù kandin, agad tô mga ágkayù-ayuan asta tô mga ágkaduwánnan manubù, su kéman dan ka sikandin tô mallayat ka langun na duwán katulusan ka Manama tun kandin. ¹¹ Purisu igpaminág tô langun dan kandin, su idugé dan dán inapid katô salamangka din.

¹² Asal tô igulit-ulit si Felipe kandan katô Madigár Gulitán tingód ka pagpangulu ka Manama asta tingód ki Jesu-Cristo, igbánnal dan, asta igpabunyag dan na mga gamama asta mga gabayi. ¹³ Agad si Simon igbánnal. Pángnga igbunyagan sikandin, igtákkás-tákkás sikandin ki Felipe, asta isalábbuan sikandin tingód katô mga kasalábbuan na iglumu i Felipe.

¹⁴ Na, tô ikasóddór tô mga apostoles tun ta Jerusalem na igbánnal tô mga taga Samaria ka kagi ka Manama, igpasadun dan si Pedro asta si Juan tun ta Samaria. ¹⁵ Tô igdunggù dan tun ta Samaria, igdasal dan tun ta Manama ébô matanggap katô mga manubù tô Ugis Espiritu, ¹⁶ su agad igbunyagan dan dán tingód katô kapamaké dan katô ngadan i Jesus, asal ándà dan pa ikatanggap katô Ugis Espiritu. ¹⁷ Igdappán si Pedro asta si Juan ka bállad kandan, asta itanggap dan tô Ugis Espiritu.

¹⁸ Na, tô igkita si Simon na itanggap dan tô Ugis Espiritu ukit ka kadappán ka bállad katô mga apostoles kandan, igbággé pád sikandin ka salapì tun kandan, ¹⁹ asta igkagi sikandin, na mà din, “Bággayiya pagsik katô katulusan ébô kabággayan ka Ugis Espiritu tô langun manubù na dappánnan ku ka bállad.”

²⁰ Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Kadattan ka duma katô salapî nu, su kéman nu ka ágkabayadan tô gasa ka Manama! ²¹ Ándà áglabután nu tingód kani áglumun dé, su ánnà nángngà tô pusung nu tun ta saruwan ka Manama. ²² Purisu rákkáddi nu tô salà nu, asta dasal ka tun ta Áglangngagán ébô pasinsiyaan din tô madat kakalyag nu. ²³ Isóddóran ku na tuu ka gingà, asta inallang ka ka salà.”

²⁴ Igtaba si Simon kandan, na mà din, “Dasaliya tun ta Áglangngagán ébô dì matuman tô igkagi yu.”

²⁵ Na, tô igulit si Pedro asta si Juan katô igtinurù katô Áglangngagán kandan asta tingód katô mga ilmu i Jesus na igkita dan, igulì dan tun ta Jerusalem, asta igulit-ulit dan katô Madigár Gulitán tun ta mga lunsud na igukitan dan tun ta probinsya ka Samaria.

Si Felipe asta taga Etiopia

²⁶ Na, igpakita tô panaligan ka Manama tun ki Felipe, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sadun ka tun ta dalan na tikud tun ta Jerusalem na pasadun tun ta lunsud ka Gasa. Ni dalan ni tagsábbadé dád man gukitan.”

²⁷ Purisu ignunug si Felipe, asta igsadun sikandin tun ta dalan na igtáddù kandin. Na, igkita din tô sábbad mama na taga Etiopia na igtikud tun ta Jerusalem na igpangadap. Opisyales sikandin, su tesorero katô rayna na ágpangulu tun ta Etiopia, tô ánggadan na Candace. ²⁸ Na, tô igulì sikandin tun ta Etiopia, igsaké sikandin ka kalesa asta igbasa katô libro na igsulat katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias. ²⁹ Na, tô Ugis Espiritu igkagi ki Felipe, na mà din, “Lupug nu tô kalesa, asta dumai nu tô manubù.”

³⁰ Purisu igpalaguy si Felipe tun ta kalesa, asta igdinág din tô taga Etiopia na ágbasa katô libro na igsulat katô

propeta ka Manama sayyan na si Isaias. Iginàs si Felipe, na mà din, “Ikagpát ka kanan ágbasan nu?”

³¹ Igtaba tô taga Etiopia, na mà din, “Diya makagpát kani ka ándà tuminurù kanak.”

Na, igpasaké din si Felipe. ³² Na, ni gó tô kagi ka Manama na igbasa katô taga Etiopia.

“Iring sikandin ka karnero na dì gèllé ka piddán ébô iyón. Ágtagnáp dád sikandin iring na nati ka karnero na dì gótép ka ágguntingán tô bulbul din. ³³ Agad ándà salà din, asal payayyaán asta supakan sikandin. Ándà rubbad din, su matayan sikandin.”*

³⁴ Iginàs tô taga Etiopia ki Felipe, na mà din, “Sadan tô ágkagin katô propeta na igsulat kani? Sikandin ó ássa manubù? Ulitiya.”

³⁵ Purisu igtigkané si Felipe igubad kani kagi ka Manama para katô taga Etiopia. Igulit sikandin katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus. ³⁶ Ándà kadugé, igdunggù dan tun ta wayig. Igkagi tô taga Etiopia, na mà din, “Duwán wayig! Mému ka bunyaganna ikuna?”

³⁷ [Igkagi si Felipe, na mà din, “Atin ka bánnal kad igpamaké, mému bunyagan ka.”

Igkagi tô taga Etiopia, na mà din, “Igbánnallad na si Jesu-Cristo tô bánnal Batà ka Manama.”]

³⁸ Purisu igpasódô katô taga Etiopia tô kalesa din, igsadun dan tun ta wayig, asta igbunyanan sikandin i Felipe. ³⁹ Tô igluwà dan tikud tun ta wayig, si Felipe igpid katô Ugis Espiritu. Ándà dán kitayi katô taga Etiopia, asta igpanayun sikandin igulì na ágkadayawan. ⁴⁰ Asal ikita si Felipe tun ta lunsud ka Asoto. Agad ánda tô ágsadunan i Felipe, inalayun sikandin gulit-ulit katô Madigár Gulitán

* 8:33 8:32-33 Isaias 53:7-8.

tingód ki Jesus tun ta langun lunsud na igukitan din sippang ka igdunggù sikandin tun ta lunsud ka Cesarea.

9

Igpamaké si Saulo

¹ Na, tô timpo tô, inalayun ágkasókó si Saulo katô mga ágpamaké ka Áglangngagán, asta iglimáddang din na matayan sikandan. Igsadun sikandin tun ta tuu mallayat ka pangulu ka templo, ² asta igpamuyù sikandin ka sulat ébô piddán din tun ta mga simbaan ka Judio tun ta lunsud ka Damasco. Ukit ka sulat makému sikandin mámmát katô mga kakitaan din agad mga gamama ó mga gabayi na ágbánnal katô kapókit katô Áglangngagán, asta piddán din sikandan tun ta Jerusalem ébô prison.

³ Na, tô madani dán sikandin tun ta Damasco, tiggô dád isugatan sikandin katô séllaán tikud tun ta langit. ⁴ Ibantang sikandin tun ta tanà, asta duwán igdinág din na igkagi, na mà din, “Saulo, Saulo, manan ka girrayat ka kanak?”

⁵ Iginsà si Saulo, na mà din, “Sir, sadan ka?”

Na, duwán igtaba, na mà din, “Sakán si Jesus na girrayatan nu. ⁶ Tindág ka, asta sadun ka tun ta lunsud. Ulitan ka dutun ka ándin tô kailangan lumun nu.”

⁷ Na, ándà ótép tô mga manubù na ágtákkás kandin tingód ka máddang dan, su agad igdinág dan tô kagi, asal ándà manubù na igkita dan. ⁸ Na, igtindág si Saulo. Asal tô ibákka tô mata din, dì dán sikandin ágkita. Purisu igawidan dan tô bállad din, asta igagak dan sikandin sippang tun ta lunsud. ⁹ Dalám ka tállu álló, dì sikandin ágkita, asta ándà sikandin kan asta inám.

¹⁰ Na, duwán sábbad manubù na ágpamaké ki Jesus na igóddô tun ta Damasco na ánggadan na ki Ananias.

Igpakita tō Áglangngagán kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ananias.”

Igtaba si Ananias, na mà din, “Áglangngagán, ándin tō kakalyag nu kanak?”

¹¹ Igkagi tō Áglangngagán, na mà din, “Sadun ka tun ta dalan na ánggadanan na Matullid Dalan. Pamasak nu tō sábbad taga Tarso na si Saulo tun ta balé i Judas. Ni timpo ni, ágdasal sikandin. ¹² Igpakita ku kandin na dumunggù ka, asta dappánnan nu sikandin ka bállad ébô makakita puman sikandin.”

¹³ Igkagi si Ananias, na mà din, “Óó, Áglangngagán, asal marapung tō ikólit kanak na madat tō iglumu din katô mga manubù na ágpampamaké áknikó tun ta Jerusalem.

¹⁴ Duwán mallayat ka mga pangulu ka templo na igpasadun kandin kannun ta Damasco ébô mámmát katô langun manubù na ágtawar katô ngadan nu tingód katô kapamaké dan áknikó.”

¹⁵ Igkagi tō Áglangngagán, na mà din, “Saduni nu, su sikandin tō igsalin ku ébô lumumu para kanak asta pabantugán din tō ngadan ku tun ta mga ánnà Judio, tun ta mga hari, asta tun ákniyu na mga rubbad i Israel. ¹⁶ Pasóddórán ku sikandin na duwán kahirapan na dumunggù tun kandin tingód katô kapamaké din katô ngadan ku na tinuruán din.”

¹⁷ Purisu igsadun si Ananias tun ta balé na igóddóan i Saulo. Tō igahu si Ananias, igdappánnan din si Saulo ka bállad, asta igkagi sikandin, na mà din, “Saulo, kataladi ku, igpapidda katô Áglangngagán na si Jesus na igpakita áknikó tun ta dalan. Igpapidda ikandin dini áknikó ébô makakita kad puman asta mapánnù ka katô Ugis Espiritu.”

¹⁸ Tigkô dád duwán iring na ánnir na idabù tikud tun ta mata i Saulo. Purisu ikakita dán sikandin. Igtindág

asta igbunyagan sikandin. ¹⁹ Pángnga igkan sikandin, igmabákkár dán tô lawa din.*

Na, mga pira álló igóddô si Saulo tun ta mga ágpam-pamaké tun ta Damasco. ²⁰ Igsadun si Saulo tun ta mga simbaan ka Judio, asta inalayun sikandin gulit-ulit na si Jesus tô bánnal Batà ka Manama. ²¹ Isalábbuan tô langun manubù na igdinág kandin, asta igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin tô girrayat katô mga ágpampamaké tun ta Jerusalem. Ikadinág ké na igsadun sikandin dini ébô ámmáttán din tô mga manubù na ágtawar katô ngadan i Jesus, asta piddán din sikandan tun ta Jerusalem ébô prison katô mallayat ka mga pangulu ka templo.”

²² Asal tuu pa igmabákkár si Saulo igulit-ulit, asta ikapanalu sikandin katô mga Judio na góddô tun ta Damasco, su tuu matayyó tô igpasóddór din na bánnal si Jesus tô Mesiyas.

²³ Na, tô iglabé tô mga pira álló, duwán mga Judio igplano na matayan dan si Saulo. ²⁴ Agad álló asta dukilám, ágbanganan dan si Saulo tun ta mga sállat tikud tun ta lunsud ka Damasco ébô matayan dan. Asal duwán manubù na igulit ki Saulo tingód katô kakalyag dan. ²⁵ Purisu igtabangan sikandin katô mga disipulu din. Tángngà ka dukilám, igdalám dan si Saulo tun ta dakál basket, asta igtuntun dan tun ta luwà katô mallayat koral na iglibut ka Damasco ébô makaluwà sikandin.†

Igsadun si Saulo tun ta Jerusalem

²⁶ Na, tô igdunggù si Saulo tun ta Jerusalem, kakalyag din na dumuma pád katô mga ágpampamaké. Asal imáddangan dan, su ándà dan bánnal na igpamaké dán sikandin ki Jesus. ²⁷ Asal igtabangan sikandin i Bernabe.

* 9:19 9:1-19 Ahaán pagsik tô Mga Lumu 22:4-16; 26:9-18. † 9:25 9:25 Ahaán tô 2 Corinto 11:32-33.

Igpid din si Saulo tun ta mga apostoles, asta igulit din kandan tingód katô igpakita asta igkagi katô Áglangngagán kandin tun ta dalan. Igulit din kandan na ándà máddang i Saulo ka kólit-ólit din tingód ki Jesus tun ta Damasco. ²⁸ Purisu igduma dán si Saulo katô mga ágpampamaké tun ta Jerusalem. Na, ándà máddang din ágtinurù tingód katô ngadan katô Áglangngagán. ²⁹ Ándà kamáddangi si Saulo na igulit-ulit tun ta mga Judio na Griego é kinagiyan, asta ikapanalu sikandin katô mga igapul kandin tingód katô ágtinuruán din. Asal matayan dan pád sikandin. ³⁰ Tô ikasóddór tô mga kataladi, igpid dan si Saulo tun ta Cesarea, asta igpólì dan sikandin tun ta lunsud ka Tarso.

³¹ Purisu duwán kasunayan katô mga ágpampamaké tun ta kaluwagan ka mga probinsya ka Judea, Galilea asta Samaria. Igmarpung dan asta igmabákkár tô kapamaké dan, asta duwán máddang dan katô Áglangngagán, su igtabangan dan katô Ugis Espiritu.

Igsadun si Pedro tun ta Lida asta Jope

³² Na, tô igsadun si Pedro tun ta marapung mga lunsud, igsadun pagsik sikandin tun ta mga ágpampamaké tun ta lunsud ka Lida. ³³ Duwán manubù na igkita i Pedro na si Eneas na dì gó pakannó tikud tun ta ágdággaan din dalám ka walu dán ámmé su dì ágriyu é lawa din. ³⁴ Igkagi si Pedro kandin, na mà din, “Eneas, inólian kad ukit ki Jesu-Cristo. Tindág kad asta témmós nu yan ágdággaan nu.”

Tigkô dád igtindág si Eneas. ³⁵ Ikakita kandin tô tuu marapung manubù tun ta Lida asta duma lunsud ka Saron, asta igpamaké dan katô Áglangngagán.

³⁶ Na, duwán sábbad bayi na ágpamaké tun ta lunsud ka Jope na ánggadan ki Tabita. (Dorcas tô ngadan din tun ta Griego kinagiyan, asta tô kóbadan kulápping.) Inalayun

madigár tô áglumun din asta ágtabang gó sikandin katô mga ágkayù-ayuan. ³⁷ Tô timpo tô, ágkabógókan si Dorcas asta inaté sikandin. Igdigus dan tô lawa din, asta igpakáttang dan tun datas ta kuwarto. ³⁸ Tô ikasóddór tô mga ágpampamaké na dutun si Pedro ta Lida, igpapid dan tô duwa manubù ébô mangé kandin, su ánnà madiyù tô Jope tikud tun ta Lida. Igpédu-édu dan ki Pedro, na mà dan, “Sékót ka tákkás áknami tun ta Jope.”

³⁹ Purisu igtákkás si Pedro kandan. Tô igdunggu sikandin, igpid dan sikandin tun ta kuwarto. Igarurung tô mga gabayi balu ki Dorcas, asta igsággó dan. Igpakita dan ki Pedro tô mga umpak na igtábbir i Dorcas tô ándà pa sikandin kamaté. ⁴⁰ Na, igpéwà i Pedro tô langun dan tikud tun ta kuwarto. Iglíngkóód si Pedro asta igdasal sikandin. Igtubang sikandin tun ta inaté asta igkagi sikandin, na mà din, “Tabita, ánnó ka.”

Purisu ibákka tô mata din. Tô igkita sikandin ki Pedro, igánnó sikandin. ⁴¹ Igawidan i Pedro tô ballad i Dorcas, asta igpatindág din. Na, igtawar i Pedro tô mga gabayi balu asta tô duma mga ágpampamaké, asta igkita dan si Dorcas na inanté dán puman. ⁴² Inému na ibantug ni tun ta kaluwagan ka Jope, asta marapung tô mga manubù na igpamaké katô Áglangngagán. ⁴³ Idugé si Pedro igóddô tun ta Jope tun ta balé i Simon na katig áglanit ka kindal ka mannanap.

10

Igkangé i Cornelio si Pedro

¹ Na, tun ta Cesarea, duwán kapitan na ánggadanan ki Cornelio. Sikandin tô kapitan katô mga sundalo na ánggadanan Grupo ka Italia. Sikandin tô pangulu katô sábbad gatus (100) sundalo. ² Ánnà Judio sikandin asal nángngà tô áglumun din asta inalayun sikandin ágpangadap ka

Manama duma katô mga manubù na góddô tun ta balé din. Ágtabangan din tô mga ágkayù-ayuan, asta inalayun sikandin ágdasal tun ta Manama. ³ Na, tô mga alas tres dán ka mapun, duwán panaligan ka Manama na igpakita ki Cornelio, asta tuu matayyó tô igkita din. Igpadani tô panaligan ka Manama, asta igkagi sikandin, na mà din, “Cornelio.”

⁴ Na, igsállág si Cornelio katô panaligan su imáddangan, asta igtaba sikandin, na mà din, “Sir, ándin tô kakalyag nu kanak?”

Igkagi tô panaligan, na mà din, “Igpaminág ka Manama tô dasalán nu, asta idayawan tô Manama tingód katô kédu nu katô mga ágkayù-ayuan. ⁵ Na, sugù ka ka manubù tun ta Jope ébô angén si Simon na ánggadanan ki Pedro. ⁶ Igóddô sikandin madani tun ta dagat tun ta balé katô sangé din na si Simon na katig áglanit ka kindal ka mannanap.”

⁷ Tô igiwà tô panaligan, igtawar i Cornelio tô duwa állang din asta sábbad sundalo na ágbánnal ka Manama asta ágkasarigan din. ⁸ Igulit din kandan tô langun na ikitaan din, asta igpasadun din sikandan tun ta Jope.

Tô igpakita ka Manama ki Pedro

⁹ Pagkasimag, tô masig dán malássád é álló, igdunggù tô mga igpapid i Cornelio madani tun ta Jope. Na, tô ándà dan pa dunggù, igpénék si Pedro tun ta pattad atáp katô balé na igóddóan din ébô dumasal tun ta Manama.

¹⁰ Ágballusán si Pedro, asta kakalyag din na kuman. Asal róggun na igtaganà dan tô ágkannán, duwán igpakita katô Manama kandin. ¹¹ Igkita i Pedro tô langit na ipókéan, asta duwán igsunnad tun kandin iring na dakál kisì na igtuntun tikud tun ta langit, asta iring na igikáttan tô áppat sunu. ¹² Tun ta dalám katô kisì, igkita din tô ássa-ássa mga mannanap asta mga manuk ta kayun. ¹³ Duwán

igkagi ki Pedro tikud tun ta langit, na mà din, “Pedro, tindág ka, iyó ka, asta kan ka.”

¹⁴ Asal igtaba si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, diya mému kuman, su diya lumapas katô mga sugù i Moises* na inalayun ku ágtumanán.”

¹⁵ Tô igkagi ki Pedro igkagi puman, na mà din, “Yaka ágkagi na di ka mému kuman, su Manama tô igkagi na mému gó makan.”

¹⁶ Ikatállu ni ilmu, asta tô iring na kisì ibatun tun ta langit.

¹⁷ Na, róggun ágpanámdám si Pedro ka ándin tô kóbadan katô igkita din, iginsà tô mga manubù na igpapid i Cornelio ka ánda tô balé i Simon. Ikadunggù dan dán tun ta luwà katô balé na igóddóan din. ¹⁸ Igtawar dan, asta iginsà dan ka ni gó tô balé na igóddóan i Simon na ángadanan ki Pedro.

¹⁹ Na, róggun ágpanámdám si Pedro tingód katô igkita din, igkagi tô Ugis Espiritu kandin, na mà din, “Na, igdunggù dán tô tállu manubù na ágpamasak áknikó. ²⁰ Purisu pónóg kad, asta yaka géllé ágtákkás kandan, su igpapid ku sikandan.”

²¹ Purisu igpónóg si Pedro, asta igkagi sikandin kandan, na mà din, “Sakán tô ágpamasakán yu. Ándin tô ágkailanganán yu kanak?”

²² Na, igtaba dan, na mà dan, “Igpapid ké i Kapitan Cornelio. Sikandin áglumu ka nángngà tun ta saruwan ka Manama, ágpangadap ka Manama, asta ágrespetowan

* 10:14 10:14 Duwán mga sugù na igbággé ka Manama ki Moises sayyan na tô mga Judio mému kuman katô mga mannanap na karnero, kambing, baka, asta manuk. Asal di mému makan tô ássa mga mannanap iring na babuy, mga mannanap ka kabánnássan, asta mga manuk ta kayun. Ahaán tô Levitico 11.

katô marapung mga Judio. Duwán panaligan ka Manama na igkagi kandin na pakangén ka ébô tuminurù ka kandin.”

²³ Na, igpahu i Pedro sikandan, asta igpadággà din sikandan tô dukilám tô.

Igsadun si Pedro tun ki Cornelio

Pagkasimag, igtákkás kandan si Pedro asta tô mga kataladi tikud tun ta Joje. ²⁴ Pagkasimag, igdunggù dan tun ta Cesarea. Gangatan dan i Cornelio, asta taganà din iglimud tô mga gakád din asta tô mga rarak din. ²⁵ Tô igdunggù si Pedro tun kandin, igsumar si Cornelio, asta iglingkóód sikandin tun ta tubang i Pedro ébô mangadap kandin. ²⁶ Asal igkagi si Pedro, na mà din, “Tindág ka, su manubù a dád. Ánnà a Manama.” Purisu igpatindág i Pedro si Cornelio.

²⁷ Na, tô igpatóngkóé si Pedro asta si Cornelio róggun igahu dan tun ta balé, igkita i Pedro tô marapung manubù na ilimud. ²⁸ Igkagi si Pedro kandan, na mà din, “Isóddóran yu na dì mému dumuma tô Judio katô ánnà Judio, agad madun tun ta balé din. Asal igpasóddórra ka Manama ukit katô igpakita din kanak na diya méllé dumuma katô mga ánnà Judio. ²⁹ Purisu tô igkangé dan kanak, ándà a éllé, asal igsadunna dini. Na, manan ka igpakangéya ikiyu?”

³⁰ Igkagi si Cornelio, na mà din, “Tállu dán álló é iglabé, igdasalla tun ta Manama tô alas tres ka mapun. Tigkô dád igpakita kanak tô manubù na igumpak ka ágséllà,† ³¹ asta igkagi sikandin kanak, ‘Cornelio, igdinág ka Manama tô dasalán nu, asta isóddóran din tô kédu nu katô mga ágkayù-ayuan. ³² Na, pasadun nu tô mga manubù tun ta Joje ébô mangé dan ki Simon na ánggadanan ki Pedro.

† 10:30 10:30 Mga panaligan ka Manama tô gumpak ka ágséllà.

Igóddô sikandin madani tun ta dagat tun ta balé katô sangé din na si Simon na katig áglanit ka kindal ka mannanap.’³³ Purisu sékóttá igpakangé áknikó. Madigár su igdunggù kad. Na, ilimud ké langun kannun ta saruwan ka Manama ébô maminág ké ka kagi katô Áglangngagán na ulitán nu áknami.”

Igtinurù si Pedro tun ki Cornelio

³⁴ Na, igtigkané si Pedro igtinurù kandan, na mà din, “Isóddóran ku na ándà manubù na ágmusingán ka Manama agad ándin tô bónnóng dan. ³⁵ Su tun ta langun banuwa, agad sadan tô duwán máddang ka Manama asta áglumu katô nángngà tun ta saruwan din, tô gó tô tanggapán ka Manama. ³⁶ Isóddóran yu na igpapid ka Manama tun ta mga rubbad i Israel tô Madigár Gulitán na mému na masábbad ki tun ta Manama ukit ki Jesu-Cristo na Áglangngagán katô langun manubù. ³⁷ Ni gó tô igulit-ulit tun ta kaluwagan ka banuwa ka Judea, su tô ipángnga si Juan igtinurù tingód ka kabunyag, igtigkané si Jesus na taga Nazaret igulit-ulit tun ta probinsya ka Galilea. ³⁸ Si Jesus tô igsalin ka Manama asta igipánnù ka Ugis Espiritu, asta igbággayan katô katulusan. Agad ánda é igsadunan din, igtabangan din tô mga manubù, asta igpéwà din tô madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù, su igdumaan sikandin ka Manama. ³⁹ Igkita dé tô langun ka iglumu i Jesus tun ta kaluwagan ka banuwa na góddóan katô mga Judio asta tun ta Jerusalem. Igpansalan dan si Jesus tun ta krus ébô maté. ⁴⁰ Asal igité puman ka Manama sikandin tun ta ikatállu álló, asta igpakita ka Manama si Jesus áknami. ⁴¹ Ándà sikandin kitayi katô langun manubù, asal sikami dád na mga igsalin ka Manama tô ikakita kandin. Pángnga inanté puman sikandin, igpadumaé ké ágkan asta ginám. ⁴² Igpapid

ké i Jesus ébô mulit-ulit ké katô Madigár Gulitán tingód kandin tun ta mga manubù, asta ébô kumagi ké na bálnal si Jesus tô igsalin ka Manama ébô rumuud katô langun manté asta mga inaté dán. ⁴³ Tô langun propeta ka Manama igsulat tingód ki Jesus na ukit katô ngadan din, tô langun manubù na ágpamaké kandin, igpasinsiyaan tô mga salà dan.”

Igdunggù tô Ugis Espiritu tun ta mga ánnà Judio

⁴⁴ Róggun igkagi si Pedro, igdunggù tô Ugis Espiritu tun ta mga manubù na igpaminág kandin. ⁴⁵ Na, isalábbuan tô mga Judio na ágpampamaké na igtákkás ki Pedro su igdunggù tô Ugis Espiritu tun ki Cornelio asta tun ta mga duma manubù agad ánnà dan Judio, ⁴⁶ su igdinág dan tô mga ánnà Judio na ikakagi ka ássa-ássa mga kinagiyan katô mga manubù, asta igdurung dan katô Manama. Na, igkagi si Pedro katô mga Judio na igtákkás kandin, na mà din, ⁴⁷ “Igdunggù dán tô Ugis Espiritu tun kandan magunawa katô kadunggù din áknita. Ándà dán makasapad katô kabunyag kandan.”

⁴⁸ Purisu igkagi si Pedro na kailangan bunyagan dan ukit katô ngadan i Jesu-Cristo. Na, igpóddô dan pa si Pedro tun kandan ka pira álló.

11

Igulit si Pedro katô mga ágpampamaké tun ta Jerusalem

¹ Na, tô mga apostoles asta tô mga kataladi tikud tun ta kaluwagan ka Judea, ikadinág dan na tô mga ánnà Judio igbálnal katô kagi ka Manama. ² Purisu tô iglónód si Pedro tun ta Jerusalem, iginsà-insà tô mga Judio na ágtinurù na kailangan tupuwan tô langun ágpampamaké, na mà dan, ³ “Manan ka igsadun ka tun ta mga ánnà Judio, asta igpadumaé kó igkan?”

⁴ Purisu igtigkané si Pedro igulit kandan tingód katô langun na ilmu. ⁵ Igkagi si Pedro, na mà din, “Tô igóddô a tun ta Jope, róggun igdasalla, duwán igpakita ka Manama kanak. Duwán igsunnad kanak iring na dakál kisi na igtuntun tikud tun ta langit asta iring na igikáttan tô áppat sunu. ⁶ Tô igsállágga, igkita ku tun dalám tô ássa-ássa mga mannanap asta mga manuk ta kayun. ⁷ Na, duwán kagi na igdinág ku tikud tun ta langit, na mà din, ‘Pedro, tindág ka, iyó ka, asta kan ka.’ ⁸ Asal igtaba a, ‘Áglangngagán, diya mému kuman, su diya lumapas katô mga sugù i Moises na inalayun ku ágtumanán.’ ⁹ Asal igkagi puman sikandin kanak tikud tun ta langit, ‘Yaka ágkagi na di ka mému kuman, su Manama tô igkagi na mému gó makan.’ ¹⁰ Ikatállu ni ilmu kanak, ibatun tô iring na kisi tun ta langit. ¹¹ Na, sékót dád igdunggù tun ta balé na igóddóan ku tô tállu manubù na igpapid tikud tun ta Cesarea ébô mangé kanak. ¹² Na, igkagi tô Ugis Espiritu kanak na diya méllé mákkás kandan agad ánnà dan Judio. Na, igtákkás pagsik kanak ni ánnám kataladi tikud tun ta Jope. Tô igdunggù ké tun ta balé i Cornelio, igahu ké langun. ¹³ Igulit si Cornelio áknami na igkita din tô panaligan ka Manama tun ta balé din. Igkagi kun tô panaligan, ‘Pasadunán nu tô manubù tun ta Jope ébô mangé ki Simon na ánggadanán ki Pedro. ¹⁴ Tuminurù sikandin áknikó asta katô langun manubù na góddô tun ta balé nu ébô matábbus kó.’ ¹⁵ Tô igtinurù a kandan, igdunggù tô Ugis Espiritu tun kandan magunawa katô kadunggù din áknita tun ta katigkanayan. ¹⁶ Purisu isampáttan ku tô igkagi katô Áglangngagán áknami dángngan, na mà din, ‘Ukit ka wayig tô kabunyag i Juan, asal bunyagan kó ukit katô Ugis Espiritu.’* ¹⁷ Na, magunawa tô igbággé ka Manama

* 11:16 11:16 Mga Lumu 1:5.

tun ta mga ánnà Judio asta tun áknita na mga Judio tô igpamaké ki katô Áglangngagán na si Jesu-Cristo. Purisu diya makasapad katô Manama.”

¹⁸ Tô igdinág dan katô igkagi i Pedro, ándà dan dán óróm-óróm kandin. Asal igdurung dan tô Manama, su igkagi sikandan, na mà dan, “Agad tô mga ánnà Judio igrákkád asta igpasinsiyaan ka Manama, asta igbággayan din katô kantayan na ándà ágtamanán.”

Mga ágpampamaké tun ta Antioquia

¹⁹ Na, tikud katô kamatayan i Esteban, igirrayatan tô mga ágpampamaké. Purisu igpalaguy dan asta igpasuwayé dan tun ta banuwa ka Fenicia, purù ka Cipre, asta lunsud ka Antioquia tun ta probinsya ka Siria. Igulit-ulit dan katô kagi ka Manama tun ta mga unawa dan na Judio na igóddô dutun. ²⁰ Asal duwán mga ágpampamaké na mga taga Cipre asta taga Cirene na igsadun tun ta Antioquia, asta igulit-ulit dan pagsik tingód katô Áglangngagán na si Jesus tun ta mga ánnà Judio. ²¹ Igdungguan dan katô katulusan katô Áglangngagán, asta marapung tô mga manubù na igbánnal asta igpamaké katô Áglangngagán. ²² Tô ikasóddór tô mga ágpampamaké tun ta Jerusalem, igpasadun dan si Bernabe tun ta Antioquia. ²³ Tô igdunggù sikandin tun ta Antioquia, idayawan sikandin, su igkita din tô kédu ka Manama kandan. Igtinurù si Bernabe kandan na kailangan pabákkárrán tô kapamaké dan tun ta Áglangngagán na di ágduwa-duwa. ²⁴ Na, madigár manubù si Bernabe. Ipánnuan sikandin katô Ugis Espiritu asta tuu ágsarig katô Áglangngagán. Tô igdinág tô mga taga Antioquia katô igkagi i Bernabe, marapung pa tô mga manubù na igbánnal katô Áglangngagán.

²⁵ Na, igsadun si Bernabe tun ta lunsud ka Tarso ébô mamasak ki Saulo. ²⁶ Tô igkita si Bernabe ki Saulo, igpid

din sikandin tun ta Antioquia. Igóddô dan dutun sippang ka sábbad ámmé, asta igtinurù dan ka marapung mga ágpampamaké. Na, tô mga ágpampamaké tun ta Antioquia, tô gó tô tagnà ánggadanan na mga Ágpampamaké ki Jesu-Cristo.†

²⁷ Na, tô timpo tô, duwán mga propeta na igdunggù tikud tun ta Jerusalem. ²⁸ Igtindág si Agabo na sábbad propeta ka Manama, asta igpakagi sikandin katô Ugis Espiritu na masig dán dumunggù tô ballus nit tibuk banuwa. Ituman tô ballus dalám ka pagpangulu i Claudio tun ta Roma. ²⁹ Purisu igpasábbadé tô langun ágpampamaké tun ta Antioquia ébô tumabang dan katô mga kataladi tun ta probinsya ka Judea. Igbággé tô tagsábbad-sábbad kandan ka salapì tikud dád tun ta kandan magaga. ³⁰ Purisu tô ilimud dán tô salapì dan, igpapid dan ki Bernabe asta ki Saulo tun ta mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké tun ta Judea.

12

Igirrayatan i Herodes tô mga ágpampamaké

¹ Na, tô timpo tô, igirrayatan i Harì Herodes tô mga ágpampamaké. ² Igpamatayan din si Santiago na kaké i Juan ukit ka kampilan. ³ Tô ikasóddór si Herodes na idayawan tô mga Judío, igpammát din pagsik si Pedro dalám ka Kalimudan Ka Pan Na Ándà Pagpatubù. ⁴ Tô igámmát dan ki Pedro, igpriso sikandin, su kakalyag i Herodes na ruudan din si Pedro ka mapángnga tô kalimudan,* ébô kakitaan ka langun manubù. Na, igbantéyan si Pedro ka áppat grupo na duwán áppat sundalo tun ta kada grupo

† 11:26 11:26 Mga Ágpampamaké ki Jesu-Cristo, ó Mga Cristohanon.

* 12:4 12:4 Kalimudan Ka Kalabé. Igpadangngané tô Kalimudan Ka Kalabé asta tô Kalimudan Ka Pan Na Ándà Patubù. Ahaán tô Lista Katô Mga Kagi, asta tô Exodo 12:2-27.

na ágbanté kandin. ⁵ Na, dalám katô igpriso si Pedro, tuu ménit tô kadasal katô mga ágpampamaké tingód kandin.

Igpaluwà si Pedro tikud tun ta prisowan

⁶ Na, tô tángngà ka dukilám tô ándà pa dunggù tô álló ka ruudan si Pedro, igtudug si Pedro tun dalám katô prisowan. Duwa tô kadina na igikát kandin. Igpátángngaan sikandin katô duwa sundalo, asta duwán mga sundalo na ágbanté tun ta sállat katô prisowan. ⁷ Tigkô dád iséllaan tô dalám katô prisowan, su igpakita tô sábbad panaligan ka Manama. Igkállang din tô kilidan i Pedro asta igánnó din. Igkagi tô panaligan, na mà din, “Sékót ka tindág.”

Na, inakas tô kadina tikud tun ta bállad din. ⁸ Igkagi tô panaligan, na mà din, “Bagkássi nu yan awak nu asta sandalyas ka.”

Tô igbánnal si Pedro kandin, igkagi tô panaligan, na mà din, “Salingkumut ka asta tákkás ka kanak.”

⁹ Na, igtákkás si Pedro katô panaligan. Asal ándà sóddór din ka bánnal tô ilmu kandin, su kéman din ka tagénáp din dád. ¹⁰ Igukit dan tun ta duwa sundalo na ágbanté kandin. Tô igdunggù dan tun ta putó sállat katô prisowan na ágsadun tun ta luwà, ipókéan agad ándà manubù na igpókê. Purisu ikaluwà dan. Tô igdunggù dan tun ta dalan na ágsuwéyanan, tigkô inandà tô panaligan. ¹¹ Na, isóddóran dán i Pedro na igpapid katô Áglangngagán tô panaligan din ébô paluwaán sikandin tikud tun ta bállad i Herodes, asta ébô dì matuman tô gimanan katô mga Judio.

¹² Na, tô ikasóddór si Pedro katô ilmu, igsadun sikandin tun ta balé i Maria na innà i Juan Marcos. Taganà ilimud tô marapung manubù su ágdasal dan tun ta Manama. ¹³ Tô igdunggù si Pedro, igtákták din tô sállat katô koral. Duwán sábbad állang bayi na ánggadanan ki Roda na igahà ka sadan tô tun ta sállat. ¹⁴ Tô igdinág si

Roda katô kagi i Pedro, igkilala si Roda kandin, asal ándà din pókéi tô sállat, su tingód katô dayó din sékót sikandin iglónód ébô mulit katô duma mga manubù na igdunggù dán si Pedro tun ta luwà katô balé. ¹⁵ Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Ágkamánnu ka? Yaka ágragórù!”

Asal marag igkagi si Roda na bánnal si Pedro gó. Purisu igkagi sikandan, na mà dan, “Tô basi panaligan ka Man-ama na ágtómmóng kandin!”

¹⁶ Asal igpanayun si Pedro igtákták sippang ka igpókéan dan. Tô igkita dan kandin, isalábbuan dan. ¹⁷ Igsingyas si Pedro kandan ébô di dan mótép, asta igulit sikandin tingód katô kapaluwà katô Áglangngagán kandin tikud tun ta prisowan. Igkagi si Pedro kandan, na mà din, “Uliti yu si Santiago asta tô mga kataladi.” Na, igpanó si Pedro, asta igsadun sikandin tun ta ássa lugar.

¹⁸ Tô sállám dán, tuu ágkasamuk tô langun sundalo, su ándà sóddór dan ka ánda si Pedro. ¹⁹ Igsugù si Herodes ébô pamasakán si Pedro, asal ándà dan kitayi. Purisu iginsà-insà i Herodes tô mga sundalo na igbanté, asal ándà sóddór dan ka ánda si Pedro. Purisu igpamatayan i Herodes tô langun dan. Na, igpanó si Herodes tikud tun ta probinsya ka Judea, igsadun sikandin tun ta lunsud ka Cesarea, asta igóddô sikandin dutun.

Tô kamatayan i Herodes

²⁰ Na, duwán álló na isókó si Herodes katô mga taga Tiro asta mga taga Sidon. Purisu marapung dan tô igsadun tun ki Herodes ébô pakitaé dan. Na, tô ándà dan pa pakitaé, taganà dan igsadun tun ki Blasto na sábbad taratabang i Herodes ébô panunugán dan katô kakalyag dan na móli tô madigár ginawa i Herodes kandan, asta makému dan puman makabálli katô mga ágkakan dan tikud tun ta banuwa na sakup i Herodes. ²¹ Tô álló ka karuud, igumpak

si Herodes ka kapa, igunsad sikandin tun ta gunsadanan ka hari, asta igkagi sikandin tun ta mga manubù na ilimud.
²² Na, igullaó tô mga manubù, na mà dan, “Tô kagi din iring na kagi ka manama, ánnà kagi ka manubù!”

²³ Tigkô dád igsupakan si Herodes katô panaligan ka Áglangngagán, su ándà din sapadi tô mga manubù na ágdurung kandin. Purisu igulád tô bituka i Herodes, asta inaté.

²⁴ Asal marapung tô mga manubù na igulitan katô kagi ka Manama, asta igmarapung tô mga ágpampamaké.

²⁵ Na, tô ikapángnga dán si Bernabe asta si Saulo igpid katô ágbággén dan tun ta Jerusalem, iguli dan tun ta Antioquia. Igpátákkás dan pagsik si Juan Marcos.

13

Igsugù katô Ugis Espiritu si Saulo asta si Bernabe

¹ Na, tun ta mga ágpampamaké tun ta lunsud ka Antioquia duwán mga propeta asta mga taratinurù. Sikandan si Bernabe, si Simeon na ánggadanan Negro,* si Lucio na taga Cirene, si Saulo, asta si Manaen na igdakál duma ki Herodes.

² Róggun igpuwasa tô mga ágpampamaké tun ta Antioquia asta igpangadap dan katô Áglangngagán, igkagi tô Ugis Espiritu tun kandan, na mà din, “Ássa yu si Bernabe asta si Saulo para kanak, su duwán palumun ku kandan.”

³ Purisu igpuwasa dan, igdasal dan, asta igdappánnan dan si Bernabe asta si Saulo ka bállad. Igpapanó dan sikandan.

Tun ta Cipre

* 13:1 13:1 Si Negro, ó si Métám. Métám tô kóbadan katô kagi Negro.

⁴ Na, tô igpapid katô Ugis Espiritu sikandan, igsadun dan tun ta Seleucia, asta igsaké dan ka barko[†] na madun tun ta purù na ánggadanan Cipre.

⁵ Tô igdunggù dan, igpónóg dan tun ta lunsud ka Salamina, asta igulit-ulit dan katô kagi ka Manama tun ta mga simbaan ka Judio. Igtákkás kandan si Juan Marcos ébô tumabang kandan. ⁶ Na, tô igpanó dan tikud tun ta Salamina, igsadun dan tun ta mga lunsud katô purù sippang ka igdunggù dan tun ta lunsud ka Papos. Na, igkita dan tô Judio na ágsalamangka na ánggadanan ki Bar-Jesus. Mà kagi sikandin propeta ka Manama. ⁷ Rarak sikandin i Sergio Paulo na mapandé gobernador katô purù. Na, igpatawar i Sergio Paulo si Bernabe, su kakalyag din na maminág katô kagi ka Manama. ⁸ Asal igdalangan dan katô ágsalamangka na si Elimas (tô gó tô ngadan din tun ta kinagiyan ka Griego), su kakalyag din na di mamaké tô gobernador tun ta Áglangngagán. ⁹ Na, ipánnù katô Ugis Espiritu si Saulo na tô ássa ngadan din si Pablo. Igsállág si Pablo ki Elimas, ¹⁰ asta igkagi sikandin, na mà din, “Sakup ka i Maibuyan, su sikuna tô usig katô langun na madigár. Ipánnuan ka katô limbung asta kadattan. Marag nu ágpalinán tô kabánnalan katô Áglangngagán. ¹¹ Purisu mabólóg ka dalám ka mga pira álló, su supakan ka katô Áglangngagán. Ándà kitanán nu, agad tô sánnang ka álló.”

Tigkô dád ibólóg sikandin. Purisu ágpamasak sikandin ka manubù na magak kandin. ¹² Tô igkita tô gobernador katô ilmu, igpamaké sikandin, su isalábbuan gó sikandin katô ágtinuruán tingód katô Áglangngagán.

[†] 13:4 13:4 Tô barko dángngan, ándà makina asal duwán mga magdakál layag na pakapid katô barko. Mému sakayan katô marapung manubù sippang ka mga sábbad gatus kaliman (150) asta mga piniddan dan.

Tun ta Antioquia na sakup ka Pisidia

¹³ Na, igsaké si Pablo asta tô mga kadumaan din tun ta barko tikud tun ta Papos, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Perga na sakup ka probinsya ka Pamfilia. Asal igdiyà si Juan Marcos kandan, asta igulì sikandin tun ta Jerusalem.

¹⁴ Na, igpanó si Pablo asta si Bernabe tikud tun ta Perga, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Antioquia na sakup ka probinsya ka Pisidia. Tô álló ka kapaginawa, igsadun dan tun ta simbaan ka Judio, igahu dan, asta igunsad dan. ¹⁵ Duwán igbasa katô kagi ka Manama na igsulat i Moises asta katô duma mga propeta ka Manama. Na, tô mga tarapid ka simbaan ka Judio igkagi ki Pablo asta ki Bernabe, na mà dan, “Mga kataladi, atin ka duwán tinuruán yu áknami langun, mému tuminurù kó.”

¹⁶ Purisu igtindág si Pablo, asta igsingyas sikandin ébô dì dan mótép. Igkagi si Pablo, na mà din, “Mga unawa ku na rubbad i Israel, asta langun yu na ánnà Judio na ágpangadap ka Manama, paminág kó kani kagin ku.

¹⁷ Manama tô ágsarigan ta, asta sikandin tô igsalin katô mga kamónaan ta. Tô igóddô dan tun ta banuwa ka Ehipto, igtabang tô Manama kandan, asta igmarapung dan. Ukit katô katulusan ka Manama, ikaluwà dan tikud tun ta Ehipto. ¹⁸ Dalám ka kappatan ámmé, igdóppónan dan ka Manama tun ta disyerto. ¹⁹⁻²⁰ Igdadattan ka Manama tô pittu grupo ka manubù tun ta banuwa ka Canaan, asta igbággé din tô tanà dan tun ta mga Judio ébô óddóan dan dalám ka áppat gatus kaliman (450) ámmé. Na, duwán tagsábbad-sábbad mga manubù na igpapid ka Manama ébô mid kandan sippang dumunggù si Samuel na sábbad propeta ka Manama. ²¹ Na, kakalyag dan na duwán harì na mid kandan. Purisu igpapid ka Manama tô batà i Cis na si Saulo na sábbad sakup ka grupo i Benjamin. Igpangulu si Saulo kandan dalám ka kappatan (40) ámmé.

²² Pángnga igpéwà ka Manama si Saulo, igbullasan din ki David ébô mangulu kandan, su igkagi tô Manama, “‘Igsalin kud tô batà i Isai na si David. Ágka-dayawanna kandin su tumanán din tô langun kagi ku kandin.’” †

²³ Na, igpanayun igkagi si Pablo, na mà din, “Si Jesus tô sábbad rubbad i David na igsalin ka Manama asta igimu na Taratábbus ta na mga rubbad i Israel, su sikandin tô taganà igtandô ka Manama áknita. ²⁴ Tô ándà pa dunggù si Jesus, igulit-ulit si Juan katô mga rubbad i Israel na kailangan rumákkád dan ébô bunyagan din sikandan. ²⁵ Tô ándà pa ikapángnga si Juan katô lumu din, igkagi sikandin, ‘Ánnà sakán tô gimanan yu, asal duwán pa dumunggù na tuu pa mallayat tô kamanubuan din ka tandingán kanak. Purisu ánnà nángngà agad lumusutta dád katô sandalyas din.’” §

²⁶ Na, igpanayun si Pablo igkagi, na mà din, “Paminág kó na mga kataladi na mga rubbad i Abraham, asta langun yu na ánnà Judio na ágpagadap ka Manama. Sikita tô igdungguan katô kagi ka Manama na duwán dán katábbusan. ²⁷ Na, tô mga manubù tun ta Jerusalem asta tô mga pangulu dan, ándà sóddór dan na si Jesus tô Taratábbus. Kada álló ka kapaginawa, agad igbasa dan tô kagi na igsulat katô mga propeta ka Manama sayyan tun ta simbaan dan, ándà dan ikagpát. Purisu ituman dan tô igsulat katô mga propeta ka Manama, asta igruudan dan si Jesus. ²⁸ Agad ándà palang salà din na mému matayan, igpamuyù dan ki Pilato ébô matayan si Jesus. ²⁹ Tô igtuman dan katô langun ka kagi ka Manama na taganà igsulat, igkangé dan tô lawa din tikud tun ta krus, asta

† 13:22 13:22 Salmo 89:20; 1 Samuel 13:14. § 13:25 13:25 Ahaán tô Mateo 3:11; Marcos 1:7; Lucas 3:16; Juan 1:20.

iglabáng dan tun ta takub. ³⁰ Asal iganté puman sikandin katô Manama. ³¹ Idugé sikandin igpakita tun ta mga manubù na igtákkás kandin dángngan tikud tun ta Galilea sippang tun ta Jerusalem. Igulit dan áknita na mga Judio tô tingód katô bánnal na igkita dan. ³² Igsadun ké dini ákniyu ébô mulit katô Madigár Gulitan tingód ki Jesus. Agad mga kamónaan ta tô igtandóan ka Manama, ³³ asal kannun áknita ituman, su iganté puman katô Manama si Jesus. Ni gó tô kagi ka Manama na igsulat tun ta Ikaduwa Salmo,

“Síkuna tô Batà ku,

asta pasóddórán ku na sakán tô Ámmà nu.”*

³⁴ Si Jesus tô iganté puman ka Manama, asta tô lawa din di maróddóg, su ni gó tô kagi ka Manama, “Bággén ku áknikó tô madigár na igtandô ku ki David, asta matuman yan.”†

³⁵ Duwán pagsik kagi na igsulat tun ta duma Salmo, “Dì mému ka maróddóg tô lawa katô Ugis Batà nu.”‡

³⁶ Sayyan, igtuman si David katô kakalyag ka Manama sippang ka inaté sikandin. Iglabáng sikandin magunawa katô mga kamónaan din, asta iróddóg tô lawa din. ³⁷ Asal si Jesus na iganté puman ka Manama, ándà gó karóddóg tô lawa din.

³⁸ “Purisu mga kataladi ku, igulit ké ákniyu ébô kasóddórán yu na ukit ka kamatayan kani manubù ni, duwán kapasinsiyaan katô mga salà. ³⁹ Dì kó makaluwà tikud tun ta salà ukit katô katuman yu katô mga sugù i Moises, asal ukit ki Jesus makaluwà tikud tun ta salà tô langun manubù na mamaké kandin.

⁴⁰ “Purisu taganà kó ébô dì kó supakan iring katô mga manubù na igsulat katô mga propeta ka Manama,

* 13:33 13:33 Salmo 2:7. † 13:34 13:34 Isaias 55:3. ‡ 13:35 13:35 Salmo 16:10.

41 “Sikiyu mga manubù na ágbuyas-buyas, piyà-piyà kó. Kasalábbuan kó ka supakan ku sikiyu, su agad duwán kasalábbuan na lumun ku ákniyu, asal di kó ágbánnal agad duwán mulit ákniyu kani.’ ”§

42 Na, tô igluwà si Pablo asta si Bernabe tikud tun ta simbaan ka Judio, igpédu-édu tô mga manubù na tuminurù dan puman tun ta álló ka kapaginawa na dumunggù. 43 Tô igpanó tô mga manubù tikud tun ta simbaan ka Judio, marapung tô mga manubù na igtákkás ki Pablo asta ki Bernabe, agad tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio na ágbánnal katô ágkémun ka Judio. Igekagi si Pablo asta si Bernabe kandan na kailangan sumarig dan ka Manama na ágtabang kandan.

44 Tô igdunggù tô álló ka kapaginawa, ilimud tô karapungan ka mga taga Antioquia ébô maminág dan katô kagi ka Manama. 45 Tô igkita tô mga Judio katô marapung manubù na ilimud, tuu dan gingà, igkagi dan na ánnà nángngà tô igtinurù i Pablo, asta igbuyas dan kandin.

46 Asal ándà máddang i Pablo asta i Bernabe, asta igtaba dan, na mà dan, “Kailangan sikiyu na mga Judio tô tagnà ulitan dé katô kagi ka Manama. Su ándà kó paminág kani, asta igélléyan yu tô kantayan na ándà ágtamanán na ágbággén ka Manama, tô mga ánnà Judio tô ulitan dé katô kagi ka Manama. 47 Tô gó tô lumun dé su mà katô kagi ka Áglangngagán,

“ ‘Imun ku sikuna na sulù na suméllà tun ta mga ánnà Judio ébô mulit-ulit ka na duwán katábbusan tikud tun ta salà para katô langun manubù tun ta kaluwagan kani banuwa.’ ”*

48 Tô ikadinág tô mga ánnà Judio, idayawan dan, asta igdurung dan tô Manama tingód katô igdinág dan. Ig-

§ 13:41 13:41 Habacuc 1:5. * 13:47 13:47 Isaias 49:6.

pamaké tô langun manubù na igsalin ka Manama na bággayan katô kantayan na ándà ágtamanán.

⁴⁹ Na, igdunggù tô kagi katô Áglangngagán tun ta дума mga lunsud na madani tun ta Antioquia. ⁵⁰ Asal igsutsutan katô mga pangulu ka Judio tô mga gabayi na ágrespetowan asta ágpangadap ka Manama, asta tô mga pangulu ka lunsud. Igirrayatan dan si Pablo asta si Bernabe, asta igpéwà dan tikud tun ta banuwa dan.

⁵¹ Tô igpanó si Pablo asta si Bernabe tikud tun ta Antioquia, igpadpad dan tô barukbuk tikud tun ta sandalyas dan ébô pasóddórán dan na duwán sókó ka Manama kandan.† Na, igsadun si Pablo asta si Bernabe tun ta lunsud ka Iconio. ⁵² Tô langun ágpampamaké tun ta Antioquia ipánnú ka dayó asta katô Ugis Espiritu.

14

Tun ta Iconio

¹ Na, tô igdunggù si Pablo asta si Bernabe tun ta Iconio, igsadun dan tun ta simbaan ka Judio na iring katô iglumu dan tun ta Antioquia. Tô igtinurù dan, igpamaké tô marapung mga Judio asta tô дума mga ánnà Judio.

² Asal tô mga Judio na dì ágpamaké ki Jesus igsutsut katô дума mga ánnà Judio ébô masókó dan katô mga kataladi.

³ Idugé igóddô si Pablo asta si Bernabe dutun. Ándà máddang dan katô katinurù dan tingód katô Áglangngagán. Na, ukit katô mga kasalábbuan na iglumu dan, ikasóddór tô mga manubù na bánnal tô igtinurù i Pablo asta i Bernabe tingód katô kédu ka Manama. ⁴ Asal ándà pasábbadé tô mga manubù na góddô dutun, su duwán igdadán tun ta mga Judio asta duwán igdadán tun ta mga apostoles. ⁵ Na, tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio, asta

† 13:51 13:51 Ahaán tô Lucas 9:5.

tô mga pangulu dan, igplano dan mirrayat asta timbagán dan ka batu si Pablo asta si Bernabe ébô maté dan. ⁶ Tô ikasóddór tô duwa apostoles, igpalaguy dan tun ta Listra asta tun ta Derbe na duwa lunsud tun ta probinsya ka Licaonia asta tun ta madani mga banuwa. ⁷ Igulit-ulit dan katô Madigár Gulitán dutun.

Tun ta Listra asta Derbe

⁸ Tun ta Listra, duwán sábbad manubù na kapig na di pakapanó tikud pa tun ta kapamasusu kandin. ⁹ Igunsad sikandin asta igpaminág katô ágtinuruán i Pablo. Na, isóddóran i Pablo na igbánnal tô kapig na makému tô Manama makóli kandin. Purisu igsállág si Pablo kandin, ¹⁰ asta igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Tindág ka!”

Tigkô dád igtindág tô kapig, asta igpanó-panó.

¹¹ Na, tô igkita tô дума mga manubù katô ilmu i Pablo, igkagi tô mga taga Licaonia ukit katô kandan kinagiyan,* asta igpatawaré dan, na mà dan, “Sikandan tô mga manama na igpamanubù asta igsunnad dini áknita!”

¹² Igpanámdám dan na si Bernabe tô ágmanaman dan na si Seus,† asta si Pablo tô ágsuguánnán i Seus na si Hermes, su si Pablo tô ágtinurù. ¹³ Duwán templo dan tun ta luwà ka Listra na ágpangadapanan dan ki Seus. Igpíd katô pangulu ka templo tô mga baka asta tô mga bulak tun ta ilimudan katô mga manubù ébô matayan asta góbbón dan su mangadap dan ki Pablo asta ki Bernabe.

¹⁴ Na, tô ikasóddór si Pablo asta si Bernabe katô lumun ka mga manubù, igbissé dan tô umpak dan,‡ igpalaguy

* 14:11 14:11 Ándà kagpátti i Pablo asta i Bernabe tô kinagiyan ka mga taga Licaonia. Purisu ándà sóddór dan ka ándin tô ákgagin katô mga manubù tingód kandan. † 14:12 14:12 Si Seus tô mallayat katô langun ágmanaman ka mga Griego. ‡ 14:14 14:14 Igbissé dan tô umpak dan ébô sapadan dan tô mga manubù na mangadap kandan.

dan tun ta mga manubù na ilimud, asta igullaó dan, na mà dan, ¹⁵ “Manan ka áglumu kó kanan? Ánnà ké manama, asal manubù ké dád iring ákniyu. Igsadun ké dini ébô mulit ákniyu katô Madigár Gulitán. Kailangan tumanan kó katô ágmanaman na ándà ágpulusán, asta mamaké kó katô manté Manama, su sikandin tô igimu katô langit, tanà, dagat, asta langun-langun nit banuwa. ¹⁶ Sayyan, igpabayawù ka Manama tô langun katô ágkémun yu na ánnà Judio. ¹⁷ Asal inalayun din ágpasóddórán na duwán Manama, su madigár tô áglumun din ákniyu. Manama tô ágbággé ka udan asta ágpatubù katô mga pamula ébô duwán ágkakan yu asta dayó yu.”

¹⁸ Agad tô gó tô igkagi dan kandan, tuu mahirap tô kasapad dan katô mga manubù na mimmaté ka mga baka ébô mangadap kandan.

¹⁹ Na, igdunggù tô mga Judio tikud tun ta Iconio asta Antioquia na sakup ka Pisidia. Igsutsutan dan tô mga taga Listra. Purisu igpasábbadé dan igtimbag ki Pablo ka batu, asta igguyud dan tun ta luwà katô lunsud su kéman dan ka inaté dán sikandin. ²⁰ Asal tô ilimud tô mga ágpampamaké tun ki Pablo, igtindág sikandin, asta igulì tun ta Listra. Pagkasimag, igsadun si Pablo asta si Bernabe tun ta Derbe.

Iglónód dan tun ta Antioquia

²¹ Igulit-ulit si Pablo asta si Bernabe katô Madigár Gulitán tun ta Derbe, asta marapung tô mga manubù na igpamaké ki Jesus. Na, iglónód dan tun ta Listra, Iconio, asta Antioquia na sakup ka probinsya ka Pisidia. ²² Igpabákkár dan tô mga ágpampamaké ukit katô mga ágtinuruán dan ébô tuu dan sumarig ka Manama. Igpanámám dan sikandan na marapung tô mga kahirapan na kailangan kókitan ta ka mapil ki katô pagpangulu ka Manama.

²³ Duwán mga igsalin i Pablo asta i Bernabe tun ta tagsábbad-sábbad lunsud ébô imun dan na mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké. Ukit katô kapuwasá asta kadasal i Pablo asta i Bernabe, igsarig dan tô mga tarapid ka simbaan tun ta Áglangngagán na ágsarigan dan ébô tabangan din sikandan.

²⁴ Na, igukit dan tun ta mga lunsud tun ta probinsya ka Pisidia sippang ka igdunggù dan tun ta probinsya ka Pamfilia. ²⁵ Igtinurù dan tun ta lunsud ka Perga, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Atalia. ²⁶ Igsaké dan ka barko tikud tun ta Atalia, asta igulì dan tun ta Antioquia, su tô gó tô igtikudan dan. Dángngan tô igtikud dan tun ta Antioquia, igdasal tô mga manubù tun ta Manama ébô tabangan din tô lumu na ituman dan dán. ²⁷ Tô igdunggù dan tun ta Antioquia, iglimud dan tô langun ágpampamaké ébô mulit dan tingód katô langun ka iglumu ka Manama ukit kandan, su igtabangan dan katô Manama tô kólit dan katô mga ánnà Judio, su igbánnal dan katô kagi ka Manama. ²⁸ Na, idugé dan igóddô tun ta mga ágpampamaké tun ta Antioquia.

15

Kalimudan tun ta Jerusalem

¹ Na, duwán mga kataladi na tikud tun ta probinsya ka Judea na igdunggù tun ta Antioquia, asta igtinurù dan, na mà dan, “Dì kó matábbus ka dì kó patupu iring katô igsugù i Moises.”

² Asal igapul si Pablo asta si Bernabe katô mga manubù na ágtinurù kani, asta ándà dan pasábbadé. Purisu igplano tô mga ágpampamaké na pasadunán dan si Pablo, si Bernabe, asta tô duma mga manubù tun ta Jerusalem ébô patóngkóé dan, tô mga apostoles asta tô mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké tingód ka pamánnun

tô katinurù katô mga manubù. ³ Purisu igpapanó dan katô mga ágpampamaké. Tô igukit dan tun ta Fenicia asta Samaria, igulit dan katô mga ágpampamaké na igpamaké dán tô mga ánnà Judio. Tô ikadinág tô langun kataladi, tuu dan idayawan. ⁴ Tô igdunggu dan tun ta Jerusalem, tô mga ágpampamaké, tô mga apostoles, asta tô mga tarapid ka simbaan igtanggap kandan. Na, igulit si Pablo asta si Bernabe tingód katô langun ka iglumu ka Manama ukit kandan. ⁵ Asal igtindág tô mga sakup ka Pariseo na ágpampamaké ki Jesus. Ikgagi sikandan, na mà dan, “Atin ka mamaké tô mga ánnà Judio, kailangan tupuwan dan asta tumuman dan katô langun igsugù i Moises.”

⁶ Na, igpalimudé tô langun apostoles asta mga tarapid ka simbaan ébô patóngkóé dan tingód ka pamánnun tô mga manubù na ánnà Judio, ka kailangan tupuwan dan ó dì. ⁷ Pángnga katô idugé dan ágpatóngkóé, igtindág si Pedro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi, isóddóran yud na dángngan sakán tô igsalin ka Manama tun ta langun ta ébô tuminurù a katô Madigár Gulitán tun ta mga ánnà Judio ébô mamaké dan. ⁸ Na, isóddóran ka Manama tô tun ta pusung katô langun manubù, asta igpasóddór din na igtanggap din dán tô mga ánnà Judio ukit ka kabággé din kandan katô Ugis Espiritu na magunawa katô kabággé din áknita dángngan. ⁹ Ándà kasaan katô mga Judio asta katô mga ánnà Judio tun ta saruwan ka Manama, su iglinisan din pagsik tô pusung katô mga ánnà Judio ukit katô kapamaké dan. ¹⁰ Purisu manan ka kinnaman yu tô Manama ukit katô ágpalumun yu katô mga ánnà Judio tô ándà gó katuman katô mga kamónaan ta asta dì ta matuman? ¹¹ Asal igbánnal ki na itábbus ki ukit ka kédu katô Áglangngagán na si Jesus, magunawa katô katábbus din katô mga ánnà Judio.”

¹² Na, igtagnáp tô langun manubù, asta igpaminág

dan katô igulit i Bernabe asta i Pablo tingód katô mga kasalábbuan na iglumu ka Manama ukit kandan tun ta mga ánnà Judio. ¹³ Pángnga dan dán igulit, igkagi si Santiago, na mà din, “Mga kataladi, paminág kó kanak. ¹⁴ Igulit dán si Simon Pedro na duwán dán mga ánnà Judio na igsalin ka Manama ébô sakupán din. ¹⁵ Magunawa tô kagi ka Manama na igsulat katô mga propeta din,

¹⁶ “Pángnga kani, lumónódda. Agad igsódô tô pagpangulu katô mga rubbad i David, umaná ku tô pagpangulu dan ¹⁷ ébô mamasak katô Áglangngagán tô langun manubù na igsalin ku agad ánnà dan Judio. ¹⁸ Ni gó tô igkagi katô Áglangngagán na igpasóddór din sayyan.”*

¹⁹ “Na, panámám ku na dì ta imun mahirap tô kapamaké katô mga ánnà Judio tun ta Manama ukit ka kapirit ta kandan na kailangan tupuwan dan. ²⁰ Asal madigár ka sumulat ki kandan, asta sumugù ki na kailangan dì dan kannán tô mga ágkakan na taganà igbággé tun ta mga ágmanaman, asta dì dan lumayuk katô ánnà kandan sawa ó duma. Kailangan dì dan kannán tô mga mannap na inérát† asta tô dipanug. ²¹ Madigár ka mánnal dan kani, su tikud sayyan inalayun duwán mga manubù na gulit-ulit ka mga sugù i Moises kada álló ka kapaginawa tun ta mga simbaan ka Judio tun ta tagsábbad-sábbad lunsud.”

Sulat tun ta mga ágampamaké na ánnà Judio

²² Na, igpasábbadé tô langun kataladi, tô mga apostoles, asta tô mga tarapid ka simbaan na sumalin dan ka duwa manubù na mákkás ki Pablo asta ki Bernabe ébô madun tun ta Antioquia. Tô igsalin dan si Silas asta si Judas

* 15:18 15:16-18 Amos 9:11-12; Jeremias 12:15. † 15:20 15:20 Inérát, ó inaté na ándà ikaluwà é dipanug.

na ánggadanan ki Barsabas, su ágrespetowan dan katô langun ágpampamaké. ²³ Ni gó tô igsulat dan na igpapid.

“Mga kataladi na ánnà Judio tun ta lunsud ka Antioquia, asta tun ta mga probinsya ka Siria asta Cilicia. Tô igsulat kani, sikami mga apostoles asta mga tarapid ka simbaan. Sikami tô kataladi yu. ²⁴ Duwán kun mga manubù na tikud dini áknami na sikandan tô gunayan katô samuk katô ákniyu panámdám ukit katô ágtinuruán dan. Asal ándà ké sugù kandan. ²⁵ Purisu igpasábbadé ké, asta igsalin dé tô mga manubù na papiddán dé tun ákniyu. Dumuma sikandan katô mga kataladi ta na ágginawaan ta na si Bernabe asta si Pablo ²⁶ na inalayun ikataganà na matayan ébô mólit-ólit tô tingód katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ²⁷ Na, igpapid dé si Judas asta si Silas tun ákniyu ébô mulit dan ákniyu kani igsulat dé. ²⁸ Tô Ugis Espiritu asta sikami igpasábbadé na ði ké mirit ákniyu ébô tumuman kó katô langun ágkémun dé, asal ni dád gó tô kailangan lumun yu. ²⁹ Yakó ágkan katô ágkakan na taganà igbággé tun ta mga ágmanaman, tô dipanug, asta tô mga mannanap na inérát. Yakó áglayuk katô ánnà ákniyu sawa ó duma. Madigár ka tumuman kó kani. Kannun dád gó sippang.”

³⁰ Na, igpanó tô mga manubù na igpasadun tun ta Antioquia. Tô igdunggù dan, iglimud dan tô langun ágpampamaké, asta igbággé dan tô surat kandan. ³¹ Tô igbasa dan katô surat, idayawan dan su igmabákkár tô kapamaké dan.

³² Na, mga propeta ka Manama si Judas asta si Silas. Marapung pa tô igtinurù dan katô mga kataladi ébô pénitán asta pabákkárrán tô kapamaké dan katô Manama. ³³ Pángnga katô mga pira álló, igpanó si Judas asta si Silas, asta igkagi tô mga kataladi na madigár tô kapanó dan. Pángnga kani, igulì si Judas asta si Silas tun ta

Jerusalem. ³⁴ [Asal panámdám i Silas, madigár ka mód-dówù sikandin.] ³⁵ Asal igóddô si Pablo asta si Bernabe tun ta Antioquia. Igtinurù dan asta igulit-ulit dan katô kagi ka Áglangngagán. Marapung tô mga manubù na gulit-ulit duma kandan.

Igpadiyaé si Pablo asta si Bernabe

³⁶ Na, pángnga katô mga pira álló, igkagi si Pablo ki Bernabe, na mà din, “Na, lumónód kid tun ta langun lunsud na igtinuruan ta katô kagi ka Áglangngagán dángngan ébô ahaán ta ka imánnu tô mga kataladi.”

³⁷ Tô kakalyag i Bernabe na patákkássán dan si Juan Marcos. ³⁸ Asal ándà nunug si Pablo, su igdiyà si Juan kandan dángngan tun ta Pamfilia, asta ándà panayun tabang katô lumu dan. ³⁹ Purisu igpapulé si Bernabe asta si Pablo, asta igpadiyaé dan. Na, igpatákkás i Bernabe si Juan Marcos, igsaké dan ka barko, asta igsadun dan tun ta Cipre. ⁴⁰ Asal igsalin i Pablo si Silas na mákkás kandin. Igdasal tô mga kataladi na tabangan dan katô Áglangngagán tun ta ágsadunan dan. ⁴¹ Igsadun dan tun ta mga lunsud tun ta mga probinsya ka Siria asta Cilicia na duwán mga ágpampamaké ébô pabákkárrán dan tô kapamaké dan katô Áglangngagán.

16

Igtákkás si Timoteo ki Pablo asta ki Silas

¹ Na, igsadun pagsik si Pablo asta si Silas tun ta mga lunsud ka Derbe asta Listra. Duwán manubù na ánggadanan ki Timoteo. Ágpamaké sikandin asta tô innà din. Judío tô innà din, asal Griego tô ámmà din.* ² Ágpabantugán

* 16:1 16:1 Si Eunice tô innà i Timoteo, asta si Loida tô apù din bayi. Ahaán tô 2 Timoteo 1:5; 3:15. Igtinuruan dan si Timoteo katô kagi ka Manama tikud tun ta délák pa sikandin. Inaté dán basì tô ámmà din.

si Timoteo katô langun kataladi tun ta Listra asta tun ta Iconio. ³ Tô kakalyag i Pablo na mákkás si Timoteo kandan. Purisu igpatupuwan† i Pablo si Timoteo ébô respetowan katô mga Judio tun ta mga lunsud na sadunan dan, su isóddóran katô mga Judio na ándà pa sikandin tupuwi su Griego tô ámmà din.

⁴ Tô igukit si Pablo asta si Timoteo tun ta mga lunsud, igulit dan tô mga igkagi katô mga apostoles asta tô mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké tun ta Jerusalem ébô tumanán dan. ⁵ Purisu igmabákkár tô kapamaké katô mga ágpampamaké, asta kada álló duwán duma mga manubù na igpamaké ki Jesus.

Igkita i Pablo tô taga Macedonia

⁶ Na, igtinurù dan katô kagi ka Manama tun ta mga lunsud tun ta probinsya ka Frigia asta Galacia, su ándà nunug tô Ugis Espiritu kandin na tuminurù tun ta probinsya ka Asia. ⁷ Tô madani dan dán tun ta probinsya ka Misia, kakalyag dan na madun tun ta probinsya ka Bitinia, asal ándà nunugi katô Ugis Espiritu. ⁸ Purisu iglabé dan tun ta Misia, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Troas. ⁹ Tô dukilám dán, duwán igpakita ka Manama ki Pablo. Tô igkita din iring na bónnóng ka taga Macedonia na igpédu-édu, na mà din, “Sadun ka dini ta Macedonia, asta tabangi ké!”

¹⁰ Pángnga igkita si Pablo kani, igpamasak ké ka sakayan dé na madun tun ta probinsya ka Macedonia, su

† 16:3 16:3 Agad ánnà Judio tô ámmà i Timoteo, asal Judio tô innà din asta tô apù din bayi. Purisu kailangan tupuwan si Timoteo su tô gó tô ágkémun katô mga Judio. Atin ka di tupuwan si Timoteo, tô mga Judio di maminág katô ágtinuruán dan tingód ki Cristo. Ahaán tô 1 Corinto 9:19-23. Ándà kailangan na tupuwan tô mga ánnà Judio. Ahaán tô Mga Lumu 15:20 asta Galacia 2:3-5.

isóddóran dé na igpapid ké ka Manama tun kandan ébô mulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus.

Igpamaké si Lydia

¹¹ Purisu igsaké ké katô barko tikud tun ta Troas, asta igtalipag ké pasadun tun ta purù na ágngadanan Samotrasia. Pagkasimag, igsaké ké pasadun tun ta lunsud ka Neapolis. ¹² Tikud dutun, igpanóttanà ké dád pasadun tun ta lunsud ka Filipos. Ni gó tô ágkabantug lunsud tun ta Macedonia, asta mga sakup ka Roma tô góddô dutun. Igóddô ké dutun ka pira álló. ¹³ Na, tô álló ka kapaginawa, igsadun ké tun ta wayig tun ta luwà katô lunsud ka Filipos, su duwán kun ágkalimudanan ka mga manubù na ágdasal. Igunsad ké tun ta ligad ka wayig, asta igtóngkô ké katô mga gabayi na ilimud. ¹⁴ Na, duwán sábbad bayi na igpaminág áknami na ágngadanan ki Lydia na taga Tiatira, asta tarabarigyà sikandin katô mga mallutù óggét na dakál é lagà dutun ta Filipos. Inalayun sikandin ágpangadap katô Manama. Na, tô igdinág si Lydia katô igtinurù i Pablo, igpénagpát katô Áglangngagán sikandin ébô mamaké ki Jesus. ¹⁵ Igpabunyag sikandin asta tô langun manubù na igóddô tun ta balé din. Ikgagi sikandin, na mà din, “Atin ka igbánnal kó na bánnalla ágpamaké katô Áglangngagán, óddô kó tun ta balé ku.”

Tuu igpédu-édu si Lydia áknami. Purisu ignunug ké.

Igpriso si Pablo asta si Silas

¹⁶ Na, sábbad álló, tô igsadun ké tun ta ágdasalanan, igkita dé tô sábbad állang bayi na duwán katulusan i Maibuyan. Sikandin tô taraatuk ka ándin tô dumunggù tun ta manubù. Purisu dakál tô isalapì katô mga amo din ukit katô pagatuk din. ¹⁷ Igtalundug tô bayi áknami, asta igullaó sikandin, na mà din, “Ni gamama ni mga ágsuguánnán ka Manama na Tuu Mallayat. Igsadun

dan dini ébô tinuruán tô tingód ka sábbad kapókit ébô matábbus kó tikud tun ta salà.”‡

¹⁸ Tô gó tô áglumun katô bayi álló-álló. Na, ándà ikatiis si Pablo. Purisu igbariring sikandin tun ta bayi, asta igkagi tun ta madat espiritu, na mà din, “Ukit katô katulusan ka ngadan i Jesu-Cristo, luwà ka tikud tun ta bayi.”

Tigkô igluwà tô madat espiritu.

¹⁹ Na, tô ikasóddór tô mga amo din na ándà dán ágkakangayan dan ka salapì, igámmát dan si Pablo asta si Silas asta igguyud dan tun ta ágruudanan. ²⁰ Igpíd dan tun ta mga opisyales, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Judio ni mga manubù ni, asta ágsamuk dan katô mga manubù nit lunsud ta. ²¹ Duwán ágkémun na ágtinuruán dan na di mému tumanán ta na mga sakup ka Roma.”

²² Purisu isókó tô langun manubù ki Pablo asta ki Silas. Igwaswasan katô mga opisyales si Pablo asta si Silas ka mga umpak dan ébô palagpássán sikandan. ²³ Pángnga katô tuu kalagpás kandan, igpriso dan. Igsugù dan tô tarabanté na piyaan din tô kabanté kandan ébô di dan makaluwà. ²⁴ Na, ignunug tô tarabanté asta igpahu din sikandan tun ta kuwarto tun dalám katô prisowan, asta igpasung sikandan.

²⁵ Na, tô tángngà ka dukilám, igdasal si Pablo asta si Silas tun ta Manama, asta igkanta dan ka pagdurung tun ta Manama. Igpaminág kandan tô duma mga manubù na igpriso. ²⁶ Na, tigkô dád iglinug ka tuu mabákkár, asta tuu ilubà tô prisowan. Ipókéan tô langun sállat, asta inakas tô kadina na igikát katô mga manubù na igpriso. ²⁷ Tô ikannó

‡ 16:17 16:17 Duwán kabánnalan asta duwán kabulalawan tun ta igkagi katô bayi, su tô kóbadan, marapung tô kapókit ka katábbusan, asal sábbad dád tô ágtinuruán i Pablo. Su tô bulaló tikud tun ta madat espiritu na igahu katô bayi, igsapadan i Pablo sikandin (bersikulo 18) ukit katô kapaluwà katô madat espiritu.

tô tarabanté, igkita din tô mga sállat na ipókéan, asta igtagnus din tô kampilan din ébô mangarát, su kéman din ka ikapalaguy dán tô mga igpriso. § 28 Asal igullaó si Pablo, na mà din, “Yaka ágpangarát, su kannun kê langun.”

29 Na, igpakangé katô tarabanté tô sulù, asta sékót sikandin igahu. Iglíngkóód sikandin tun ta tubang i Pablo asta ki Silas, asta igkárkár sikandin tingód katô máddang din. 30 Igpíd din sikandan tun ta luwà, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ándin tô lumun ku ébô matábbussa?”

31 Igtaba si Pablo asta si Silas, na mà dan, “Pamaké ka katô Áglangngagán na si Jesus ébô matábbus ka, sikuna asta tô langun na góddô tun ta balé nu.”

32 Na, igtinurù si Pablo asta si Silas katô kagi ka Áglangngagán tun kandin asta katô langun na góddô tun ta balé din. 33 Tô oras tô, agad dukilám, igurasan katô tarabanté tô mga amù i Pablo asta i Silas. Na, tígkô dád igpabunyag tô tarabanté asta tô langun na góddô tun ta balé din. 34 Igpíd din si Pablo asta si Silas tun ta balé din, asta igpakan din sikandan. Ágkadayawan tô tarabanté asta tô langun sakup din, su igpamaké dán sikandin katô Manama.

35 Asal tô sállám dán, igpasadun katô mga opisyaales tô mga sundalo tun ta tarabanté, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Paluwà nu yan mga manubù.”

36 Purisu igkagi tô tarabanté ki Pablo, na mà din, “Paluwaán kó katô mga opisyaales. Purisu mému kód lumuwà. Panó kó na duwán kasunayan yu.”

37 Asal ándà nunug si Pablo. Igpigi sikandin katô mga sundalo, na mà din, “Agad sakup ké ka Roma, igpalagpás

§ 16:27 16:27 Atin ka makaluwà asta makapalaguy tô manubù na igpriso, supakan tô tarabanté. Ahaán tô Mga Lumu 12:18-19. Purisu tô panámdám katô igbanté ki Pablo, madigár pa ka mangarát sikandin ka tandingán katô kérrayat asta kamaté ka gobyerno kandin.

ké ikandan tun ta tubang katô mga manubù, asta igpriso ké agad ándà salà dé. Na, manan ka állássán dan tô kapanó dé? Dì ké manó ka dì dan madun dini ébô paluwà áknami!”

³⁸ Na, igulitan katô mga sundalo tô mga opisyaales tingód katô igkagi i Pablo asta i Silas. Na, tô ikasóddór tô mga opisyaales na sakup ka Roma si Pablo asta si Silas, imáddangan dan. ³⁹ Purisu igsadun tô mga opisyaales tun ta prisowan ébô paluwaán dan si Pablo asta si Silas. Igpamuyù dan ka pasinsiya ki Pablo asta ki Silas, asta igpédu-édu dan na miwà dan tikud tun ta Filipos. ⁴⁰ Purisu igpaluwà dan tikud tun ta prisowan, asta igsadun dan tun ta balé i Lydia. Igkita dan tô mga kataladi, igpabákkár dan tô kapamaké dan ka Manama, asta igpanó dan.

17

Tun ta Tesalonica

¹ Na, tô igukit si Pablo asta si Silas tun ta mga lunsud ka Ampipolis asta Apolonia, igdunggu dan tun ta lunsud ka Tesalonica na duwán sábbad simbaan ka Judio. ² Na, igahu si Pablo, su tô gó tô inayadan din, asta dalám katô tállu álló ka kapaginawa, igtinurù sikandin katô mga manubù tingód katô kagi ka Manama asta igpénsà-énsaé dan. ³ Igpénagpát din na tô Mesiyas kailangan irrayatan asta matayan, asal inanté puman sikandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Si Jesus tô Mesiyas na gulit-ulitán ku ákniyu.”

⁴ Duwán mga Judio na igbánnal katô igtinurù i Pablo. Purisu igduma dan ki Pablo asta ki Silas. Igbánnal tô marapung mga ánnà Judio na ágpangadap ka Manama, asta tô marapung mga gabayi na ágkangadanan. ⁵ Asal duwán mga pangulu ka Judio na igingà, asta iglimud dan tô madat mga manubù na ándà áglumun. Tô igmarapung dan dán, igsamuk asta igsulung dan tun ta balé i Jason ébô ámmáttán dan si Pablo asta si Silas, asta piddán dan

pád tun ta mga manubù na ilimud. ⁶ Asal ándà dan kitayi. Purisu igpid dan si Jason asta tô дума mga kataladi tun ta mga koseyal. Ikgagi sikandan, na mà dan, “Si Pablo asta si Silas tô ágsamuk katô mga manubù tun ta marapung mga banuwa, asta igdunggù dán dini áknita. ⁷ Igóddô dan tun ki Jason, asta igélléyan dan tô langun sugù katô emperador, su ágtinurù dan na duwán ássa mangulu na ánggadanan ki Jesus.”

⁸ Na, isamuk tô mga koseyal asta tô mga manubù tingód katô igdinág dan. ⁹ Na, igpabayad ka salapì si Jason asta tô дума mga ágpampamaké ébô paluwaán dan.

Tun ta Berea

¹⁰ Tô dukilám dán, igpapanó si Pablo asta si Silas katô mga kataladi, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Berea. Tô igdunggù dan, igsadun dan tun ta simbaan ka Judio. ¹¹ Tô mga Judio tun ta Berea ánnà iring katô mga taga Tesalonica, su tuu ágkadigárran tô taga Berea na ágpaminág katô kagi ka Manama. Kada álló, ágbasa dan katô kagi ka Manama ébô kasóddóran dan ka bánnal tô igtinurù i Pablo. ¹² Purisu igpamaké tô marapung mga Judio, tô mga Griego gabayi na ágkangadanan, asta tô mga gamama. ¹³ Asal ikasóddór tô mga Judio tun ta Tesalonica na igulit-ulit si Pablo katô kagi ka Manama tun ta Berea, igsadun dan asta igsutsutan dan tô mga manubù ébô sumamuk. ¹⁴ Purisu sékót igpapanó si Pablo katô mga ágpampamaké, asta igsadun sikandin tun ta dagat. Asal si Silas asta si Timoteo igóddô pô tun ta Berea. ¹⁵ Duwán mga manubù na igatád ki Pablo sippang tun ta lunsud ka Atenas. Tô igulì dan tun ta Berea, igkagiyan dan si Silas asta si Timoteo na kakalyag i Pablo na sékót dan madun tun ta Atenas.

Tun ta Atenas

¹⁶ Na, róggun igangat si Pablo ki Silas asta ki Timoteo tun ta Atenas, iranu sikandin, su igkita din tô marapung mga ágmanaman dan tun ta lunsud. ¹⁷ Purisu igsadun si Pablo tun ta simbaan ka Judio asta igpénagpát din pád tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio na ágpangadap ka Manama. Kada álló ágpénagpáttán pád i Pablo tô mga manubù na ágkitanán din tun ta plasa. ¹⁸ Tô mga taratinurù na sakup ka mga Epikureo* asta mga Estoiko† igapul ki Pablo. Igbuyas dan kandin, na mà dan, “Tô gótépán din asta tô gulit-ulitán din ándà ágpulusán.”

Duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Gulit-ulit basì sikandin tingód katô ássa mga ágmanaman na ágpangadapán tun ta madiyù banuwa.” Tô gó tô igkagi dan su igulit-ulit si Pablo tingód ki Jesus asta tingód katô kantayan puman.

¹⁹ Purisu igpid dan si Pablo tun ta Areopago na ágkalimudan katô konseho, asta igkagi sikandan ki Pablo, na mà dan, “Uliti ké tingód katô mantu ágtinuruán nu. ²⁰ Duwán igtinurù nu na ándà dé gó kadinággi, asta malyag ké na kasóddóran dé.”

²¹ Tô gó tô igkagi dan, su kakalyag katô mga taga Atenas asta tô duma mga manubù na ágsadun tun ta Atenas na inalayun dan gulit asta ágpaminág tingód katô mantu ágtinuruán, su tô gó tô inayadan dan.

²² Purisu igtindág si Pablo tun ta tubang katô langun konseyal na ilimud. Igkagi sikandin, na mà din, “Paminág kó na mga taga Atenas. Isóddóran ku na tuu kó ágpangadap katô mga ágmanaman yu, ²³ su tô igpanó-panówa

* 17:18 17:18a Tô mga manubù na ánggadanan Epikureo ágpanámdám na tô dayó dan é tuu ágkailanganán. Yan gó tô kakalyag dan. † 17:18 17:18b Tô mga manubù na ánggadanan Estoiko ágpanámdám na kailangan tiisán dan tô langun katô ágdunggù kandan, su tô gó tô kakalyag katô mga ágmanaman dan.

dini, igkita ku tô marapung ágmanaman yu. Duwán sábbad na igsulatan kani kagi, na ‘Para ka manama na ándà pa kasóddóri.’ Na, tô Manama na ág pangadapán yu agad ándà yu kasóddóri, sikandin gó tô gulit-ulitán ku ákniyu. ²⁴ Tô Manama na igimu kani banuwa asta tô langun kannun, sikandin tô Áglangngagán katô langun tun ta langit asta nit banuwa. Purisu di sikandin góddô tun ta ág pangadapanan na igimu ka manubù. ²⁵ Di gó sikandin ágkailangan ka tabang ka mga manubù, su sikandin tô ágbággé katô langun áknita, agad ni laginawan ta asta ni kantayan ta. ²⁶ Igimu ka Manama tô sábbad manubù na si Adan, asta sikandin tô kamónaan katô langun manubù na góddô nit kaluwagan kani banuwa. Taganà igplano ka Manama tô kadugéyan katô ágpid asta katô ágsip-pangán katô tagsábbad-sábbad mga banuwa na góddóan dan. ²⁷ Igimu katô Áglangngagán tô langun-langun ébô mamasak tô langun manubù kandin, asta kitanán dan sikandin, su ánnà madiyù tô Manama tun ta tagsábbad-sábbad áknita. ²⁸ Su duwán ágkagin, na,
 “‘Ukit ka Manama, manté ki, asta makalumu ki, asta inému ki.’

Duwán igsulat katô mapandé mga unawa yu, na mà dan, ‘Sikita gó tô mga gabatà ka Manama.’

²⁹ Atin ka bánnal na sikita tô mga gabatà ka Manama, di mému ka manámdám ki na tô bónnóng ka Manama magunawa katô ágmanaman na igimu tikud tun ta bulawan, mapputì bulawan, asta batu na igimu katô katig manubù.

³⁰ Na, sayyan, igpabayà ka Manama tô áglumun katô mga manubù su ándà dan ikasóddór kandin, asal áknganni igsugù tô Manama na kailangan rumákkád tô langun manubù asta tayyugan dan tô madat mga áglumun dan, ³¹ su taganà dán igsalin ka Manama tô álló ka ruudan din tô langun manubù. Igsalin din dán tô nángngà rumuud,

asta nángngà tô karuud din. Matuman ni, su iganté dán puman ka Manama sikandin.”

³² Tô igdinág dan na duwán kantayan puman katô mga inaté, duwán mga manubù na igngisi asta igbuyas ki Pablo. Asal igkagi tô дума mga manubù, “Maminág ké puman áknikó tingód kani.”

³³ Purisu igpanó si Pablo. ³⁴ Asal duwán дума mga gamama na igpasakup tun kandin asta igpamaké ki Jesus. Sábbad kandan si Dionisio na sakup katô konseho ka Areopago, asta duwán pagsik bayi na si Damaris, asta duwán pô gó mga дума.

18

Tun ta Corinto

¹ Na, igpanó si Pablo tikud tun ta Atenas, asta igsadun sikandin tun ta lunsud ka Corinto. ² Igkita din tô sábbad Judio na si Aquilas na taga Ponto. Mantu sikandin igdunggù tikud tun ta banuwa ka Italia asta tô sawa din na si Priscila, su igsugù tô harì na si Claudio na kailangan miwà tô langun Judio tikud tun ta Roma na kapital ka Italia. Igsadun si Pablo tun kandan. ³ Igóddô si Pablo tun kandan, asta igpatabangé dan, su sikandan tô katig gimu ka tulda na magunawa katô áglumun i Pablo. ⁴ Kada álló ka kapaginawa, inalayun ágpénagpát si Pablo katô mga manubù tun ta simbaan ka Judio ébô mamaké tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio. ⁵ Asal tô igdunggù si Silas asta si Timoteo tikud tun ta probinsya ka Macedonia, inalayun dán gulit-ulit si Pablo katô mga Judio tingód katô kagi ka Manama, asta tô ágtinuruán din kandan na si Jesus tô Mesiyas. ⁶ Asal isókó asta igbuyas tô mga Judio

ki Pablo. Purisu ig sakórab i Pablo tô umpak din* asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka supakan kó, ákniyu kakalyag! Ándà labut ku. Tikud áknganni, tuminurù a katô mga ánnà Judio.”

⁷ Purisu igpanó si Pablo tikud tun ta simbaan ka Judio, asta igalin sikandin tun ta balé i Tito Justo na ágpangadap katô Manama agad ánnà sikandin Judio. Madani tô simbaan ka Judio tun ta balé din. ⁸ Tô tarapid katô simbaan ka Judio na si Crispo igpamaké katô Áglangngagán, asta tô langun manubù na góddô tun ta balé din. Igpamaké tô marapung mga taga Corinto na igpaminág ki Pablo, asta igbunyagan sikandan.

⁹ Na, tô tángngà dán ka dukilám, igpakita tô Áglangngagán ki Pablo, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágkamáddangan, asal panayun ka tinurù. Yaka ágsódô, ¹⁰ su dumaan ku sikuna. Ándà manubù na makadadat áknikó, su marapung tô mga manubù na ágpamaké kanak kannun ta Corinto.”

¹¹ Purisu igóddô si Pablo tun ta Corinto sippang ka sábbad ámmé ágtángngà, asta igtinurù sikandin katô kagi ka Manama.

¹² Na, róggun gobernador si Galio tun ta probinsya ka Acaya,† igpasábbadé tô mga Judio na igámmát ki Pablo, asta igpid dan sikandin tun ki Galio ébô ruudan sikandin. ¹³ Igkagi sikandan, na mà dan, “Ágtinurù sikandin na mangadap ki ka Manama tun ta ássa kapókit na ánnà nángngà tun ta mga sugù ka gobyerno ka Roma na ágtumanán ta.”

* 18:6 18:6 Igsakórab i Pablo tô umpak din ébô kasóddóran dan na duwán salá dan, su ándà dan bánnal. Magunawa tô gunayan ka sakórabán tô umpak asta padpadán tô barukbuk tikud tun ta sandalyas. Ahaán tô Lumu 13:51.

† 18:12 18:12 Acaya, ó Grecia. Magunawa tun ta kapitulo 18 asta 19.

¹⁴ Kumagi pád si Pablo, asal igkagi si Galio katô mga Judio, na mà din, “Atin ka sikandin tô taradadat ó taramaté, maminágga ákniyu. ¹⁵ Asal ka papulé kó dád tingód katô ágtinuruán yu, asta kamónaan yu, asta mga sugù na ágtumanán yu, sikiyu tô rumuud kandin, su diya malyag rumuud.”

¹⁶ Na, igpéwà i Galio sikandan tikud tun ta ágruudanan.

¹⁷ Na, igámmát katô mga manubù si Sostenes na tarapid katô simbaan ka Judio. Iglagpás dan sikandin tun ta luwà katô ágruudanan. Asal igpabayà dád i Galio.

Iglónód si Pablo tun ta Antioquia

¹⁸ Na, idugé pa si Pablo igóddô tun ta mga ágpampamaké tun ta Corinto. Na, tô igsadun si Pablo tun ta Cencrea, igtákkás si Aquilas asta tô sawa din na si Priscila. Dutun igpaburu si Pablo, su tô gó tô pató na ituman din dán tô tandô din tun ta Manama. Na, igsabi dan tun ta mga kataladi asta igsaké dan katô barko na igsadun tun ta probinsya ka Siria. ¹⁹ Tô igdunggù dan tun ta lunsud ka Efeso, igtananan i Pablo si Aquilas asta si Priscila, su igsadun tun ta simbaan ka Judio, asta igpénagpát sikandin katô mga Judio. ²⁰ Kakalyag dan na madugé pa móddô si Pablo tun kandan, asal ándà nunug si Pablo. ²¹ Tô igpanó si Pablo tikud tun ta Efeso, igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka kakalyag ka Manama, lumónódda dini ákniyu.”

Na, igsaké si Pablo ka barko tikud tun ta Efeso. ²² Tô igdunggù si Pablo tun ta Cesarea, igpanayun sikandin tun ta Jerusalem ébô mahà katô mga ágpampamaké, asta igpanayun sikandin tun ta Antioquia. ²³ Na, pángnga katô pira mga álló, igpanó si Pablo. Igsadun sikandin tun ta mga lunsud tun ta kaluwagan ka mga probinsya ka Galacia asta Frigia ébô pabákkárrán din tô kapamaké katô mga ágpampamaké.

Si Apolos

²⁴ Duwán sábbad Judio na ánggadanán ki Apolos na tikud tun ta lunsud ka Alejandria[‡] na igdunggù tun ta Efeso. Mapandé sikandin na ágtinurù, asta tuu ikasóddór sikandin katô kagi ka Manama. ²⁵ Itinuruan sikandin katô kapókit ka Áglangngagán. Tuu ágkadigárran sikandin ágtinurù, asta matullid tō katinurù din tingód ki Jesus, asal tingód katô kabunyag, tō dád ki Juan na Tarabunyag tō isóddóran din. ²⁶ Ándà máddang i Apolos katô katinurù din tun ta simbaan ka Judio. Tō igdinág si Priscila asta si Aquilas kandin, igpatákkás dan sikandin tun ta balé dan ébô tinuruan dan sikandin tingód katô kapókit ka Manama tingód ki Jesus na ándà din kasóddóri.

²⁷ Tō igtaganà si Apolos na madun tun ta Acaya, igtabang kandin tō mga kataladi tun ta Efeso ébô panó sikandin, asta igsulatan dan tō mga manubù na sadunan din ébô tanggapán dan sikandin. Tō igdunggù si Apolos tun ta Acaya, madigár tō tabang din katô mga igpamaké ukit katô kédu ka Manama kandan. ²⁸ Tuu matayyó tō ágtinuruán din, asta igpénagpát din tō kagi katô Manama ébô kasóddóran katô mga Judio na si Jesus tō Mesiyas. Purisu igpanalu sikandin katô mga Judio na gapul kandin tun ta tubang katô mga manubù.

19

Tun ta Efeso

¹ Na, róggun igóddô si Apolos tun ta Corinto, igukit si Pablo dadan daya asta igusawug sippang ka ikadunggù tun ta Efeso. Ikitaan din tō mga ágpampamaké. ² Iginàs si Pablo, na mà din, “Tō igpamaké kó ki Jesus, itanggap yu tō Ugis Espiritu?”

[‡] 18:24 18:24 Alejandria tō ágkangadanán lunsud tun ta banuwa ka Ehipto.

Igtaba dan, na mà dan, “Ándà, su ándà ké dinág ka duwán Ugis Espiritu.”

³ I Ginsà si Pablo, na mà din, “Ándin bunyagi tô itanggap yu?”

Igtaba dan, na mà dan, “Igpabunyang ké tun ta kapókit na igtinurù i Juan na Tarabunyang.”

⁴ I gkagi si Pablo, na mà din, “Igbunyan i Juan tô mga manubù na igrákkád katô salà dan. Igtinurù sikandin na kailangan mamaké tô mga Judio katô sábbad manubù na tumalundug kandin, asta tô gó si Jesus.”

⁵ Tô igdinág dan, igbunyan dan ukit ka ngadan katô Áglangngagán na si Jesus. ⁶ Tô igdappánnan i Pablo ka ballad sikandan, igsunnad tô Ugis Espiritu tun kandan, asta ikakagi sikandan ka ássa-ássa kinagiyan, asta igulit dan katô kagi ka Manama. ⁷ Mga sapulù duwa (12) dan langun.

⁸ Na, dalám ka tállu bulan, inalayun ágsadun si Pablo tun ta simbaan ka Judio. Ándà máddang din ka katinurù din, asta tuu ágpénagpát sikandin kandan tingód katô pagpangulu ka Manama. ⁹ Asal duwán mga manubù na igéllé, asta madat tô igkagi dan tun ta tubang ka mga manubù tingód katô kapókit ka Áglangngagán na igtinurù i Pablo. Purisu igiwà si Pablo tikud tun ta simbaan, asta igpid din tô mga ágpampamaké tun ta iskuwilaan na ágtinuruan i Tirano. Igpénagpát si Pablo kandan kada álló ¹⁰ dalám ka duwa ámmé. Purisu tô langun manubù tun ta probinsya ka Asia, agad Judio asta ánnà Judio, ikadinág katô kagi ka Áglangngagán.

Pittu mga gabatà i Esceva

¹¹ Na, igimu tô Manama katô mga kasalábbuan ukit ki Pablo, ¹² su agad tô mga panyù asta tô umpak i Pablo

ágpiddán tun ta mga ágkabógókan ébô kólian, asta ébô miwà tò madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù.

¹³ Duwán mga Judio na ágpanó-panó na ágkagi na duwán katulusan dan na makéwà katô madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù. Igkagi dan katô ngadan ka Áglangngagán na si Jesus tun ta madat espiritu, na mà dan, “Ukit katô ngadan i Jesus na gulit-ulitán i Pablo, suguán ku sikuna, luwà ka.”

¹⁴ Tô gó tò áglumun katô pittu gabatà katô mallayat ka pangulu ka templo na si Esceva. ¹⁵ Asal igkagi tò madat espiritu kandan, na mà din, “Igkilala ku si Jesus asta si Pablo. Asal sadan kó?”

¹⁶ Na, igtóppaan dan katô manubù na igahuwan ka madat espiritu, asta italu sikandan langun. Purisu igpalaguy dan tikud tun ta balé na ándà umpak asta inamuan dan.

¹⁷ Ibantug ni tun ta Efeso, asta isóddóran katô langun Judio asta katô mga ánnà Judio. Imáddangan dan langun, asta tuu dan igrespetowan tò ngadan katô Áglangngagán na si Jesus. ¹⁸ Duwán mga ágmpamaké na igulit katô mga gállássán dan pa na madat mga linumuwan dan. ¹⁹ Duwán tun kandan na mga ágsalamangka. Igpíd dan tò mga libro dan tingód ka salamangka asta iggóbbó dan tun ta tubang katô langun manubù. Igiyap dan tò lagà katô langun libro na iggóbbó na mga kaliman mararan (50,000) abuk ka mapputi bulawan. ²⁰ Tingód katô ilmu, ibantug asta italap tò kagi katô Áglangngagán na igtinurù, asta marapung tò mga manubù na igpamaké.

Samuk tun ta Efeso

²¹ Na, tò kakalyag i Pablo na mukit sikandin tun ta mga probinsya ka Macedonia asta Acaya sippang ka dumunggù tun ta Jerusalem. Igkagi sikandin, na mà din, “Pángnga

madunna tun ta Jerusalem, kailangan manayunna tun ta Roma.”

²² Na, igpasadun i Pablo tun ta Macedonia si Timoteo asta si Erasto na tô duwa ágtabang kandin. Asal igóddô pô si Pablo ka mga pira álló tun ta probinsya ka Asia.

²³ Na, róggun igóddô si Pablo tun ta Efeso, duwán dakál samuk tingód ka katinurù din katô kapókit ka Áglangn-gagán. ²⁴ Duwán sábbad manubù na si Demetrio na katig ágtunó ka mapputì bulawan. Marapung tô mga manubù na áglumu tun kandin, su igimu dan ka mga marénták templo na igimu ka mapputì bulawan iring na templo katô sábbad ágmanaman dan na ánggadanán ki Diana.* Dakál é ágkasalapi dan ukit katô ágbarigyaán dan. ²⁵ Na, iglimud i Demetrio tô mga manubù na áglumu tun kandin, asta duma mga manubù na ágtunó ka mapputì bulawan. Iggagi si Demetrio kandan, na mà din, “Mga rarak ku, isóddóran yu na ukit kani áglumun ta, dakál tô salapi na ágkakangé ta. ²⁶ Asal igkita yu si Pablo, asta igdinág yu tô igkagi din. Mà din, ándà ágpulusán katô ágmanaman na gimun ka manubù, su ánnà kun manama. Marapung tô mga manubù na inapid katô ágtinuruán din, agad dini ta Efeso asta tun ta kaluwagan kani probinsya ka Asia. ²⁷ Na, ándà dán manubù na málli katô áglumun ta. Dì dán pagsik respetowan tô templo katô ágkabantug na ágmanaman ta na si Diana, asta méwà dán tô kabantug din, agad sikandin gó tô ágpangadapán katô langun manubù kannun ta Asia asta tun ta kaluwagan kani banuwa.”

²⁸ Tô igdinág dan katô igkagi i Demetrio, tuu dan gó isókó, asta igullaó dan, na mà dan, “Pabantugán si Diana na ágpangadapán ta na mga taga Efeso!”

* 19:24 19:24 Diana, ó tun ta kinagiyán ka Griego, Artemis.

²⁹ Isamuk tô langun manubù na góddô tun ta lunsud. Igámmát dan tô duwa manubù na igtákkás ki Pablo tikud tun ta Macedonia na si Gayo asta si Aristarco. Igguyud dan tô duwa, asta igpalaguy dan langun tun ta ágkalimudanan ka mga manubù. ³⁰ Malyag pád si Pablo na madun dutun ébô kumagi katô mga manubù na ilimud, asal tô mga ágpampamaké igsapad kandin. ³¹ Duwán mga opisyaales na rarak i Pablo igpédu-édu kandin na di madun.

³² Na, tuu ágkasamuk tô langun manubù na ilimud. Ánnà magunawa tô ágkagin dan na gullaó. Tagsábbadé dád tô mga manubù na ikasóddór ka manan ka ilimud dan. ³³ Igpatindág katô mga Judio tô unawa dan na si Alejandro tun ta tubang dan. Igsingyas sikandin ébô di dan mótép, su kakalyag din na kumagi katô mga manubù na ilimud. ³⁴ Asal tô ikasóddór dan na Judio si Alejandro, tuu dan igullaó dalám ka duwa oras, na mà dan, “Pabantugán si Diana na ágpangadapán ta na mga taga Efeso!”

³⁵ Na, tô igsapad tô konseyal katô mga manubù na ilimud, igkagi sikandin, na mà din, “Mga taga Efeso, isóddóran katô langun manubù na sikita na mga taga Efeso tô ágtómmóng ka templo katô ágkabantug na ágmanaman ta na si Diana na idabù tikud tun ta langit. ³⁶ Ándà manubù na makéllé kani. Purisu kailangan tagnáp kó. Yakó ágkasamuk. ³⁷ Ándà palang salà katô duwa manubù na igpid yu dini, su ándà palang igtakó dan tikud tun ta simbaan. Ándà dan buyas katô ágmanaman ta. ³⁸ Atin ka duwán salà dan tun ki Demetrio asta tun ta mga kadumaan din, kailangan sikandan tô dumimanda tun ta huwes tô álló ka pagusay ébô patabaé dan. ³⁹ Asal atin ka duwán pa дума mga insà yu, angati yu tô álló na palimudé tô langun manubù. ⁴⁰ Su atin ka dimandan ki ka gobyerno tingód kani samuk ta, ándà mataba ta.”

⁴¹ Na, igpòlì din tô langun manubù na ilimud.

20

Igukit si Pablo tun ta Macedonia asta Grecia

¹ Na, pángnga katô samuk tun ta Efeso, iglimud i Pablo tô mga ágpampamaké. Igpabákkár din tô kapamaké dan ka Manama, igsabi sikandin kandan, asta igpanó sikandin na madun tun ta Macedonia. ² Tô igukit sikandin tun ta mga lunsud, igpabákkár din tô kapamaké katô mga ágpampamaké. Tô igdunggù sikandin tun ta Grecia,* ³ igóddô sikandin dalám ka tállu bulan. Tô masig dán sumaké si Pablo ka barko na ágsadun tun ta Siria, duwán kun mga pangulu ka Judio na mimmaté pád kandin. Purisu igplano si Pablo lumónód na mukit tun ta Macedonia. ⁴ Duwán mga manubù na igtákkás kandin na madun tun ta Jerusalem. Sikandan tô batà i Piro na si Sopater na taga Berea, si Aristarco asta si Segundo na taga Tesalonica dan duwa, si Gayo na taga Derbe, si Tiquico asta si Trofimo na taga Asia dan duwa, asta si Timoteo. ⁵ Tô langun dan iguna igsaké ka barko na madun tun ta lunsud ka Troas, asta igangat dan áknami. ⁶ Igádding ké tun ta Filipos. Igóddô ké sippang ka ipángnga tô Kalimudan Ka Pan Na Ándà Pagpatubù. Ándà kadugé, igsaké ké ka barko. Pángnga katô lima dukilám, igpakitaé ké dutun tun ta Troas. Igóddô ké dutun dalám ka sábbad linggo.

Inanté puman si Eutico

⁷ Tô dukilám katô álló ka kapaginawa, ilimud tô langun dé ébô kuman katô kasampáttan ka kamaté i Jesus. Igpanayun si Pablo igtinurù sippang ka tángngà ka dukilám, su kakalyag din na panó sikandin pagkasimag.

* 20:2 20:2 Grecia, ó Acaya.

⁸ Marapung tô mga sulù tun ta datas kuwarto na iglimudan dé. ⁹ Na, duwán sábbad mallaki na si Eutico na igunsad tun ta téwang. Idugé si Pablo ágtinurù, asta tuu dán ágkatudugan si Eutico. Na, tô italáp sikandin, idabù tun ta tanà tikud tun ta ikatállu andana katô balé. Tô igahà dan, inaté dán sikandin. ¹⁰ Igpónóg si Pablo, iglangkábban din si Eutico, igkápkáppan din, asta igkagi si Pablo tun ta дума mga manubù, na mà din, “Yakó ágkatanaan, su mantéwù sikandin.”

¹¹⁻¹² Na, igpid dan si Eutico tun ta balé din, asta tuu idayawan tô langun manubù su mantéwù sikandin. Na, tô igpénék puman si Pablo tun ta iglimudan dé, igtigkané sikandin igkan ukit katô katáppik din katô pan na igkan dé. Idugé sikandin igtóngkô kandan sippang ka masig dán sállám. Na, igpanó sikandin.

Igtalan si Pablo katô mga tarapid ka simbaan tun ta Efeso

¹³ Na, igplano si Pablo na manó dád sikandin na madun tun ta lunsud ka Ason. Purisu igdiyà ké kandin asta igsaké ké ka barko na pasadun tun ta Ason ébô áddingan dé si Pablo. ¹⁴ Tô igkita ké kandin tun ta Ason, igsaké si Pablo katô barko na igsakayan dé, asta igsadun tô langun dé tun ta lunsud ka Mitilene. ¹⁵ Igtikud ké tun ta Mitilene, asta pagkasimag, iglabé ké tun ta purù ka Quio. Tô ikaduwa álló, igádding ké tun ta purù na ánggadanan Samo. Pángnga igóddô ké, tun ta ikatállu álló igdunggù ké tun ta lunsud ka Mileto. ¹⁶ Ándà ké ádding tun ta Efeso, su dì malyag si Pablo ka madugé ké tun ta probinsya ka Asia. Áglukut sikandin ébô makadunggù ké tun ta Jerusalem ka dì pa dumunggù tô álló ka kalimudan na ánggadanan Pentecostes.

¹⁷ Tô igdunggù ké tun ta Mileto, igpakangé i Pablo tô langun tarapid katô simbaan ka mga ágpaampamaké tun ta Efeso. ¹⁸ Tô igdunggù dan tun ta Mileto, igkagi

si Pablo kandan, na mà din, “Isóddóran yu tô tingód katô iglumu ku ákniyu tikud tun ta kadunggù ku tun ta Asia. ¹⁹ Igággár-ággárta igbánnal katô Áglangngagán ta. Igpabbabà a ka kamanubuan ku. Igsággówa su igginawaan ku sikiyu. Ihirapanna ukit katô madat mga plano katô mga Judio. ²⁰ Ándà a kamáddangi katô igtinurù ku na makatabang ákniyu, agad tun ta ágkalimudanan asta tun ta tagsábbad-sábbad balé. ²¹ Igulitta tun ta langun yu, agad Judio ó ánnà Judio, na kailangan rumákkád kó tun ta Manama, asta mamaké kó katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

²² “Na, madunna tun ta Jerusalem, su tô gó tô kakalyag katô Ugis Espiritu kanak. Ándà sóddór ku ka ándin tô dumunggù kanak dutun. ²³ Asal inalayunna gulitan katô Ugis Espiritu na irrayatanna asta prisonna. ²⁴ Asal tô panámdám ku, mému kanak ka matayanna, asal tô tuu ku ágkailanganán na mapángnga ku tô áglumun ku, asta tumanán ku tô sugù katô Áglangngagán na si Jesus, su igpapidda ikandin ébô mulit katô Madigár Gulitán tingód katô kédu ka Manama áknita. ²⁵ Sippang áknganni, ágpanó-panówa ébô mulit-ulitta ákniyu tingód katô pagpangulu ka Manama. Asal panówad, asta dì kid pakitaé. ²⁶ Purisu panámdám yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka duwán pa manubù na ándà pa pamaké, ándà dán salà ku kandin, ²⁷ su ándà máddang ku igtinurù ákniyu tingód ka langun katô kakalyag ka Manama. ²⁸ Piyà-piyà kó. Dóppóni yu tô langun ágpampamaké na igsarig katô Ugis Espiritu ákniyu ébô sikiyu tô mid kandan. Inému dan na mga sakup ka Manama ukit katô kamatayan i Jesus. ²⁹ Isóddóran ku na duwán mga manubù na dumunggù ákniyu ébô dumadat ka kapamaké katô mga manubù tun ta Manama, iring katô magani mannap na mimmaté katô mga karnero. ³⁰ Duwán gó mga unawa yu na tuminurù ka ánnà bánnal

ébô mákkás tô mga manubù kandan. ³¹ Purisu banté kó. Yakó yu ágkalingawi na inalayunna igtinurù ákniyu agad álló asta dukilám dalám ka tállu ámmé, asta igsággówa su itanaanna ákniyu. ³² Manama tô dumóppón ákniyu. Yakó yu ágkalingawi tô kagi ka Manama tingód katô ginawa din ákniyu, su sikandin tô makapabákkár katô kapamaké yu, asta bággén din ákniyu tô ágbággén din tun ta langun sakup din.

³³ “Ándà a gó ingà katô ákniyu salapì ó umpak, ³⁴ su isóddóran yu na inalayunna iglumu ébô duwán magasto ku katô ágkailanganán ku asta tô ágkailanganán katô mga manubù na ágtákkás kanak. ³⁵ Tô gó tô áglumun ku ébô ágkasóddóran yu na madigár ka mággár-ággár ki lumumu ébô makatabang ki katô mga ágkayù-ayuan. Yakó yu ágkalingawi tô igkagi katô Áglangngagán na si Jesus, ‘Tuu pa ágkadayawan tô ágbággé ka tandingán katô ágtanggap.’ ”

³⁶ Na, pángnga igkagi si Pablo tun ta mga tarapid katô mga ágpampamaké tun ta Efeso, iglingkóód dan langun, asta igdasal si Pablo tun ta Manama. ³⁷ Igsággó dan, asta igkápkáp dan ki Pablo, asta igadák dan kandin. ³⁸ Tuu dan iranu, su igkagi si Pablo na ò dan dán pakitaé. Na, igatád dan sikandin tun ta barko na sakayan dé.

21

Igsadun si Pablo tun ta Jerusalem

¹ Na, tô igsaké ké ka barko tikud tun ta Mileto, igpanayun ké tun ta purù ka Cos. Pagkasimag, igdunggù ké tun ta purù ka Rodas. Tikud tun ta Rodas, igsadun ké tun ta lunsud ka Patara. ² Tô igdunggù ké, igkita dé tô duma barko na madun tun ta Fenicia. Purisu igsaké ké. ³ Róggun igsaké ké, igkita dé tô purù ka Cipre, asal iglabé ké dadan ta ibang katô dagat. Igsadun ké tun ta probinsya ka Siria.

Igpónóg ké tun ta lunsud ka Tiro su duwán igruran na papónógán. ⁴ Igpamasak dé tô mga ágpampamaké, asta igóddô ké tun kandan dalám ka sábbad linggo. Ukit katô Ugis Espiritu, igulit dan ki Pablo na di mému madun sikandin tun ta Jerusalem.

⁵ Tô álló ka kapanó dé, igatád ké katô langun ágpampamaké gamama, gabayi asta gabatà tun ta ligad ka dagat. Tô igdunggù ké, iglingkóód ké langun, asta igdasal ké tun ta Manama. ⁶ Na, igsabi ké kandan na padiyaé kéd. Na, igsaké ké katô barko, asta igpanggulì sikandan.

⁷ Na, tô igsaké ké tikud tun ta Tiro, igsadun ké tun ta lunsud ka Tolemaida. Igpónóg ké, igpamasak dé tô mga kataladi, asta igdaggà ké dutun ka sábbad dukilám. ⁸ Pagkasimag, igsaké ké pasadun tun ta Cesarea. Tô igpónóg ké, igsadun ké tun ta balé i Felipe, asta igóddô ké dutun. Si Felipe tô sábbad katô pittu manubù na igtabang katô mga apostoles tun ta Jerusalem. Sikandin tô gulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus. ⁹ Duwán áppat mga gabatà din daraga na mga propeta ka Manama. ¹⁰ Róggun igóddô ké, duwán sábbad propeta na ánggadan na ki Agabo na igdunggù tikud tun ta probinsya ka Judea. ¹¹ Tô igsumar sikandin áknami, igkangé din tô akus* i Pablo, igikát din tun ta paa din asta tun ta ballad din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô igkagi katô Ugis Espiritu. Iring kani, ikáttan katô mga Judio tô tigatun kani akus tun ta Jerusalem. Bággén dan sikandin tun ta ballad katô mga manubù na ánnà Judio.”

¹² Tô igdinág ké kandin, igpédu-édu ké asta tô langun ágpampamaké tun ta Cesarea na di madun si Pablo tun ta Jerusalem. ¹³ Asal igkagi si Pablo, na mà din, “Yakó ágsapad kanak ukit katô kasággó yu, su mému gó kanak

* 21:11 21:11 Akus tô ággamitán katô mga manubù sayyan iring na sinturon áknganni.

ka prisonna tun ta Jerusalem, asta mému gó kanak ka matayanna tingód katô kapamaké ku katô Áglangngagán ta na si Jesus.”

¹⁴ Na, tô ándà ké ikasapad kandin, igsungkù ké. Purisu igkagi ké, na mà dé, “Mólà pa ka malumu tô kakalyag katô Áglangngagán ta.”

¹⁵ Na, ándà kadugé, igtémmós ké ka mga piniddan dé, asta igpanó ké na madun tun ta Jerusalem. ¹⁶ Duwán mga ágpampamaké tikud tun ta Cesarea na igtákkás áknami. Igpíd ké ikandan tun ta balé i Mnason ébô móddô ké dutun. Na, si Mnason sábbad taga Cipre na idugé dán igpamaké ki Jesus.

Igdunggù si Pablo tun ta Jerusalem

¹⁷ Na, tô igdunggù ké tun ta Jerusalem, ágkadayawan ágtanggap áknami tô mga kataladi. ¹⁸ Pagkasimag, igahà ké asta si Pablo ki Santiago, asta ilimud tô langun duma tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké. ¹⁹ Tô pángnga dan igpallaé, igulit si Pablo tingód katô langun na iglumu ka Manama tun ta mga ánnà Judio ukit ka katinurù din. ²⁰ Tô igdinág dan katô igkagi din, igdurung dan tô Manama, asta igkagi sikandan ki Pablo, na mà dan, “Yaka nu ágkalingawi na duwán dán mga pira mararan Judio na ágpamaké ki Jesus. Tuu dan ágtuman katô mga sugù i Moises. ²¹ Asal igulitan dan na ágtinurù ka kun tun ta langun Judio na góddô tun ta mga banuwa ka ánnà Judio na mému ka dì dan tumanán tô mga sugù i Moises. Igkagi ka kun na mému ka dì tupuwan tô mga gabatà dan gamama, asta dì dan tumanán tô mga ágkémun ta na Judio. ²² Pamánnun ta ka makasóddór dan na igdunggù kad? ²³ Na, madigár ka numunug ka kani

palumun dé. Duwán áppat gamama na igtandô[†] dán ka Manama tingód katô ágkémun ta na Judio. ²⁴ Apil ka tun kandan katô seremonyas ka kalinis. Bayadi nu tô gasto dan ébô pakiskisan tô ulu dan.[‡] Atin ka lumun nu ni, makasóddór tô langun na ánnà bánnal tô igdinág dan tingód áknikó, su ágtumanán nu tô mga sugù i Moises. ²⁵ Asal tingód katô mga ágpampamaké na ánnà Judio, igsulat ké kandan dángngan na dì makan tô ágkakan na taganà igbággé tun ta mga ágmanaman, dì makan tô dipanug asta tô mannanap na inérát, asta dì dan lumayuk katô ánnà kandan sawa ó duma.”

²⁶ Purisu pagkasimag, igapil si Pablo tun ta áppat gamama, asta igpalumu dan katô seremonyas ka kalinis tingód katô igtandô dan ka Manama. Igsadun si Pablo tun ta templo, asta igpasóddór din katô mga pangulu ka templo tô tingód katô álló na matuman tô igtandô dan, su tô gó tô álló na mággé tô lima dan ka tagsábbad mannanap ébô matayan asta bággén tun ta Manama.

Igámmát si Pablo

²⁷ Na, pángnga katô pittu álló, iglónód si Pablo tun ta templo ébô ipángngan tô seremonyas ka kalinis. Duwán mga Judio tikud tun ta probinsya ka Asia na igkita ki Pablo tun ta templo, asta igsutsutan dan tô duma mga manubù ébô tumabang kandan na mámmát ki Pablo. ²⁸ Igullaó dan, na mà dan, “Mga unawa dé na rubbad i Israel, tabangi

[†] 21:23 21:23 Róggun igtuman dan katô igtandô, dì dan minám katô bino, dì dan kuman katô buuy ka paras, dì dan mawid katô lawa ka inaté, agad mannanap asta manubù, asta dì dan tumampád katô ulu dan sippang ka matuman dán tô tandô dan. [‡] 21:24 21:24 Dakál é lagà ka bayad katô mga mannanap na kailangan bággén asta góbbón dan tun ta saruwan ka Manama ébô kasóddóran katô mga Judio na ituman dán tô igtandô dan ka Manama. Ágpakiskisan ka manubù tô ulu din ka matuman dán tô igtandô din ka Manama.

ké! Ni gó tô manubù na ágtinurù katô langun manubù na buyasán ki na mga Judio, tô mga sugù i Moises, asta ni ugis lugar ta. Tuu pa madat tô iglumu din nigó, su igpid din tô mga ánnà Judio kannun ta ugis lugar, agad dì gó mému.”

²⁹ Tô gó tô igkagi dan, su igkita dan tô sábbad taga Efeso na ánnà Judio na si Trofimo na igtákkás ki Pablo tun ta Jerusalem. Asal kéman dan ka igpid i Pablo sikandin tun ta templo.

³⁰ Isamuk tô langun manubù tun ta Jerusalem. Mara-pung tô mga manubù na ilimud. Igámmát dan si Pablo, asta igguyud dan sikandin tun ta luwà katô templo. Na, igsagpángngan dan tô templo. ³¹ Matayan dan pád si Pablo. Asal duwán igulit katô kapitan ka sundalo na isamuk tô langun manubù tun ta Jerusalem. ³² Tigkô dád igpid katô kapitan tô mga sarhento asta sundalo, asta sékót dan igsadun tun ta mga manubù na ilimud. Tô igkita tô mga manubù katô kapitan asta katô mga sundalo, igsódóan dan tô paglagpás ki Pablo. ³³ Tô igdunggù tô kapitan, igámmát din si Pablo. Igpabagkás din tô bállad i Pablo ka duwa kadina. Iginsà tô kapitan ka sadan tô ngadan din, asta ándin tô madat na iglumu din. ³⁴ Igtaba tô mga manubù na igpanggullaó, asal ánnà magunawa tô igkagi dan. Ándà ikasóddór tô kapitan ka ándin tô kabánnalan, su marapung tô igullaó. Purisu igpapid din si Pablo tun ta baraks. ³⁵ Tô igdunggù dan tun ta tété katô baraks, igánnat katô mga sundalo si Pablo ébô makókit dan, su tuu ágkasókó tô mga manubù na ilimud, ³⁶ asta igullaó tô mga manubù na igtákkás, na mà dan, “Matayi yu sikandin!”

Igkagiyan i Pablo tô mga manubù na ilimud

³⁷ Na, tô ándà dan pa ahu tun ta dalám katô baraks, igkagi si Pablo tun ta kapitan, na mà din, “Atin ka mému,

duwán kagin ku áknikó.”

Isalábbuan tô kapitan. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Katig ka kannê ágkagi ka Griego? ³⁸ Kéman ku ka sikuna tô sábbad taga Ehipto na igatu ka gobyerno dángngan, asta igpid katô áppat mararan (4,000) na mga taramaté tun ta disyerto.”

³⁹ Igkagi si Pablo, na mà din, “Jud Iowa. Sakuppa ka Tarso na ágkabantug lunsud tun ta Cilicia. Atin ka mému áknikó, duwán kagin ku tun ta mga manubù na ilimud.”

⁴⁰ Tô ignunug tô kapitan, igtindág si Pablo tun ta tété. Igsingyasan din sikandan ébô dì dan mótép. Tô igtagnáp dan, igkagi si Pablo ka kinagiyan ka Hebreo. §

22

¹ Na, igkagi si Pablo, na mà din, “Mga kataladi ku asta mga ágtugállán, paminág kó kani kagin ku áknuyu.”

² Tô igdinág dan na igkagi sikandin ka kinagiyan ka Hebreo, tuu dan igtagnáp. Purisu igkagi si Pablo, na mà din, ³ “Sakán tô unawa yu na Judio. Tarso é igpamasusuwan kanak na sábbad lunsud tun ta Cilicia, asal igdakállá kannun ta Jerusalem. Si Gamaliel tô maestro na igtinurù kanak, asta igtinuruanna katô langun sugù i Moises na ágtumanán katô mga kamónaan ta. Tuuwa igággár-ággár ébô mabantug tô Manama iring áknuyu áknganni. ⁴ Purisu igirrayatan ku dángngan tô mga manubù na ágbánnal katô mantu kapókit, asta igmatayan ku sikandan. Duwán mga igámmát ku asta igpriso ku agad mga gamama asta mga gabayi. ⁵ Isóddóran yan katô tuu mallayat ka pangulu ka templo asta katô langun konseyal ka mga ágtugállán ka Judio, su sikandan tô igbággé kanak ka mga surat na igpid ku tun ta mga ágpangulu tun ta Damasco. Purisu

§ 21:40 21:40 Hebreo tô kinagiyan katô mga Judio.

igsadunna ébô ámmáttán ku asta piddán ku sikandan kannun ta Jerusalem ébô supakan sikandan.

⁶ “Asal tô malássád dán é álló, tô madaniyad tun ta Damasco, tígkô dád isugatanna katô séllaán tikud tun ta langit. ⁷ Ibantangnga tun ta tanà, asta duwán igdinág ku na igkagi, ‘Saulo, Saulo, manan ka girrayat ka kanak?’ ⁸ Na, iginsà a, ‘Sir, sadan ka?’ Na, igtaba sikandin, ‘Sakán si Jesus na taga Nazaret na girrayatan nu.’ ⁹ Agad igkita tô mga manubù na igtákkás kanak katô séllaán, asal ándà dan ikadinág katô igkagi din kanak. ¹⁰ Iginsà a, ‘Áglangngagán, ándin tô lumun ku?’ Purisu igkagi tô Áglangngagán, ‘Tindág ka, asta sadun ka tun ta Damasco, su ulitan ka katô langun na igplano ka Manama na palumun áknikó.’ ¹¹ Ibólógga tingód katô séllaán tikud tun ta langit. Purisu igagakka katô mga kadumaan ku pasadun tun ta Damasco.

¹² “Na, duwán sábbad manubù na si Ananias na tuu ágtuman katô mga sugù i Moises, asta ágrespetowan sikandin katô langun Judio. ¹³ Igpadani sikandin kanak, asta igkagi sikandin, ‘Saulo, kataladi ku, kumita kad.’ Na, tígkô dád ikakita a kandin. ¹⁴ Igkagi si Ananias, ‘Taganà kad igsalin ka Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan ta ébô makasóddór ka katô kakalyag din. Igsalin kad ikandin ébô kumita ka katô Nángngà na Ágsuguánnán din,* asta ébô maminág ka katô kagi din. ¹⁵ Kakalyag din na mulit-ulit ka katô langun manubù tingód katô igkita nu asta igdinág nu. ¹⁶ Purisu yakad ágbaring-baring. Tindág kad, asta pabunyag ka. Dasal ka ukit katô ngadan katô Áglangngagán ébô kórasan ka katô mga salà nu.’†

¹⁷ “Na, tô igulì a nit Jerusalem, róggun igdasalla tun ta

* 22:14 22:14 Nángngà na Ágsuguánnán ka Manama tô pagngadan ki Jesu-Cristo. † 22:16 22:4-16 Ahaán tô Mga Lumu 9:1-19; 26:9-18; Galacia 1:14.

templo, duwán isállággan ku na igpakita kanak. ¹⁸ Ikgagi tô Áglangngagán na igkita ku, ‘Sékót ka panó tikud nit Jerusalem, su dì maminág ni mga manubù katô ákgagin nu tingód kanak.’ ¹⁹ Asal igtaba a, ‘Áglangngagán, tô panámdám ku na maminág dan, su isóddóran dan na sakán tô igsadun tun ta langun simbaan ka unawa dan na mga Judio ébô ámmáttán ku asta lagpásán ku tô langun ágpamaké áknikó. ²⁰ Tô inaté si Esteban na igulit-ulit tingód áknikó, igapilla, ignunugga, asta igbantéya katô mga umpak na iglábbas katô mga manubù na igmaté kandin.’ ²¹ Asal igkagi tô Áglangngagán, ‘Panó kad, su papiddán ku sikuna tun ta madyù mga banuwa ébô tuminurù ka katô kagi ku tun ta mga ánnà Judio.’”

Sakup ka Roma si Pablo

²² Na, tô igdinág tô mga Judio na pasadunán sikandin tun ta mga ánnà Judio, ándà dan dán paminág kandin. Igullaó dan, na mà dan, “Matayi yu! Madigár pa ka maté gó sikandin.”

²³ Igullaó dan, asta igsakórab dan tô umpak dan asta igsabud dan tô barukbuk tun ta karamag tingód katô sókó dan. ²⁴ Purisu igpapid katô kapitan si Pablo tun dalám katô baraks, asta igsugù din tô mga sundalo na lumagpás ki Pablo ébô kumagi ka bánnal, su kakalyag katô kapitan na kasóddóran din ka manan ka igullaówan katô mga manubù si Pablo. † ²⁵ Tô igbagkás dan kandin, igkagi si Pablo tun ta sarhento na igtindág madani tun kandin, na mà din, “Manan ka lagpásán tô sábbad sakup ka Roma ka dì pa sikandin insaán ka huwes?”

²⁶ Tô igdinág tô sarhento katô igkagi din, igsadun sikandin tun ta kapitan, asta igkagi sikandin, na mà din,

† 22:24 22:24 Ándà sóddór katô kapitan ka manan ka igullaó dan na matayan si Pablo su ándà sikandin ikagpát katô kinagiyán ka Hebreo.

“Dì nángngà palagpásán nu sikandin, su sábbad sikandin sakup ka Roma.”

²⁷ Purisu igsadun tō kapitan tun ki Pablo, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ulitiya ka kabánnalan. Sakup ka ka Roma?”

Igtaba si Pablo, na mà din, “Óó.”

²⁸ Igekagi tō kapitan, na mà din, “Dakál tō salapì na igbayad ku ébô imunna sakup ka Roma.”

Igekagi si Pablo, na mà din, “Asal sakán, ándà palang igbayad ku, su dutun é igpamasusuwan kanak ta sakup ka Roma.”

²⁹ Purisu tigkô dád igpadiyù tō mga sundalo, asta ándà dan lagpási si Pablo. Imáddangan tō kapitan su igpabagkás din tō sábbad sakup ka Roma.

Igruudan si Pablo katô mga konseyal ka Judio

³⁰ Na, tō kakalyag katô kapitan na kasóddóran din ka ándin tō dimanda katô mga pangulu ka Judio tingód ki Pablo. Purisu pagkasimag, iglimud din tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō langun konseyal ka Judio. Igpaluwà din si Pablo asta igpid din tun ta mga manubù na ilimud. Igpatingág din si Pablo tun ta tubang dan.

23

¹ Na, igsállág i Pablo tō langun konseyal asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi, tō panámdám ku na nángngà tō langun na iglumu ku tun ta saruwan ka Manama sippang áknganni.”

² Tō igdinág si Ananias na tuu mallayat ka pangulu ka templo, igpasampal din si Pablo katô mga manubù na madani tun kandin ébô kasupakan sikandin. ³ Igekagi si Pablo ki Ananias, na mà din, “Supakan ka katô Manama, su kéman nu ka nángngà ka tun ta saruwan ka Manama!

Rumuud ka kanak ukit katô mga sugù i Moises, asal sikuna tô iglapas katô mga sugù, su igpasampalla ikuna.”

⁴ Na, duwán mga manubù madani tun kandin na igkagi, na mà dan, “Manan ka igtaba-taba nu tô tuu mallayat ka pangulu ka templo na igsalin ka Manama.”

⁵ Purisu igkagi si Pablo, na mà din, “Mga kataladi, ándà sóddór ku na sikandin tô tuu mallayat ka pangulu ka templo. Isóddóran ku na mà katô kagi ka Manama na kailangan dì buyasán tô manubù na ágpangulu áknita.”*

⁶ Tô ikasóddór si Pablo na dì ágpasábbadé tô langun katô konseyal, su duwán mga Saduseo asta duwán mga Pariseo, igullaó si Pablo kandan, na mà din, “Mga kataladi, sakán tô Pariseo, asta Pariseo tô mga kamónaan ku. Igpidda dini ébô insaánna ikiyu ni álló ni su gimanna katô kanté puman ka Manama katô mga manubù na inaté.”

⁷ Tô igkagi sikandin kani, igpapulé tô mga Pariseo asta tô mga Saduseo. Purisu ándà pasábbadé tô langun konseyal. ⁸ Na, tô mga Pariseo ágtinurù na antén puman ka Manama tô mga manubù na inaté, asta duwán mga panaligan ka Manama, asta duwán espiritu ka manubù. Asal tô mga Saduseo, dì dan ágbánnal kani. ⁹ Purisu ágkasamuk dan. Na, igtindág tô mga taratinurù ka mga sugù i Moises na sakup ka mga Pariseo, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Tô panámdám dé na ándà madat na iglumu din. Duwán basì panaligan ka Manama na igkagi kandin.”

¹⁰ Na, tuu dan isamuk, asta imáddangan tô kapitan ka matayan dan si Pablo. Purisu igpapid din tô mga sundalo ébô kangén dan si Pablo, asta piddán dan sikandin tun ta baraks.

¹¹ Na, tô dukilám dán, igtindág tô Áglangngagán madani tun ki Pablo, asta igkagi sikandin, na mà din,

* 23:5 23:5 Ahaán tô Exodo 22:28.

“Yaka ágkamáddangan. Igulit ka tingód kanak nit Jerusalem, asta mulit ka pagsik tingód kanak tun ta Roma.”

Plano na matayan si Pablo

¹² Na, pagkasimag, duwán mga Judio na igpasábbadé na mimmaté ki Pablo. Igpatandóé dan na dì dan kuman ó minám sippang ka matayan dan pa si Pablo. ¹³ Sobra ka kappatan (40) tô manubù na igpatandóé. ¹⁴ Purisu igsadun dan tun ta mga mallayat ka pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Igpatandóé ké na dì ké kuman sippang ka matayan dé pa si Pablo. ¹⁵ Na, nigó tô plano dé. Madigár ka pédu-édu kó asta tô mga konseyal tun ta kapitan ébô papiddán din puman si Pablo dini ákniyu. Madigár ka kumagi kó na duwán pa mga insà yu kandin. Asal banganan dé sikandin ébô matayan dé ka dì pa dumunggù dini ákniyu.”

¹⁶ Asal ikadinág tô bataánnán i Pablo katô plano dan na banganan dan si Pablo. Purisu igsadun sikandin tun ta baraks ébô mulit ki Pablo. ¹⁷ Na, igtawar i Pablo tô sábbad sarhento, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pid nu ni mallaki tun ta kapitan, su duwán ulitán din kandin.”

¹⁸ Purisu igpid katô sarhento tô mallaki tun ta kapitan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Si Pablo na igpriso tô igpédu-édu na piddán ku ni mallaki dini áknikó, su duwán ulitán din áknikó.”

¹⁹ Purisu igawidan katô kapitan tô bállad katô mallaki, igpid din tun ta lugar na ándà duma manubù, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ándin tô ulitán nu kanak?”

²⁰ Na, igkagi tô mallaki, na mà din, “Duwán mga Judio na igplano na pédu-édu dan áknikó ébô papiddán nu simag si Pablo tun ta konseho ka Judio. Kumagi dan na duwán pa mga insà dan kandin. ²¹ Asal yaka ágnunug kandan, su sobra ka kappatan (40) tô mga manubù na mangan kandin

tun ta dalan. Igpatandóe dan na di dan kuman ó minám sippang ka matayan dan pa si Pablo. Igtaganà dan dán, asta gangat dan dád katô kagin nu.”

²² Igsapad tô kapitan, na mà din, “Yaka gulit katô duma manubù tingód katô igulit nu kanak.”

Na, igpapanó din tô mallaki.

Igpid si Pablo tun ta Cesarea

²³ Na, igpakangé katô kapitan tô duwa sarhento, asta igkagi sikandin kandan, na mà din, “Limud yu tô duwa gatus (200) sundalo na manóttanà, tô kapittuwan (70) sundalo na sumaké ka kudà, asta tô duwa gatus (200) na mid ka pangidù, su panó kó kani ka alas nuybe ka dukilám na madun tun ta Cesarea. ²⁴ Pasaké yu si Pablo ka kudà. Bantayi yu sikandin ébô ándà makadadat kandin sippang ka dumunggù kó tun ta gobernador na si Felix.”

²⁵ Duwán sulat na igpapid katô kapitan, na mà din, ²⁶ “Sakán si Claudio Lisias na igsulat áknikó Felix na ágkabantug gobernador dé. Kumusta ka! ²⁷ Ni manubù na igpapid ku dini áknikó, igámmát sikandin katô mga pangulu ka Judio, asta matayan dan pád sikandin. Purisu igpatákkás ku tô mga sundalo ébô tabangan sikandin, su isóddóran ku na sakup ka Roma sikandin. ²⁸ Iglimud ku tô konseho katô mga Judio, su kakalyag ku na kasóddóran ka ándin tô dimandan dan kandin. ²⁹ Igdimanda dan kandin su igéllé kun sikandin katô mga sugù na ágtumanán dan, asal isóddóran ku na ándà salà din na mému prison asta matayan. ³⁰ Igpapid ku sikandin dini áknikó, su duwán kun mga Judio na ágbangan ébô matayan sikandin. Papiddán ku pagsik tô mga manubù na igdimanda kandin ébô mulit dan áknikó katô dimanda dan. Kannun dád gó sippang.”

³¹ Purisu igbánnal tô mga sundalo katô sugù kandan, asta tô dukilám tô, igpid dan si Pablo tun ta lunsud ka Antipatris. ³² Na, pagkasimag, igulì tô mga sundalo na igpanóttanà tun ta Jerusalem. Asal igpanayun si Pablo tun ta Cesarea asta tô mga sundalo na igsaké ka mga kudà. ³³ Tô igdunggù dan tun ta Cesarea, igbággé dan tô surat tun ta gobernador, asta igpid dan pagsik si Pablo tun kandin. ³⁴ Tô igbasa tô gobernador katô surat, iginsà sikandin ka ándin tô probinsya na igtikudan i Pablo. Tô ikasóddór sikandin na Cilicia tô igtikudan i Pablo, ³⁵ igkagi sikandin, na mà din, “Insaán kù sikuna ka dumunggù tô mga manubù na igdimanda áknikó.”

Purisu igsugù din tô mga sundalo ébô bantéyan dan si Pablo tun ta palasyo na igimu katô taganà harì na si Herodes.

24

Igruud si Felix

¹ Na, tô iglabé dán tô lima álló, igsadun tun ta Cesarea tô tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Ananias, asta igtákkás kandin tô mga ágtugállán ka Judio asta tô sábbad abogado na si Tertulo ébô dumimanda dan ki Pablo tun ki Gobernador Felix. ² Igpakangé i Felix si Pablo, asta igtigkané si Tertulo igkagi katô dimanda dan ki Pablo tun ta gobernador, na mà din, “Ágkabantug Gobernador dé Felix, ágdurungán dé sikuna. Su sikuna tô ágpangulu áknami, masuné dán tô kóddô ta. Su ukit katô madigár kapid nu, duwán dán inassudan katô kóddô ta. ³ Inalayun ni ágkabantug tun ta langun banuwa. Ágpasalamatan dé tô madigár áglumun nu. ⁴ Na, diyad maring áknikó. Asal pédu-éduwa na maminág ka kani kagin ku. ⁵ Isóddóran dé na madat manubù ni, su ágsamukán din tô langun Judio tun ta kaluwagan kani banuwa, asta sikandin tô ágpíd

katô mga ágpamaké katô sábbad taga Nazaret. ⁶ Ágripaan din pád pagsik tô templo ka Jerusalem, asal igámmát dé sikandin. [Tô kakalyag dé na ruudan dé sikandin ukit katô mga sugù dé. ⁷ Asal igdunggù tô kapitan ka mga sundalo na si Lisias, asta igpirit sikandin áknami ébô bággen dé si Pablo tun ta bállad din. ⁸ Ikgagi sikandin na kailangan madun dini tô mga manubù na igdimanda kandin.] Atin ka insaán nu sikandin, kasóddóran nu na bánnal tô dimanda dé kandin.”

⁹ Na, igdapit pagsik tô mga Judio na kadumaan i Tertulo, asta igkagi dan na bánnal tô igkagi din.

¹⁰ Na, igsingyas tô gobernador ki Pablo ébô kumagi sikandin. Purisu igkagi si Pablo, na mà din, “Isóddóran ku na idugé kad igpangulu kannun ta probinsya ni. Purisu idayawanna su sikuna tô maminág ka taba ku katô dimanda dan. ¹¹ Iglabé dán tô sapulù duwa (12) álló, igsadunna tun ta Jerusalem ébô mangadappa tun ta Manama. Atin ka minsà ka katô duma mga manubù, makólit dan na bánnal ni. ¹² Ándà a apul katô mga manubù. Ándà a samuk katô mga manubù agad tun ta templo, ó tun ta mga simbaan ka Judio, ó tun ta agad ánda tun ta lunsud ka Jerusalem. ¹³ Ándà palang pakitanán dan áknikó na bánnal duwán salà ku. ¹⁴ Asal ni gó tô bánnal kagin ku na ágbánnalla katô kapókit katô Áglangngagán na ákgagin dan na bulaló. Ágpangadappa tun ta Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan dé, asta ágbánnalla katô langun sugù i Moises asta tô mga igsulat katô mga propeta ka Manama. ¹⁵ Magunawa tô gimanan ku asta tô gimanan katô mga manubù na igdimanda kanak, su gimanna na antén puman ka Manama tô langun manubù na inaté, agad tô mga manubù na nángngà tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama ó tô mga manubù na

masalà-salà. ¹⁶ Purisu gággár-ággárra áglumu ka madigár, su kakalyag ku na diya gó kayyaan tun ta saruwan ka Manama asta tun ta tubang ka mga manubù. ¹⁷ Agad pira dán ámmé ándà a lónód tun ta Jerusalem, igsadunnad su igpid ku tô salapì na tabang tun ta unawa ku na mga Judio na ágkahirapan, asta igpid ku tô ágbággén tun ta Manama. ¹⁸ Igsadunna tun ta templo ébô tumanán ku tô seremonyas ka kalinis. Ándà a limud ka mga manubù. Ándà a samuk ka дума mga manubù. Asal duwán mga Judio tikud tun ta probinsya ka Asia na igkita kanak. ¹⁹ Isókó dan kanak. Madigár pád ka sikandan tô madun dini ébô dumimanda kanak ka duwán salà ku. ²⁰ Insà nu tô mga manubù kannun ka ándin tô salà ku na igkita dan tun ta konseho tô iginsà dan kanak dángngan. ²¹ Asal bánnal igullaówa gó, na mà ku, ‘Igpidda dini ébô insaánna ni álló ni, su gimanna katô kanté puman ka Manama katô mga manubù na inaté.’ ”

²² Na, igsódô si Felix igruud, su isóddóran din dán tô ágtinuruán katô mga manubù na ágbánnal katô kapókit ka Áglangngagán. Igkagi sikandin, na mà din, “Rumuudda puman ákníyu ka dumunggù tô kapitan na si Lisias.”

²³ Purisu igkagi si Felix katô sarhento na panayunán din bantéyan si Pablo, asal dì mému ka pahirapan sikandin. Mému ka tabangan sikandin katô mga unawa din tingód katô mga ágkailanganán din.

Igpatabang si Pablo tun ki Felix asta ki Drusila

²⁴ Na, tô iglabé dán tô pira álló, igdunggù si Felix asta tô sawa din na si Drusila na sábbad Judio. Igpakangé din si Pablo ébô maminág dan katô ágtinuruán din tingód katô kapamaké ki Jesu-Cristo. ²⁵ Igpénagpát i Pablo na kailangan nángngà tô áglumun katô mga manubù, asta kailangan makapáttud ka kandin sarili, asta rumuud tô

Manama katô langun manubù tun ta tapuri álló. Purisu imáddangan si Felix, asta igkagi sikandin, na mà din, “Panó kad! Atin ka duwán álló na ándà áglumun ku, pakangén ku puman sikuna.”

²⁶ Marag ágpakangén i Felix si Pablo ébô patóngkóé dan, su tô kakalyag din na duwán salapì na bággén i Pablo ébô makaluwà. ²⁷ Na, tô iglabé dán tô duwa ámmé, inému na gobernador si Porcio Festo na igbullas ki Felix. Asal igpapriso pa i Felix si Pablo, su kakalyag din na kadayawan tô mga Judio.

25

Igruud si Festo ki Pablo

¹ Na, tô igdunggù si Festo tun ta probinsya ka Judea, igóddô sikandin tun ta Cesarea ka tállu álló, asta igsadun sikandin tun ta Jerusalem. ² Tô igdunggù sikandin dutun, igulit tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mallayat ka mga Judio tingód katô dimanda dan ki Pablo.

³ Ágpédu-édu dan ki Festo ébô pakangén din si Pablo tikud tun ta Cesarea, asta papiddán din tun ta Jerusalem, su tô kakalyag dan na banganan dan si Pablo tun ta dalan ébô matayan. ⁴ Asal igkagi si Festo, na mà din, “Igpabantéyan pa si Pablo tun ta Cesarea, asta dì madugé muli a dutun. ⁵ Purisu patákkás yu kanak tô mallayat ka mga tarapid yu tun ta Cesarea. Atin ka duwán salà i Pablo, mému dan dumimanda dutun.”

⁶ Igóddô si Festo tun ta Jerusalem sopra ka sábbad linggo. Igulì sikandin tun ta Cesarea. Pagkasimag, igsadun sikandin tun ta ágruudanan, asta igpakangé din si Pablo. ⁷ Tô igdunggù si Pablo tun ki Festo, igtindág tô mga Judio na tikud tun ta Jerusalem asta igpalibutan dan si Pablo. Igulit dan tingód katô marapung asta mabággat dimanda dan ki Pablo, asal ándà kabánnalan na igpakita

dan. ⁸Tô igtaba si Pablo, igkagi sikandin, na mà din, “Ándà salà ku, agad tun ta mga sugù i Moises na ágtumanán dé na mga Judio, agad tun ta templo dé, ó agad tun ta emperador ka Roma.”

⁹Asal tô kakalyag i Festo na kadayawan tô mga Judio. Purisu iginsà sikandin ki Pablo, na mà din, “Mému áknikó ka madun ka tun ta Jerusalem ébô ruudan ku sikuna dutun?”

¹⁰Igtaba si Pablo, na mà din, “Ni gó tô sábbad ágru-udanan ka gobyerno. Kailangan ruudanna kannun, su isóddóran nu gó na ándà palang salà ku tun ta mga Judio.

¹¹Atin ka bánnal na duwán salà ku na mému matayanna, diya méllé ka supakanna asta matayanna ikiyu. Asal ka ánnà bánnal tô igkagi dan, di mému ka bággénna tun ta bállad dan. Purisu pédu-éduwa na tô emperador tô rumuud kanak.”

¹²Pángnga igpatóngkóé si Festo asta tô konseyal din, igkagi si Festo, na mà din, “Su igpédu-édu ka na tô emperador tô rumuud áknikó, papiddán ku sikuna tun kandin.”

Igkagi si Pablo tun ki Agripa

¹³Na, tô iglabé dán tô pira álló, igdunggù tô hari katô mga Judio na si Agripa, asta tô tábbé din na si Berenice. Mahà dan ki Festo tun ta Cesarea. ¹⁴Róggun igóddô dan dutun, igulit si Festo ki Agripa tingód ki Pablo. Igkagi si Festo, na mà din, “Duwán sábbad manubù dini na si Pablo na igpapriso i Felix. ¹⁵Tô igsadunna tun ta Jerusalem, marapung tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga ágtugállán ka Judio na igdimanda ki Pablo. Ágpédu-édu dan na supakan ku sikandin. ¹⁶Asal igkagiya kandan na di mému tun ta gobyerno ka supakan tô sakup ka Roma ka di pa kumita katô mga manubù na igdimanda kandin ébô makataba sikandin. ¹⁷Purisu tô

igdunggù ké dini, ándà a baring-baring, su pagkasimag, igpakangé ku sikandin ébô ruudan ku. ¹⁸ Na, kéman ku ka tuu madat tō ilmu din na pasóddórán dan kanak, asal tō igdimanda dan kandin, ánnà kannê madat tō iglumu din, ¹⁹ su ágpapulé dan dád tingód katō ágbánnalán dan, asta tingód katō sábbad manubù na inaté na si Jesus, asal igkagi si Pablo na inanté puman sikandin. ²⁰ Na, ándà ku kasóddóri ka ándin tō ruudan ku tingód kani. Purisu iginsà a ki Pablo ka mému kandin ka madun tun ta Jerusalem ébô ruudan. ²¹ Asal ándà nunug sikandin, asta igpédu-édu na tō emperador tō rumuud kandin. Purisu igpaprisko ku pa sikandin sippang ka papiddán ku tun ta emperador.”

²² Igkagi si Agripa, na mà din, “Malyagga maminág kandin.”

Igkagi si Festo, na mà din, “Simag mému ka maminág kandin.”

²³ Na, pagkasimag, igdunggù si Agripa asta si Berenice na igparada dan igahu tun ta ágruudanan na igtákkássan katō mga kapitan ka sundalo asta katō mallayat ka mga opisyales tun ta Cesarea. Igpakangé i Festo si Pablo. ²⁴ Na, igkagi si Festo, na mà din, “Harì Agripa, asta langun yu na ilimud dini, ni gó tō manubù na ágdimandan katō mga Judio, agad nit Cesarea asta tun ta Jerusalem. Inalayun dan gullaó na matayan ku sikandin. ²⁵ Asal tun ta panámdám ku, ándà ilmu din na mému sikandin matayan. Asal tō igpédu-édu sikandin na tō emperador tō rumuud kandin, igplanowa na papiddán ku sikandin tun ta emperador. ²⁶ Asal ándà sóddór ku ka ándin tō sulatán ku tun ta ágkabantug emperador ta tingód kani manubù ni. Purisu igpakangé ku sikandin ébô maminág si Agripa asta tō langun yu ébô duwán sulatán ku, ²⁷ su

tun ta panámdám ku, dì mému papiddán ku sikandin tun ta emperador ka ándà dimanda kandin na sulatán ku.”

26

¹ Na, igkagi si Agripa ki Pablo, na mà din, “Mému kad kumagi.”

Na, igtayó i Pablo tô bállad din, asta igkagi sikandin, na mà din, ² “Harì Agripa, idayawanna su sikuna tô maminág kanak ébô makataba a katô langun dimanda katô mga Judio kanak, ³ su tuu ka ikasóddór tingód katô mga ágkémun ta na Judio, asta tingód katô gapulan dé. Purisu pallayat nu tô ginawa nu ka maminág ka kanak.

⁴ “Ikasóddór tô langun Judio tingód katô kóddô ku dángngan tikud tô mallakiya pa tun ta Tarso asta tun ta Jerusalem. ⁵ Atin ka minsà ka kandan, makólit dan na bálnal, su isóddóran dan na tuuwa ágtuman katô mga ágkémun ka Judio, su sakuppa katô mga Pariseo. ⁶ Na, ágruudanna su gimanan ku tô katumanan katô igtandó ka Manama tun ta mga kamónaan ta. ⁷ Tô gó tô gimanan katô langun ka sapulù duwa (12) grupo ta na mga Judio róggun ágpangadap ki ka Manama agad álló ó dukilám. Sir, igdimanda tô mga unawa ku na Judio kanak su tô gó tô gimanan ku! ⁸ Yakó ágpanámdám na dì makému makanté puman tô Manama katô mga manubù na inaté.

⁹ “Agad sakán dángngan, kéman ku ka madigár ka mirrayatta katô mga ágpamaké ki Jesus na taga Nazaret.

¹⁰ Tô gó tô iglumu ku tun ta Jerusalem, su sakán tô igpaprisko katô marapung manubù na ágpamaké ki Jesus, su igsugù kanak tô mallayat ka mga pangulu ka templo ka Jerusalem. Tô igruud ké kandan, igkagiya pagsik na matayan dan. ¹¹ Inalayun ku sikandan ágsupakan tun ta langun simbaan ka Judio, su kakalyag ku pád na pasódóán ku tô kapamaké dan ki Jesus. Su tuuwa ágkasókó kandan,

ig lupug ku sikandan agad tun ta madiyù mga lunsud ébô irrayatan.

¹² “Purisu igsugù kanak tô mallayat ka mga pangulu ka templo tun ta Damasco ébô ámmáttán ku tô mga manubù na ágpamaké ki Jesus. ¹³ Asal Harì, tô malássád dán é álló, tô madaniyad tun ta Damasco, igkita ku tô séllaán tikud tun ta langit na tuu pa ágséllà ka tandingán katô álló. Iséllaanna asta tô дума mga manubù na igtákkás kanak. ¹⁴ Ibantang ké tun ta tanà, asta duwán igdinág ku na igkagi ka kinagiyan ka Hebreo, na mà din, ‘Saulo, Saulo, manan ka girrayat ka kanak? Sikuna dád tô kasakitan ukit katô katu nu kanak.’ ¹⁵ Purisu iginsà a, ‘Sir, sadan ka?’ asta igtaba tô Áglangngagán, ‘Sakán si Jesus na girrayatan nu. ¹⁶ Tindág ka. Igpakita a áknikó su igsalin ku sikuna ébô imun ka na ágsuguánnán* ku. Mulit ka katô дума mga manubù tingód katô igkita nu ni álló ni, asta tingód katô pakitanán ku áknikó tun ta dumunggù pa mga álló. ¹⁷ Tómmóngan ku sikuna ébô di ka matayan katô mga Judio asta katô mga ánnà Judio, su pasadunán ku sikuna tun kandan. ¹⁸ Pénagpáttán nu kandan tô kabánnalan ébô tayyugan dan tô kangittángngan, asta madun dan tun ta kappawaan, ébô makaluwà dan tikud tun ta bállad i Maibuyan, asta masakup dan tun ta Manama. Ukit katô kapamaké dan kanak, pasinsiyaan ka Manama tô mga salà dan asta matanggap dan tô bággén ka Manama tun ta langun manubù na igsalin din.’†

¹⁹ “Purisu Harì Agripa, igtuman ku tô igpakita din kanak tikud tun ta langit. ²⁰ Igtinurù a tun ta Damasco, tun ta Jerusalem, tun ta mga lunsud ka Judea, asta tun ta mga ánnà Judio. Igtinurù a kandan na kailangan rumákkád dan, kailangan pasakup dan tun ta Manama,

* 26:16 26:16 Ágsuguánnán, ó apostoles. † 26:18 26:9-18 Ahaán tô Mga Lumu 9:1-19; 22:4-16.

asta kailangan madigár tô áglumun dan ébô pakitanán dan na bánnal igrákkád dan. ²¹ Tingód katô katinurù ku, igámmátta katô mga Judio tun ta templo ka Jerusalem ébô matayanna ikandan. ²² Asal inalayunna ágtabangan ka Manama sippang kani álló ni. Purisu gulitta katô kabánnalan tun ta langun manubù, agad tun ta mabantug asta tun ta di ágkabantug. Tô ágtinuruán ku, ni dán gó tô katumanan katô tandô na igulit katô mga propeta ka Manama asta i Moises. ²³ Ágtinuruán ku tô igsulat dan na kailangan irrayatan asta matayan tô Mesiyas, asta ukit kandin na tagnà inanté puman, pasóddórán din na duwán katábbusan katô langun manubù tikud tun ta salà, agad Judio ó ánnà Judio.”

²⁴ Róggun na igkagi si Pablo, igullaó si Festo, na mà din, “Pablo, ágkangulág ka! Tô sobra kakatigan nu tô ikangulág áknikól!”

²⁵ Igkagi si Pablo, na mà din, “Ágkabantug Festo, diya ágkangulág, su bánnal tô igkagi ku. ²⁶ Isóddóran katô harì tô langun katô ilmu. Purisu ándà máddang ku ágkagi kandin, su isóddóran din na bánnal tô langun katô igkagi ku, su ándà lumuwi ni tun ta ikallás lugar.

²⁷ “Harì Agripa, ágbánnal ka katô igkagi ka mga propeta? Isóddóran ku na ágbánnal ka.”

²⁸ Igkagi si Agripa ki Pablo, na mà din, “Kéman nu basì ka sékóttá dád papamakén ki Cristo!”

²⁹ Igkagi si Pablo, na mà din, “Agad madugé pa ó di madugé, kakalyag ku na mému ka iring kanak, asta langun yu na igpaminág kanak ni álló ni. Asal diya malyag na kadinaan kó iring kanak.”

³⁰ Na, igtindág tô harì, tô gobernador, asta si Berenice, asta tô langun dan. ³¹ Tô igpanó dan, igpatóngkóé dan, na mà dan, “Ándà ilmu din na mému prison ó matayan.”

³² Igkagi si Agripa ki Festo, na mà din, “Atin ka ándà sikandin pédu-édu na tô emperador tô rumuud kandin, mému paluwaán sikandin.”

27

Igsadun si Pablo tun ta Roma

¹ Na, tô igpid dan ki Pablo tun ta Italia, igsaké ké ka barko. Duwán sábbad sarhento ka mga sundalo katô Grupo i Augusto, asta ngadan din si Julio na igpabanté i Festo ki Pablo asta katô duma mga manubù na igpriso. ²Igtákkás áknami si Aristarco na taga Tesalonica na sakup ka probinsya ka Macedonia. Duwán barko na igdunggù tikud tun ta lunsud ka Adramito na pasadun tun ta mga lunsud katô probinsya ka Asia, asta tô gó tô igsakayan dé tikud tun ta Cesarea. ³ Pagkasimag, igádding ké tun ta lunsud ka Sidon. Inéduwan si Julio ki Pablo. Purisu igpapónóg din asta igpadding tun ta mga ágampamaké, asta igpóssiyan dan si Pablo. ⁴ Na, tô igsaké ké tikud tun ta Sidon, tuu mabákkár tô karamag na ágkasumaran dé. Purisu igpasidalung ké tun ta ágbaluy katô purù ka Cipre. ⁵ Igukit ké tun ta dagat na tubang katô mga probinsya ka Cilicia asta Pamfilia. Igpónóg ké tun ta Mira na sábbad lunsud na sakup ka Licia. ⁶ Ikitaan i Julio tô sábbad barko na tikud tun ta Alejandria na pasadun tun ta Italia. Purisu tô gó tô igsakayan dé tikud tun ta Mira. ⁷ Mabuwóy tô kapanó katô barko. Purisu idugé ké ikalabé tun ta tubang katô lunsud ka Nido. Tô ikasumar ké katô mabákkár karamag, igpasidalung ké tun ta ágbaluy katô purù na ángngadanan Creta. Igukit ké tun ta tubang katô lunsud ka Salmon. ⁸ Mahirap tô igpaligad tô barko, asta idugé ké igdunggù tun ta lugar na ángngadanan Madigár Ágdungguan na madani tun ta lunsud ka Lasea. ⁹ Na, tuu idugé tô panawán dé, asta tuu mahirap tô kapanó katô

barko tô timpo tô, su ipángnga dán tô álló ka kapuwasa.* Purisu igtambag si Pablo kandan, na mà din, ¹⁰ “Tô panámdám ku, atin ka manayun ki, tuu ki kahirapan, su kadattan ni barko asta tô piniddan ta, asta mapánnas ki pagsik maté.”

¹¹ Asal ándà paminág tô sarhento ki Pablo, su ágsarigan din tô tarapid asta tô tigatun katô barko. ¹² Tô panámdám dan na dì madigár ni pónógan ka magánnó timpo. Purisu tô kakalyag katô karapungan na mga igsaké na manayun ké tun ta lunsud ka Fenice na sábbad lunsud tun ta purù ka Creta na duwán madigár ágpónógan, su ágkasidalungan tô karamag, asta móddô ké pád dutun dalám ka magánnó timpo.

Igdunggù tô bagyo

¹³ Na, tô dì dán mabákkár é karamag, kéman dan ka mému dán madun tun ta Fenice. Purisu igkangé dan tô angkla, asta igpókit dan tô barko madani tun ta ligad katô purù ka Creta. ¹⁴ Asal ándà kadugé, tuu igmabákkár tô karamag tikud tun ta purù, su igbagyowan ké. ¹⁵ Tô dì dé ágkagaga na ágkasumar dé tô mabákkár karamag, igpabayà dé ka mapid ké katô balud asta katô karamag. ¹⁶ Na, igpasidalung ké tun ta délák purù na ánggadan na Cauda. Igággár-ággárran dé igdalám tô buti na igpaguyud katô barko. ¹⁷ Tô igdalám ké katô buti, igággát dan igikáttan tun ta barko ébô dì kadattan. Imáddangan dan ka masayad tô barko tun ta baklayanán na madani tun ta banuwa ka Libya. Purisu igláppli dan tô mga layag, asta inapid ké katô karamag. ¹⁸ Pagkasimag, su tuu

* 27:9 27:9 Tô timpo katô álló ka kapuwasa katô mga Judio, tô gó tô bulan ka Septyembre asta magánnó timpo. Tô timpo tô, inalayun ágmabákkár tô karamag asta magdakál tô balud tun ta dagat. Purisu ánnà madigár tô kapanó ka mga barko tun ta dagat su ágkadattan katô mabákkár karamag asta magdakál balud.

pa mabákkár tô balud, igtigkané dé ágdabuán tô mga piniddan dé ébô dì ké malánnád. ¹⁹ Tun ta ikatállu álló, agad tô mga kasangkapan katô barko igdabù dé. ²⁰ Tuu idugé na ándà dé kitayi tô álló asta tô mga karani. Tô panámdám dé langun dì kéd manté, su igpanayun tô udan asta tuu igmabákkár tô karamag.

²¹ Idugé dán na ándà igkan dé. Purisu igtindág si Pablo, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga unawa ku, madigár pád ka igbánnal kó katô igkagi ku ákniyu tô ándà ki pa panó tikud tun ta Creta ébô dì kadattan tô piniddan ta, asta ándà kahirapan ta. ²² Na, kumagiya ákniyu na pabákkár kó, su ándà sábbad áknita na malánnád, asal ni barko dád tô kadattan. ²³ Su géna dukilám, igpakita kanak tô panaligan na igpapid ka Manama na ágpangadapán ku asta igtigatun kanak. ²⁴ Igkagi sikandin, na mà din, ‘Pablo, yaka ágkamáddangan, su matuman na kumita ka katô emperador, asta ruudan ka ikandin tun ta Roma. Na, tingód áknikó dì maté tô mga manubù na igsaké duma áknikó.’ ²⁵ Purisu mga unawa ku, yakó ágkamáddangan. Ágsarigga katô Manama na matuman tô langun katô igkagi din kanak. ²⁶ Asal masayad ni barko tun ta sábbad purù.”

²⁷ Na, tô iglabé tô duwa linggo, inalayun ké inapid ka karamag tun ta dagat na ángngadanan Mediteraneo. Tô tángngà ka dukilám, igpanámdám tô mga taralumu ka barko na madani ké tun ta ligad ka dagat. ²⁸ Purisu igtuntun dan tô tali na igikáttan ka mabággat ébô kasóddóran dan tô kadalámman katô dagat. Duwa pulù (20) dáppa tô kadalámman. Ándà kadugé, igtuntun dan puman, asta sapulù lima (15) dáppa tô kadalámman. ²⁹ Imáddangan ké ka mapid tô barko tun ta batun. Purisu igdabù dan tô áppat angkla tikud tun ta bókkóg ka barko, asta igdasal ké na makatiis ké sippang ka sállám. ³⁰ Na, miwà pád tô

mga taralumu ka barko. Purisu igtuntun dan tô buti tun ta dagat, su mà kagi dabuán dan tô angkla tun ta tubang katô barko. ³¹ Asal igkagi si Pablo tun ta mga sundalo asta tun ta sarhento, na mà din, “Atin ka di dan móddô nit barko, di kó manté.”

³² Purisu iggáttas katô mga sundalo tô ikát katô buti, asta inanud.

³³ Na, tô masig dán ágkasállám, igkagi si Pablo na madigár ka kuman dan. Igkagi sikandin, na mà din, “Sapulù áppat (14) dán álló na imáddangan kó, asta igballus kód su ándà kó ikakan. ³⁴ Purisu kan kó ébô kumabákkár kó. Yakó ágkamáddangan, su di kó mamánnu. Ándà tun ákniyu na maté, agad sábbad.”

³⁵ Na, igkangé i Pablo tô pan, igpasalamat sikandin katô Manama tun ta tubang katô langun, igtáppik-táppik din asta igkan sikandin. ³⁶ Tô igkita ké kandin, igmabákkár tô ginawa dé, asta igkan ké. ³⁷ Duwa gatus kapittuwan ánnám (276) ké langun na igsaké katô barko. ³⁸ Tô ibássug kéd, igdabù dé tô samà ka trigo na igpid dé ébô kumagan tô barko.

Idattan tô barko

³⁹ Tô álló dán, ándà kasóddóri katô taralumu ka barko ka ánda tô dungguan dé, asal igkita dan tô baklayanán. Purisu igpatóngkóé dan ka mému padungguán dan tô barko. ⁴⁰ Purisu iggáttas dan tô mga ikát katô mga angkla, asta itananan tô langun angkla tun dalám ka dagat. Igakas dan tô ikát tun ta timon. Igbákka dan tô layag tun ta tubang ébô mapid ké pasadun tun ta ligad. ⁴¹ Asal igsayad tô barko tun ta mababó, ikasapat tô tubang katô barko asta di ágkakangé, asta idattan tô dadan dutun ta bókkóg katô barko ukit katô mga balud. ⁴² Na, igpanámdám tô mga sundalo na matayan dan tô mga igpriso ébô di dan makasilám asta makaluwà. ⁴³ Asal igsapadan dan i

Sarhento Julio, su kakalyag din na dì matayan si Pablo. Purisu igpóna din tô mga manubù na katig ágsilám ébô tumuppas tun ta dagat asta sumilám na pasadun tun ta ligad. ⁴⁴ Ikatapuri tô mga manubù na dì katig ágsilám. Igawidan dan tô mga tabla asta tô mga itáppù bahin katô barko. Purisu ándà kamánnu tô langun dé, asta ikadunggù ké tun ta baklayanán.

28

Tun ta Malta

¹ Na, tô igdunggù ké tun ta baklayanán, ikasóddór ké na tô gó tô purù na ánggadanan Malta. ² Tuu inéduwan áknami tô mga taga Malta. Igsumar ké ikandan, asta igtabun dan ka dakál apuy, su gudan asta magánnó. ³ Igangé si Pablo ka mga kayu na pagsunnuk. Na, tô igsunuk din tô kayu tun ta apuy, igluwà tô áppuy tingód katô kénit, asta igkagat tô bállad i Pablo. ⁴ Tô igkita tô mga taga Malta katô áppuy tun ta bállad din, igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin basì tô taramaté. Ándà sikandin kamaté tun ta dagat, asal maté sikandin kannun ta tanà, su tô gó tô supak kandin katô ágmanaman ta.”*

⁵ Asal igpanapirik i Pablo tô áppuy tun ta apuy, asta ándà gó sikandin kamánnu. ⁶ Igsállág tô mga manubù ka lumábbag tô bállad din asta mabantang na maté. Agad idugé dan igangat, asal ándà gó sikandin kamánnu. Purisu ipalin tô panámdám dan, asta igkagi dan na si Pablo tô sábbad manama.

⁷ Na, si Publio tô gobernador katô purù, asta sikandin tô tigatun katô maluwag tanà na madani tun ta dagat. Inéduwan sikandin áknami. Purisu igpóddô ké tun ta balé din ka tállu álló. ⁸ Na, ágkabógókan tô ámmà din,

* 28:4 28:4 Duwán ágmanaman ka Griego na ánggadanan Tarasupak.

su igkalintura sikandin asta marag gindás. Igsadun si Pablo tun kandin, asta igdasal sikandin tun ta Manama. Igdappánnan i Pablo ka bállad sikandin, asta inólian. ⁹ Na, tô ikasóddór tô дума mga manubù, igpid dan tô langun ágkabógókan tun ki Pablo, asta inólian dan. ¹⁰ Igpóssi dan áknami, asta tô igpanó ké puman, igpid dan tô langun ágkailanganán dé tun ta dalám katô ássa barko.

Igsadun ké tun ta Roma

¹¹ Na, tô iglabé dán tô tállu bulan, igsaké ké katô barko tikud tun ta Alejandria na taganá igpundo tun ta Malta dalám katô magánnó timpo. Ánggadanan tô barko na Tô Dáppi na Ágmanaman. ¹² Tô igdunggù ké tun ta lunsud ka Siracusa, igóddô ké dutun ka tállu álló. ¹³ Tikud tun ta Siracusa, igsadun ké tun ta lunsud ka Regio. Pagkasimag, nángngà-nángngà dád tô karamag. Purisu igpanó ké, asta igdunggù ké tun ta lunsud ka Puteoli tô ikaduwa álló. ¹⁴ Tun ta Puteoli, igkita dé tô mga kataladi, asta igpóddô ké ikandan ka sábbad linggo. Na, igpanó ké puman pasadun tun ta Roma. ¹⁵ Tô ikasóddór tô mga kataladi tun ta Roma na dumunggù ké, duwán igsumar áknami tun ta Ágbarigyaanan i Apio, asta duwán дума mga manubù na igsumar áknami tun ta lunsud na ánggadanan Tállu Ágtindaan. Tô igkita si Pablo kandan, igpasalamat sikandin katô Manama, asta idayawan sikandin.

Igtinurù si Pablo tun ta Roma

¹⁶ Na, tô igdunggù ké tun ta Roma, ándà prisowi si Pablo, asal igpóddô sikandin tun ta balé na igbantéyan ka sábbad dád sundalo. ¹⁷ Na, tô iglabé tô tállu álló, iglimud i Pablo tô mga pangulu ka Judio, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi ku, agad ándà madat na ilmu ku tun ta mga unawa ta na mga Judio ó tun ta ágkémun katô mga kamónaan ta, asal igámmátta tun ta Jerusalem,

asta igbággéya tun ta bállad katô gobyerno ka Roma. ¹⁸ Tô igruud dan kanak, kakalyag dan na paluwaánna pád ikandan, su ándà ilmu ku na mému matayanna. ¹⁹ Asal duwán mga pangulu ka Judio na igsapad kandan. Purisu ipiritta igpédu-édu na tô emperador tô rumuud kanak. Asal ándà dimanda ku tingód katô mga Judio, su sakán tô sábbad Judio. ²⁰ Ni gó tô gunayan na iglimud ku sikiyu ébô pakitaé ki asta patóngkóé ki. Áknganni igikáttanna ka kadina, su ágbánnalán ku sikandin na gimanan ta na mga rubbad i Israel.”

²¹ Igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà surat na igdunggù áknami tikud tun ta mga Judio tingód áknikó. Ándà manubù na igsadun dini ébô kumagi áknami na madat ka manubù. ²² Asal isóddóran dé dád na duwán kun mga manubù tun ta agad ánda banuwayi na ágbuyas katô mga ágpamaké ki Jesus. Purisu tô kakalyag dé na maminág ké katô kagin nu.”

²³ Purisu igsalin dan tô álló ébô palimudé dan. Tô igdunggù tô álló, tuu marapung tô mga manubù na ilimud tun ta balé na igóddóan i Pablo. Tikud ka sállám sippang ka dukilám igtinurù si Pablo. Igulit sikandin kandan tingód katô pagpangulu ka Manama, asta igtinurù sikandin tingód ki Jesus tikud tun ta igsulat i Moises asta katô duma mga propeta ka Manama ébô mamaké tô mga manubù ki Jesus. ²⁴ Na, duwán mga manubù na igbánnal katô igkagi din, asta duwán mga manubù na ándà bánnal. ²⁵ Ándà dan pasábbadé. Asal tô ándà dan pa panó, igkagi si Pablo, na mà din, “Nángngà tô kagi na igpólit katô Ugis Espiritu ukit katô propeta na si Isaias, su igkagi sikandin tingód ka mga kamónaan ta, na mà din,

²⁶ “Sadun ka tun ta mga Judio, asta ni gó tô kagin nu kandan:
Agad tuu kó gó maminág, dì kó makagpát.

Agad tuu kó gó sumállág, òi kó makagpát,²⁷ su igpatággas kani mga manubù tô ulu dan agó makagpát dan. Igsagpángngan dan tô talinga dan agó duminág dan ka kabánnalan.

Iglipáddáng dan tô mata dan agó kumita dan ka kóbadan katô kagi ku kandan.

Ándà kakalyag dan na padani kanak ébô tabangan ku sikandan.’”†

²⁸ Igpanayun si Pablo igkagi, na mà din, “Purisu paminág kó kanak. Igulitan dán tô mga ánnà Judío na tábbusán dan katô Manama, su sikandan tô maminág.”

²⁹ [Pángnga igkagi si Pablo, igpanó tô mga pangulu ka Judío, asta igpapulé dan tingód katô igkagi i Pablo kandan.]

³⁰ Na, igóddô si Pablo ka duwa ámmé tun ta balé na igarkilaan din. Igtanggap din tô langun manubù na igsadun tun kandin. ³¹ Igulit-ulit sikandin katô kabánnalan tingód ka Áglangngagán na si Jesu-Cristo, asta tingód katô pagpangulu ka Manama. Ándà máddang din ágtinurù, asta ándà igsapad kandin.

† 28:27 28:26-27 Isaias 6:9-10.

Kagi Ka Manama

New Testament and Shorter Old Testament in Tagabawa

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tagabawa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

New Testament and Shorter Old Testament

in Tagabawa

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

Updates

eBible.org

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 17 Nov 2018 from source files dated 29

Nov 2017

bb1b22b0-020d-5555-b0e4-517943a1ed25